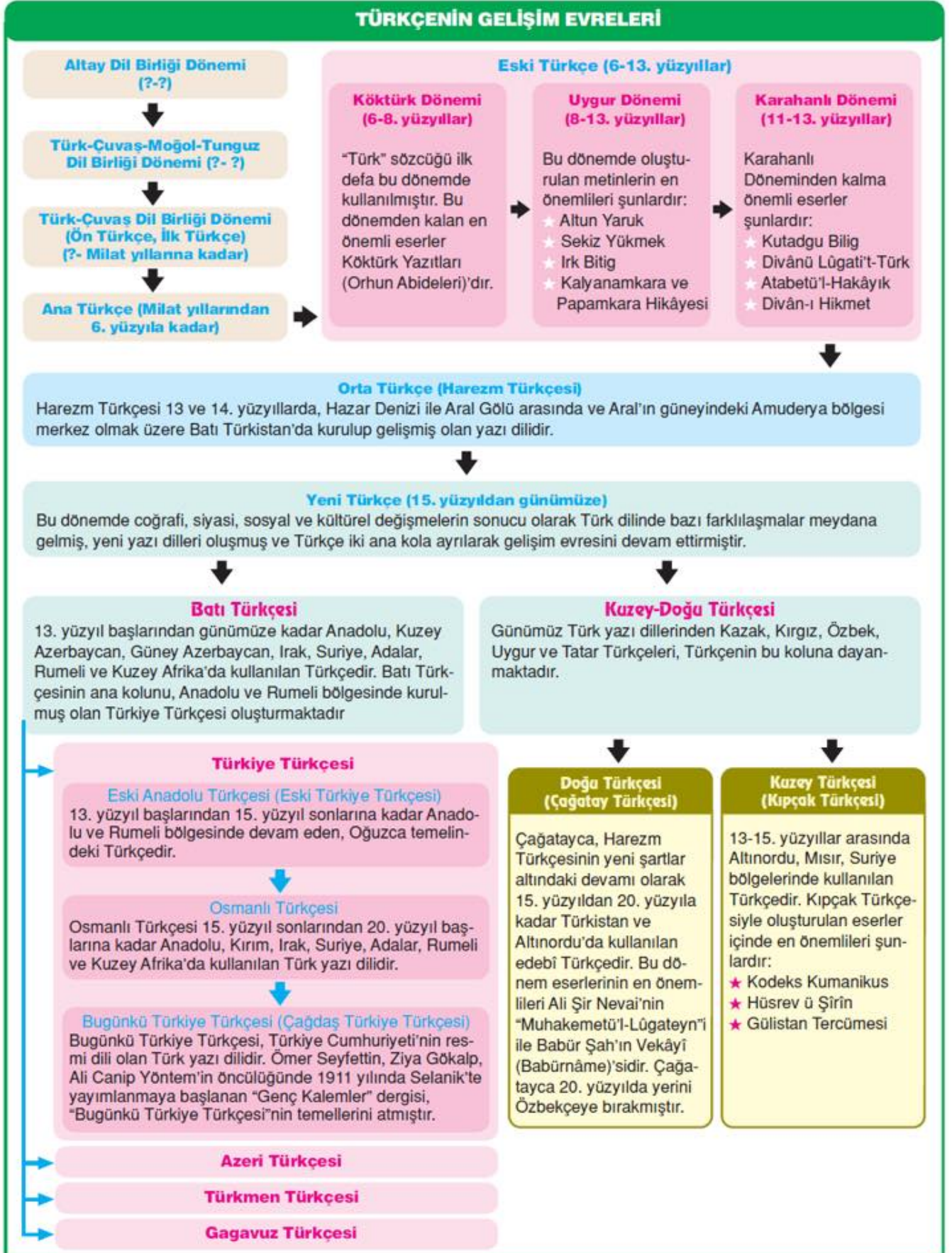
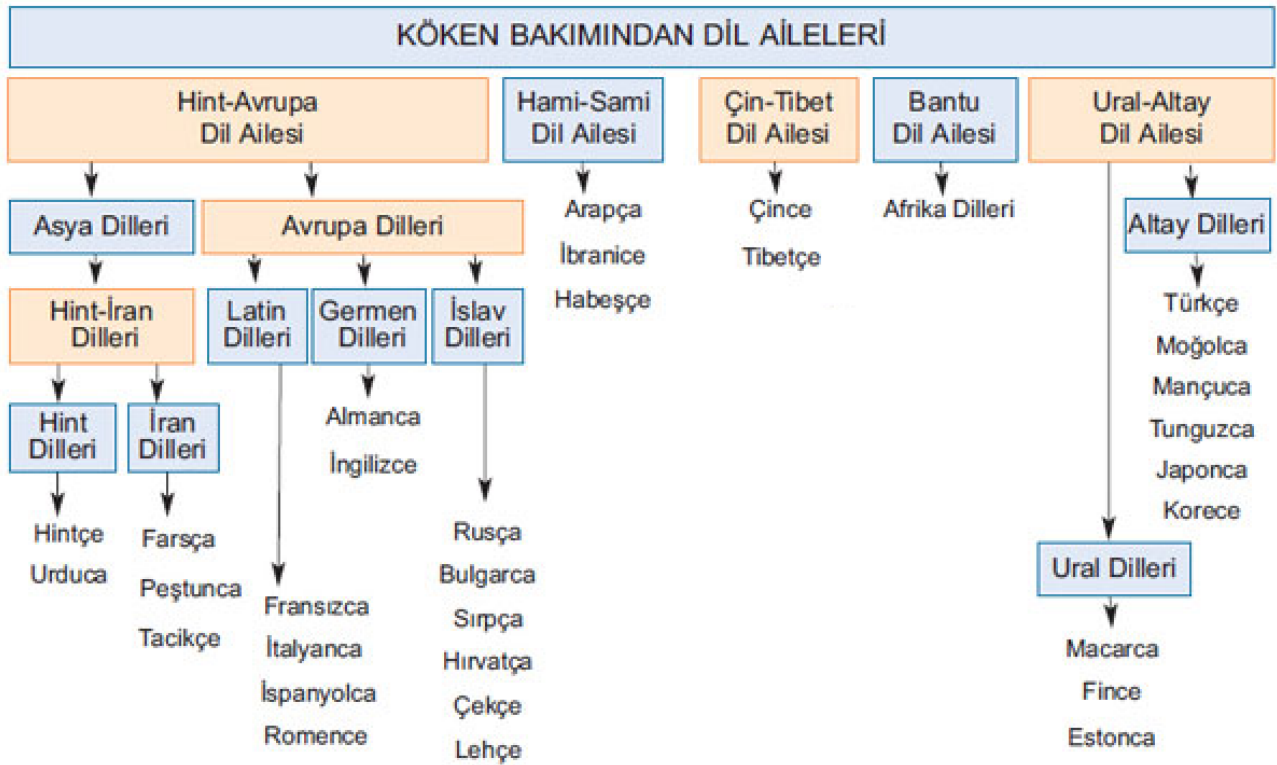

EDEBİYAT GENEL TEKRAR - 1

Yeryüzündeki diller, genellikle köken bakımından ve yapı bakımından olmak üzere iki şekilde sınıflandırılmışlardır.

Köken bakımından Türkçe, dünya dilleri içinde Altay dilleri arasında gösterilmiştir.

Yapılarına göre Türkçe, eklemeli diller grubunda yer alır.

Bu grupta Türkçe ile birlikte Macarca, Fince, Moğolca gibi diller de bulunur.

Türkçe sondan eklemeli bir dildir.

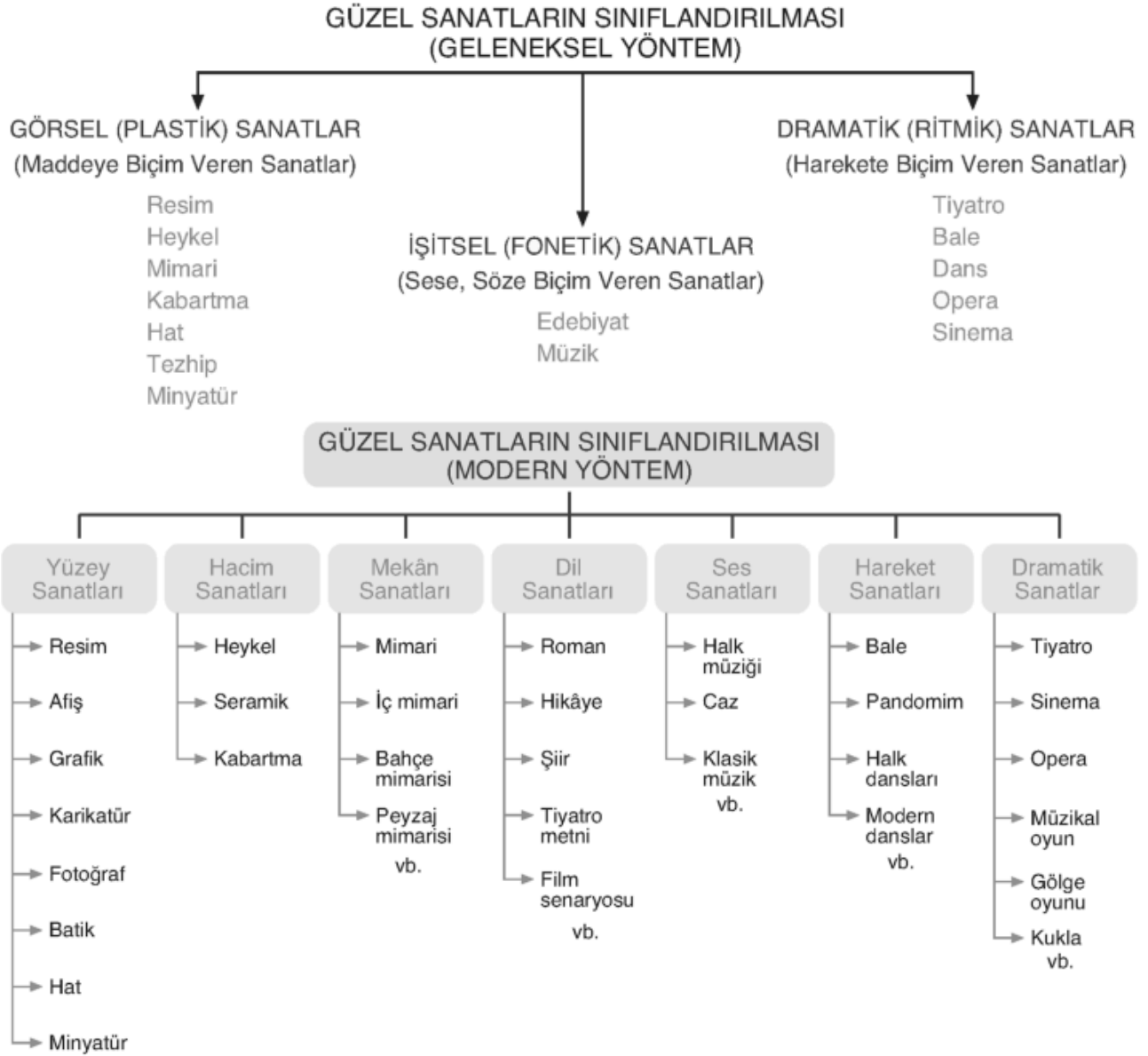
Eklemeli dillerde yeni kelimeler ve terimler türetmek oldukça kolaydır.

Türkçe bu bakımdan yeni kelimeler türetmeye elverişli bir dildir ve zengin bir ek sistemi mevcuttur.

Türkçe, dünya dilleri arasında yapı yönüyle sondan eklemeli diller grubunda; köken bakımından da **Ural - Altay** dil grubunun **Altay dilleri ailesinde** yer almaktadır.

Elliden fazla alt dile/lehçeye ayrılan Altay dillerinin en büyük kolu Türkçe, en küçük kolu da Mançu - Tunguzcadır.

1. **Sanat:** Bir duygu, tasarı, güzellik vb.nin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı veya bu anlatım sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılık.
2. **Sanatçı:** Güzel sanatların herhangi bir dalında yaratıcılığı olan, eser veren kimse, sanatkar.
3. **Sanat Eseri:** Yaratıcılık ve ustalık sonucu ortaya çıkan üstün ve değerli eser.
4. **Zanaat:** İnsanların maddeye dayanan gereksinimlerini karşılamak için yapılan, öğrenimle birlikte deneyim, beceri ve ustalık gerektiren iş, sınaat. (El ustalığı isteyen işleri yapan kişilere **zanaatkâr** denir.)
5. **Güzel Sanatlar:** Edebiyat, müzik, resim, heykel, mimarlık, tiyatro vb.insanda coşku ve hayranlık uyandıran sanatlardır. **Temel nitelikleri:** Güzellik, etkileyicilik, özgünlük, öğreticilik, evrensellik, yaratıcılıktır.

6. **Edebiyat**, güzel sanatların bir dalıdır. İşitsel (fonetik) sanatlara dahildir. Malzemesi dildir.

7. **Edebiyat:** Olay, düşünce, duygu ve hayallerin dil aracılığıyla sözlü veya yazılı olarak biçimlendirilmesi sanatı, yazın.
8. **Edebî:** Edebiyatla ilgili, edebiyata ilişkin, yazınsal.
9. **Edebî Eser:** Edebiyat türlerinden biriyle kaleme alınmış, sanat değeri taşıyan eserlerin her biri.
10. **Edebî Dil:** Edebî değeri olan eserlerde kullanılan dil, yazın dili.
11. **Edebî (Kurmaca) Gerçeklik:** Gerçeğin dönüştürülmüş halidir. Sanatçının duygu ve düşünce dünyasından izler taşır.
12. **Edebî Sanat:** Edebiyatta anlatımı zenginleştirmek, renklendirmek ve daha çarpıcı bir duruma getirmek için temelde benzeteme esasına dayalı söz ve manaya bağlı anlatım inceliği ve özelliği.
13. **Edebiyat Tarihi:** Bütün edebî hareketleri ve dönemleri, yazarları, şairleri, dil ve üslup özelliklerini açıklayan bilim dalı veya kitap, yazın tarihi.
14. Konusu insan olan ve dili bir araç olarak kullanan edebiyat birçok bilim dalıyla ilişki kurar: tarih, coğrafya, sosyoloji, psikoloji, felsefe, bilim-teknik...
15. **Dil,** insanlar arasında anlaşmayı sağlayan bir araç kendisine özgü kuralları olan ve ancak bu kurallar çerçevesinde gelişen **canlı bir varlık**, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış anlaşmalar sistemidir.
16. **Ölçünlü-Standart Dil:** Kuralları sözlüklerde ve yazım kılavuzlarında tespit edilmiş, eğitim, hukuk, basın yayın alanları ile resmî yazışmalarda kullanılan, işlev ve geçerlilik alanı geniş, sosyal sınıf ve yerel iz taşımayan dil türüdür.
17. **Dilin Kullanımından Doğan Türleri:**
 - **Ağız:** Aynı dil içinde ses, şekil, söz dizimi ve anlamca farklılıklar gösterebilen, belli yerleşim bölgelerine veya sınıflara özgü olan konuşma dili Karadeniz ağızı, Ege ağızı, Erzurum ağızı... *Beni bak gu, n'apıp durun?* (Bana bak kız, ne yapıyorsun?) **Ege ağızı**
 - **Şive:** Bir dilin, yazılı kaynaklarla izlenebilen tarihî gelişimi içinde ayrılmış kollarıdır. Türkmen şivesi, Kafkas şivesi... *Neçe yaşın var?* (Kaç yaşındasın?) **Azeri şivesi**
 - **Lehçe:** Bir dilin, tarihî gelişimi içinde yazılı kaynaklarla izlenemeyen dönemlerinden ayrılmış kollarıdır. Çuvaşça (Çuvaş lehçesi), Yakutça (Yakut lehçesi): *En ubayın hanna üöreneriy?* (Senin ağabeyin nerede okuyor?) **(Yakut lehçesi)**
 - **Argo:** Her yerde ve her zaman kullanılmayan veya kullanılmaması gereken çoklukla eğitimsiz kişilerin, serserilerin, külhanbeylerinin söylediği söz veya deyim. (marizlemek: dövmek)
 - **Jargon:** Aynı meslek veya topluluktaki insanların ortak dilden ayrı olarak kullandıkları özel dil veya söz dağarcığı. Tıp jargonu...

18. **Konuşma dili**, günlük yaşayışta kullanılan ve yazı dilinden az çok farklarla ayrılmış bulunan dildir.

19. **Yazı dili**, kültür ve edebiyat dilidir. Yazı dilinde İstanbul Türkçesi kullanılır.

20. **Dilin İşlevleri:**

- **Göndergesel işlev** (Padoğun, hipodromda yarış atlarının yedekte gezdirildikleri yer olduğunu öğrendim.)
- **Heyecana bağlı işlev** (Eyvah, en yakın arkadaşımın doğum gününü unuttum!)
- **Alıcıyı harekete geçirme işlevi** (Hijyene önem verenlerin tercihi burada sizleri bekliyor.)
- **Kanalı kontrol işlevi** (Söylediklerim anlaşıldı mı?)
- **Dil ötesi işlev** (İsimlerin önlerine gelerek onları niteleyen ya da belirten sözcüklere sıfat denir.)
- **Sanatsal (şiiirsel) işlev** (Hüzünlü bir yağmur sarıyor gözlerini.)

21. Dil en etkili iletişim araçlarından biridir.

22. **İletişim öğeleri:**

- **Gönderici (Kaynak):** İletişimi başlatan öğedir.
- **Alıcı:** Kodlanmış iletiyi alan ona anlam verip kodu çözen, geri bildirim verendir.
- **İleti (Mesaj)**
- **Kanal:** İletinin alıcıya ulaşmasını sağlayan araç ve yoldur. Işık, hava, ses, resim...
- **Geri Bildirim (Dönüt):** Göndericinin iletisine alıcının verdiği karşılıktır.
- **Kod (Şifre):** İletinin özel bir tarzda düzenlenmiş halidir. İletişimin gerçekleşmesi için göndericiyle alıcının aynı kodu bilmesi gerekir. Türkçe gönderilen ileti için Türkçe bilinmesi gibi.
- **Bağlam:** İletişime katılan öğelerin birlikte oluşturduğu ortam.

23. **Kültür:** Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin.

24. **Kültürün unsurları:**

• Dil (kültürü taşıır)	• Gelenek görenek	• Dünya görüşü
• Din	• Sanat	• Tarih

25. **Metin:** Bir yazıyı biçim, anlatım ve noktalama özellikleriyle oluşturan kelimeler bütünü, tekst.

26. Sözlü Anlatım Türleri:

- **Konferans:** Topluluğa bir konuda bilgi vermek amacıyla yapılan konuşma
- **Nutuk :** Bir topluluğa düşünceler, duygular aşlamak amacıyla söylenen, uzunca, coşkulu ve güzel söz, söylev, hitabet.
- **Diğer sözlü anlatım türleri:** Sunum, açık oturum, panel, sempozyum (bilgi şöleni), münazara, forum

27. Aşağıdaki sözlü anlatım türlerini tanımlarıyla eşleştiriniz

1	Geniş halk kitlelerini ilgilendiren bir konunun, uzmanlarınca bir başkan yönetiminde dinleyici grubu önünde tartışıldığı konuşmalardır.	a	Münazara
2	Toplumsal bir sorunun geniş bir kitle önünde ayrıntılarıyla tartışıldığı, tüm dinleyicilerin eşit söz hakkına sahip olduğu tartışma türüdür.	b	Sempozyum
3	Görsel iletişim öğelerinden ve teknolojik araçlardan yararlanılarak dinleyicilere çeşitli konularda bilgi vermek amacıyla yapılan sözlü anlatımdır.	c	Açık oturum
4	Bir konunun çeşitli yönleri üzerinde, aynı oturumda, konunun uzmanı değişik kimseler tarafından yapılan seri konuşmalardır.	d	Panel
5	Bir tezle antitezin, iki grup arasında bir hakem heyeti (jüri) huzurunda tartışıldığı konuşmalardır.	e	Forum
6	Bir konunun karar vermekten çok, çeşitli yönlerden aydınlatılması için bir topluluk önünde sohbet havasında tartışılmasıdır.	f	Sunum

28. Cevaplar:

1. Açık Oturum
2. Forum
3. Sunum
4. Sempozyum (Bilgi Şöleni)
5. Münazara
6. Panel

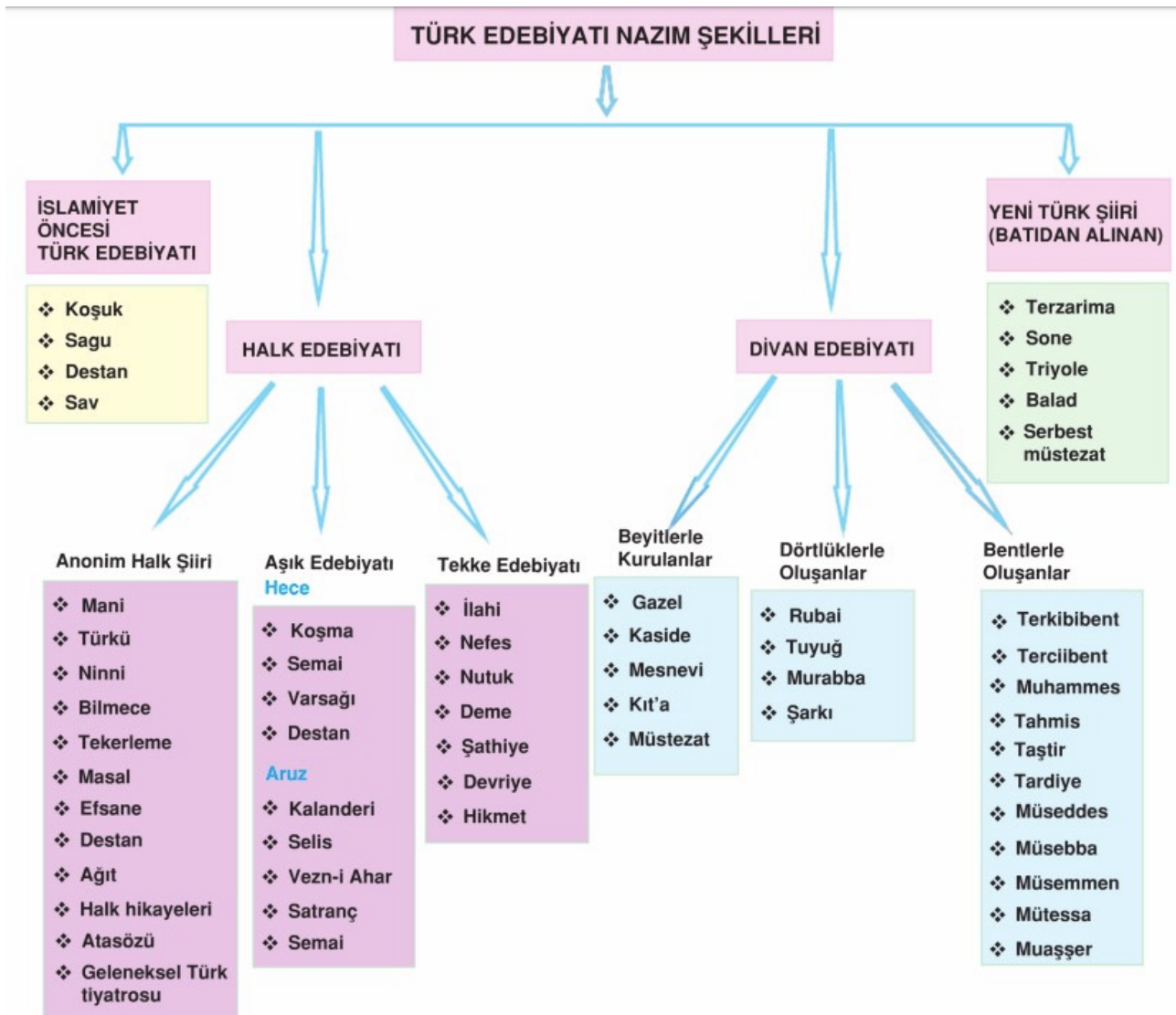
29. Sanatsal (Edebî) Metinlerin Temel İfade Şekilleri: Manzum (nazım-şiiir), Mensur (nesir-düzyazı)

- Manzum (Şiiir biçiminde yazılmış)
- Mensur (düzyazı-nesir)

30. Şiiir: Zengin imgelerle, ritimli sözlerle, seslerin uyumlu kullanımıyla ortaya çıkan edebî türdür. Duygu, düşünce ve hayallerin genellikle ölçülü, uyaklı dizeler hainde anlatılan şekline **nazım** denir.

31. Nazım Birimi: Dize sayısına göre adlandırma.

- **Dize (Mısra):** Şiiirdeki her bir satırdır.
- **Beyit:** İki dizeden (mısradan) oluşur. Divan edebiyatında yaygın kullanılan nazım birimidir.
- **Dörtlük:** Dört dizeden oluşur. Halk edebiyatında yaygın kullanılır
- **Bent:** Şiiirde 3 veya daha fazla dizeden oluşan ve anlam bütünlüğü taşıyan bölümlerdir.

32. **Mısra-i Azade:** Tek dizeden oluşan şiir.
33. **Mısra-i Berceste:** Güzelliği, anlam yoğunluğuyla öne çıkan mısralar.
34. **Nazım Biçimi:** Şiirin nazım birimi, ölçüsü, uyağına göre kazandığı biçimsel özelliklerin genel adıdır.

İslamiyet öncesi nazım biçimleri:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/islamiyet-oncesi-turk-edebiyati/>

Divan edebiyatı nazım biçimleri:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/divan-edebiyati-nazim-bicimleri-sekilleri/>

Halk edebiyatı nazım biçimleri:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/halk-edebiyati-nazim-bicimleri-sekilleri/>

Batı edebiyatı nazım biçimleri:

Sone: İki dördlü ve iki üçlünden oluşan, on dört dizeli bir Batı şiir türü. abba, abba, cccd, ede

Terzarima: Üçer mısralık bentlerle kurulan Batı şiir türü. Tek bir mısra ile sona erer. Kafiye örgüsü, “aba, bcb, cdc, d” biçimindedir.

Triyole: On dizeden oluşan nazım biçimidir. Başta iki dize ve ardından gelen dörder dizelik iki bentten oluşur.

35. Şiir Gelenekleri:

Halk Şiiri, Divan Şiiri, Modern Şiir Geleneği

36. Nazım Türü:

Bir şiirin işlediği konuya(içeriğe) göre aldığı isimdir.

- **Aşık Tarzı Halk Şiiri:** Güzelleme, Koçaklama, Taşlama, Ağıt
- **Dinî Tasavvufi Halk Şiiri:** İlahi, nefes, deme, nutuk, şathiye, devriye
- **Divan Şiiri:** Tevhit, Münacaat, Naat, Mersiye, Methiye, Hicviye, Fahriye

37. Söyleyici:

Şiirde konuşandır, şairin kendisi değil kurgusal bir varlıktır.

38. Mahlas:

Divan şairlerinin şiirlerinde kullandığı takma addır. Genellikle son beyitte söylenir.

39. Tapşırma:

Halk şairlerinin (âşıkların) şiirlerinde kullandığı takma addır. Genellikle son dördlükte söylenir.

40. Ahenk Unsurları: Ölçü, redif, uyak (kafiye), asonans, aliterasyon, kelime ve kelime gruplarının tekrarı, nakarat, vurgu ve tonlama

1. Ölçü (Vezin) : Hece vezni, aruz vezni , serbest vezin

- **Hece Ölçüsü:** Dizelerdeki hece sayılarının eşitliğine dayanır. Millî ölçümümüzdür. Hece ölçüsüyle yazılmış şiirlerde ölçü kalıbı içinde ahenk gereği durulan yere **durak** denir. Duraklar kelimeleri bölemez. 4+3=7’li hece ölçüsü gibi.

- **Aruz Ölçüsü:** Dizelerdeki hecelerin açık (kısa) ve kapalı (uzun) oluşlarına dayanan ölçü türüdür. Son hece daima kapalı kabul edilir. (Aruzla yazılan ilk eserimiz: Kutadgu Bilig-Yusuf Has Hacip 11.yy)

Ünlü ile biten kelimeler açık (kısa) sayılır ve nokta (.) ile gösterilir; ünsüzle biten heceler kapalı (uzun) sayılır ve kısa çizgi (—) ile gösterilir. Son hece daima kapalı kabul edilir.

Ölçü kalıbı içinde durulan yerlere **takti** denir. Takti kelimeyi bölebilir.

Aruz kusurları: **İmâle (Uzatma)**, ölçü gereği kısa heceyi uzun yapma **Zihaf (Kısma)**, ölçü gereği kapalı heceyi açık yapma **Med , Vasl (Ulama)**

- **Serbest Ölçü:** Ölçüsüz şiirlerdir. Ahenk, vurgu, tonlama, aliterasyon, asonans gibi öğelerle sağlanır, ahenk.

2. Redif: Dize sonlarında tekrarlanan aynı görev ve anlamdaki ekler ya da sözcüklerdir.

3. Kafiye (Uyak): Şiirde iki veya daha çok dize arasındaki farklı anlam ve görevdeki seslerin, sözcüklerin benzerliğidir.

- **Yarım Kafiye:** Tek harf benzerliğidir.
- **Tam Kafiye:** 2 harf benzerliğidir.
- **Zengin Kafiye:** 3 veya daha fazla harf benzerliğidir. (Dize sonunda bir kelimenin dize sonundaki bir başka kelimenin içinde geçmesiyle oluşan kafiye **tunç kafiye** denir: geline, ince)
- **Cinaslı Kafiye:** Sesteş (eş sesli) kelimelerle yapılan kafiye.

4. Asonans: Dizelerde aynı ünlüleri ahenk sağlayacak şekilde sıkça kullanmak. (Şakaklarıma kar mı yağdı ne var)

5. Aliterasyon: Dizelerde aynı ünsüzlerin ahenk sağlayacak şekilde sıkça tekrarlanması.

6. Nakarat: Şiiri oluşturan bölümlerin her birinin sonunda aynen tekrarlanan dizelerdir.

7. Vurgu: Konuşma , okuma sırasında bir hece veya kelime üzerine diğerlerinden daha farklı yapılan baskı, aksan. **Tonlama:** Sesin duyguyu verecek şekilde alçalıp yükselmesi. **Kelime ve Kelime Gruplarının Tekrarı**

41. **İmge**, zihinde tasarlanan ve gerçekleşmesi özlenen şey, hayal, hülya, imaj.
42. **Edebî Sanat**: Edebiyatta anlatımı zenginleştirmek, renklendirmek ve daha çarpıcı bir duruma getirmek için temelde benzeteme esasına dayalı söz ve manaya bağlı anlatım inceliği ve özelliğidir.

BAŞLICA SÖZ SANATLARI	
teşbih (benzetme)	Teşbihin 4 ögesi vardır: Benzeyen, Kendisine Benzetilen, Benzetme Yönü-Edatı Teşbihibelig (yalın teşbih): Benzeyen ve kendisine benzetilenle yapılır.
istiare (eğretileme)	Bir şeyi anlatmak için ona benzetilen başka bir şeyin adını eğreti olarak kullanma, eğretileme (TDK) Açık istiare: benzetilen Kapalı istiare: benzeyen
mecazımürsel (ad aktarması)	Benzetme ilgisi bulunmaksızın, neden sonuç gibi türlü ilişkilerle bir sözcüğün başka bir sözcük yerinde kullanılması sanatı, ad aktarması.(TDK)
teşhis	Kişileştirme, insandan doğaya aktarma sanatı.
intak	İnsan dışındaki varlıkları konuşurma sanatı.
mübalağa (abartma)	Bir şeyi, bir olayı olduğundan büyük veya çok gösterme, mübalağa.(TDK)
kinaye (gerçek - mecaz)	Bir sözü gerçek anlamının dışında kullanma sanatı.(TDK) Hem gerçek hem mecaz anlamı vardır.
tevriye (iki anlamlılık)	Bir anlatım inceliği elde etmek için birden çok anlamı olan bir sözün yakın anlamının değil de uzak anlamının kullanılması sanatı.(TDK)
tenasüp (uygunluk)	Birbirleriyle ilgili söz veya kavramların dizelerde toplanması sanatı.(TDK)
hüsnütalil (güzel nedene bağlama)	Herhangi bir olayı, asıl sebebinden daha başka bir sebebin genellikle de daha güzel bir sebebin sonucu olarak gösterme sanatı. (TDK)
tecavülüarif	Bilmezlikten gelme sanatı. (TDK)
istifham	Soru sorma sanatı.
nida	Ünlem, seslenme sanatı.
tariz (dokundurma)	Kapalı bir biçimde, dolaylı olarak söz söyleme, taşlama. (TDK)
tezat	Karşıtlık
cinas	Çok anlamlı bir kelimeye, her defasında başka bir anlam yükleyerek birbirine yakın birkaç yerde kullanma (TDK) sesteş-eşsesli.
tekrir	Bir yazıda, bir şiirde sözü veya kavramı anlatımı pekiştirmek amacıyla sık sık tekrar etme sanatı.
irsalimesel	Atasözü, deyim söyleme sanatı.
sehli mümteni	Söyleyişte kolay gibi görünen anlam derinliği olan -Yunus Emre
leffüneşir	Birkaç adı bir sözün başında söyledikten sonra bunların sıfat veya fiillerini daha aşağıda sıralama: <i>İlk ve ortaöğretim, sekiz ve dört yıl sürer cümlesinde leffüneşir vardır.(TDK)</i>
terdit	Beklenmezlik. Yazıda beklenmedik bir sonuçla karşılaşma. (TDK)
telmih (hatırlatma - anıştırma)	Bir dizede veya beyitte bilinen bir olay, bir atasözü, fıkra vb.ni hatırlatma sanatı, anıştırma.(TDK) Bilinen bir şahıs da olabilir.

43. Kafiye Düzeni (Örgüsü-Şeması): Kafiyelerin diziliş özelliğine göre kafiye düzeni.

Düz Uyak: aaaa - aaab - aabb

Mani Tipi Uyak: aaba

Çapraz Uyak: abab

Sarma Uyak: abba

Örüşük Uyak: aba, bcb, c

44. Konularına Göre Şiir Türleri:

- **Lirik Şiir:** Duyguların dile getirildiği şiirlerdir. Eski Yunan edebiyatında şairlerin şiirlerini söylerken kullandıkları müzik aleti “lir” den almıştır adını. Lirik şiirin ilk temsilcisi Eski Yuna edebiyatında Sappho
- **Epik Şiir:** Savaş ve kahramanlık konulu şiirlerdir. Epik - Epope - Destan (Halk edebiyatında: koçaklama)
- **Satirik Şiir:** Kişilerin ve toplumun aksayan yönlerini eleştirel şekilde ele alan şiirlerdir. (Halk edebiyatında: **taşlama**, divan edebiyatında: **hiciv**)
- **Didaktik Şiir:** Bilgi, öğüt, ders vermek amacıyla yazılan şiirlerdir. Manzum hikâyeler, fabllar didaktik özellik gösterir. Eski Yunan edebiyatında Hesiodos, Türk edebiyatında Nabi 17.yy
- **Pastoral Şiir:** Doğa güzellikleri, kır ve çoban hayatını anlatan şiirlerdir. Kır yaşamını işlerse **idil**, çobanların karşılıklı konuşmalarıyla kır hayatını anlatırsa **eglog (çoban türküsü)** denir. (İlk pastoral şiir örneğimiz: **Sahra - Abdülhak Hamit Tarhan**)
- **Dramatik Şiir:** Sahne oyununa özgü. Trajedi-Komedi

45. Olay çevresinde gelişen metinler

Anlatmaya Bağlı Edebi Metinler,

Göstermeye Bağlı Metinler olarak ikiye ayrılır.

46. Anlatmaya Bağlı Edebi Metinler:

• Masal:	• Mesnevi	• Roman
• Fabl	• Halk Hikâyesi	• Manzum Hikâye
• Destan	• Hikâye (öykü)	

47. Masal, olaya dayalı sanatsal metindir.

- Uydurmadır.
- Evrenseldir
- Olağanüstülükler, olağanüstü kahramanlar vardır.
- Yer ve zaman kesin olarak belli değildir.
- Öğrenilen (duyulan) geçmiş zaman ya da geniş zaman kipi kullanılır.
- Tekerlemeler, kalıplaşmış sözler ve rakamlar vardır.
- Masalın sonunda iyiler ödüllendirilir, kötüler cezalandırılır.
- Anonimdir.
- Yazarı belli olan masallar da vardır.

48. Masalın Bölümleri:

- **Döşeme:** Tekerleme bölümüdür. Evvel zaman içinde kalbur saman içinde... gibi kalıplaşmış sözlerle başlar.
- **Serim:** Kişiler tanıtılır. Memleketin birinde...
- **Düğüm:** Çatışmanın ortaya konduğu bölümdür. İyiler kötüler belirginleşir, ayrıntılara girilir. Merak artar.
- **Çözüm:** İyiler kazanır, kötüler cezalandırılır.
- **Dilek:** Kalıplaşmış iyi dilek sözleriyle biter. Onlar ermiş muradına biz çıkalım kervetine gibi.

49. Eski Yunan'daki **Ezop (Aisopos) Masalları** bilinen en eski masal / fabl örnekleridir.

50. Hintli **Beydaba**'nın yazdığı **Kelile ve Dimne- Pançatantra** Doğu'daki ilk masal / fabl örnekleridir.

51. Arap ve İran kaynaklı **Binbir Gece Masalları**'nın anlatıcısı Şehrazat'tır.

52. Grimm Kardeşler (Alman masal derleyicileri), Danimarkalı Andersen

53. Türk edebiyatında Uygur Dönemi eseri olan **Kalyanamkara Papamkara** masal özelliği gösteren ilk eserlerdendir.

Osmanlı Dönemi'nde derlenen **Billur Köşk** ilk Türk masallarındandır.

54. Edebiyatımızda "kıssa", "mesel" adlarıyla da anılmıştır.

55. Halk dilinde yaşayan masalları derleyen Türk araştırmacılar: Eflatun Cem Güney (Masalcı baba olarak bilindir.) Pertev Naili Boratav, Naki Tezel...

56. Fabl, olaya dayalı anlatmaya bağlı bir türdür. Kahramanları çoğunlukla hayvanlardan seçilen ders verme amacı güden genellikle manzum edebi türdür. Kişileştirme, konuşturma sanatlarından yararlanır.

57. Türk edebiyatında bilinen ilk fabl 15.yy.da **Şeyhi**'nin için yazdığı **Harname** adlı mesnevidir. Eşek - öküz

58. Fabl yazarları: Aisopos, La Fontaine, Beydaba...

59. Türk edebiyatında fabl çevirileri yapan bazı sanatçılar: Şinasi, Orhan Veli Kanık...

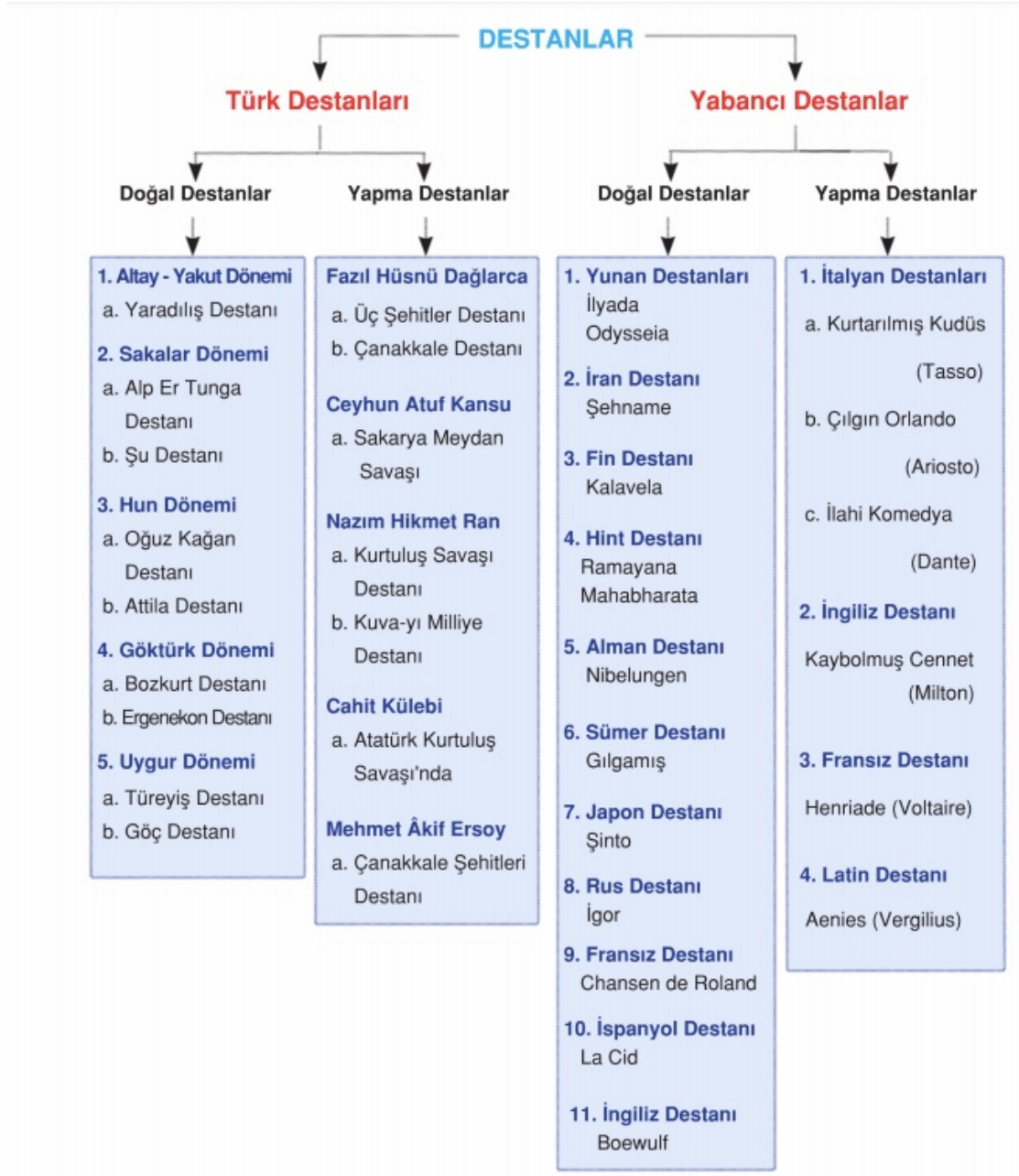
60. Destan: Tarih öncesi tanrı, tanrıça, yarı tanrı ve kahramanlarla ilgili olağanüstü olayları konu alan şiir, epope.

- Olay çevresinde gelişen, anlatmaya bağlı türdür.
- Tarihi bir gerçekliğe dayanır.
- Ulusaldır.
- Yer ve zaman kesin olarak belli değildir.
- Olağanüstü olaylar, olağanüstü kahramanlar vardır.
- Doğal ve yapma destan olarak ikiye ayrılır
- **Doğal destanların üç aşaması vardır:** Oluşum, Yayılma, Derlenme

Türk destanları, Türklerin göçebe hayatı yaşamaları ve geniş coğrafi alanlara yayılmış olmaları sebebiyle ikinci oluşum safhasında kalmış, oluşumunu tamamlayamamıştır. Yani bir destan şairi tarafından yazıya geçirilmemiştir. O yüzden doğal Türk destanları manzum değildir. Bilinen yazılı Türk destanları daha çok İran, Çin, Arap, Moğol, Bizans ve Batı kaynaklarından derlenmiş; oluşumlarından çok sonra yazıya geçirilmiştir.

61. Türk destanlarının pek çoğunda ortak olarak kullanılan bazı motifler vardır.

• Işık	• Madenler	• Ok - Yay	• Geyik
• At	• Kurt	• Mağara	• Hızır
• Ağaç	• Kadın	• Rüya	• Sihir
• Su	• Yada Taşı	• Kırklar	• Ad
Koyma

62. İslâmiyet'ten Sonraki Türk Destanları:

- Kazak - Kırgız: Manas Destanı
- Türk - Moğol: Cengiz Han Destanı
- Tatar - Kırım Timur ve Edige Destanları
- Karahanlı Dönemi: Saltuk Buğra Han Destanı
- Selçuklu - Beylikler ve Osmanlı Dönemleri
 - Seyid Battal Gazi Destanı
 - Danişmend Gazi Destanı
 - Köroğlu Destanı

63. Dünyanın en uzun destanı:

İslamiyet sonrası **Manas Destanı** (Kırgızlar)

64. İlk İslami Türk destanı:

“**Satuk Buğra Han Destanı**” (Karahanlılar)

65. Anadolu’da Oluşmuş Destan Zincirinin İlk Halkası :

Battalname:

- Türk gazi tipini mükemmel bir biçimde aksettiren bu destan XI-XIII. yüzyıllar arasında yazıya geçirildiği düşünülmektedir.
- Kaynağını VIII. yüzyılda Emevîler’in Bizans’a karşı açtıkları savaşlarda “El-Battal” (kahraman) lakabıyla şöhret kazanmış bir müslüman Arap emîrinin Türkler arasında yayılan kahramanlık menkıbelerinden almaktadır.
- Battalname esas olarak Battal Gazi’nin Anadolu’da Hristiyanlarla yaptığı savaşları konu edinmekle beraber, bu menkıbeler büyük oranda eski Türk inançlarından ve İran peri masallarından alınan motifler ve sahnelerle süslenmiştir.
- Diğer Anadolu Türk destanları olan Dânişmend Gazi Destanı ve Saltuk Gazi Destanı’na kaynaklık etmiştir.

66. Danişmendname (Danişmend Gazi)

- Anadolu sahası Türk destanlarından olup asıl adı Şerif Hızır olan bir XIII. yüzyıl alp-ereninin hayatını, savaşlarını ve çeşitli kerametlerini konu almaktadır.
- Eserde, kahramanın menkıbelerinin yanı sıra, dönemin önemli kişilerinin menkıbeleri ve bu kişilerin kahraman ile olan münasebetleri de anlatılmaktadır.
- Kahraman, Anadolu ve Rumeli’nin fethi esnasında gazalara katılan, kahramanlığı ve velayeti ile daha yaşarken efsanevi bir şahsiyet hâline gelen müstesna bir Türk büyüğüdür.

67. Efsane: Eski çağlardan beri söylenegelen, olağanüstü varlıkları olayları konu edinen hayalî hikâye, söylence.

68. Alp Tipi: İslamiyet öncesi Türk destanlarında görülen örnek tip, yiğit, kahraman.

69. Alp-Gazi /Alperen Tipi: İslamiyet sonrası Türk destanlarında görülen örnek tip, mücahit, derviş.

70. Halk Hikâyesi:

- Halkın gönül dünyasını dile getiren ölmez hikâyeler.” olarak tanımlar Eflatun Cem Güney
- Büyük ölçüde âşıklar ve meddahlar tarafından anlatılır.
- Nazım-nesir karışık anlatılardır.
- Hikâyenin anlatım ve tasvir kısmı mensur (nesir-düzyazı), duygu ve heyecanı ifade eden bölümler (diyaloglar) ise manzumdur.
- Kahramanlar birbirlerine olan sevgilerini, acılarını, ıstıraplarını hep şiirle ifade ederler.
- Gerçekle olağanüstülükler iç içedir. (Destana nazaran daha gerçekçidir, olağanüstülükler sınırlıdır.)
- Giriş kısmında masallarda olduğu gibi kalıplaşmış ifadeler vardır.
- Konuları genellikle aşk (Ercişli Emrah, Derdiyok ile Zülfü Siyah, Arzu ile Kamber, Tahir ile Zühre...) ve kahramanlık (Köroğlu, Kaçak Nebi ...) tır.
- Kahramanlar genellikle dört şekilde birbirlerine âşık olurlar:
 1. Bade içerek (uykuya yatma, rüyada pir elinden dolu içme, bayılma, müzik aletinin sesiyle uyanma, âşığın rüyada olanları şiirle ifade etmesi-destan veya şiir söyleme)
 2. Aynı evde büyüyen kahramanlar kardeş olmadıklarını öğrenince
 3. Resme bakarak âşık olma.
 4. İlk görüşte âşık olma
- Hikâyelerde kahramanın en büyük yardımcısı Hazreti Hızır’dan sonra attır.
- Hikâyeler belli kaidelere uyularak anlatılır.

Hikâyeye geçmeden önce fasıl ve döşeme kısımları vardır.

Daha sonra hikâyenin asıl kısmı ve sonuç gelir.

(Fasıl - Döşeme - Asıl Konu - Sonuç ve Dua)

71. Destandan halk hikayeciliğine geçişin ilk ürünü “Dede Korkut Hikayeleri”dir.

- 12 ayrı hikaye + ön söz. Vatikan ve Diresten’de iki yazma nüshası vardır.
- Oğuzlarla ilgilidir. Anlatıcısı Dede Korkut’tur.
- 15.yy.da yazıya geçirilmiştir.
- Manzum-mensur karışıktır.

72. Dede Korkut’tan ilk bahseden

“Camiü’t - Tevarih” adlı yapıtında ünlü tarihçi Reşidüddin’dir.

73. Dede Korkut Hikayeleri’ni Arap harfleriyle ilk neşreden

Kilisli Muallim Rıfat Bilge’dir.

74. Dede Korkut Hikayeleri’ni yeni harflerle ilk neşrini yapan

Orhan Şaik Gökyay’dır.

75. Dede Korkut Hikayeleri

1. Dirse Han Oğlu Boğaç Han (Vatikan nüshası)
2. Salur Kazanın Evinin Yağmalanması (Vatikan nüshası)
3. Kazan Beyin Oğlu Uruz Beyin Tutsak Olması Hikayesi (Vatikan nüshası)
4. Kam Büre Beg Oğlu Bamsi Beyrek (Vatikan nüshası)
5. Kazıcık Koca Oğlu Yegenek Hikayesi (Vatikan nüshası)
6. İç Oğuz Dış Oğuz Asi Olup Beyrek'in Öldürülme Hikayesi (Vatikan nüshası)
7. Koca Duha Oğlu Deli Dumrul Hikayesi
8. Kanlı Koca Oğlu Kan Turalı Hikayesi
9. Basat'ın Tepegözü Öldürmesi Hikayesi
10. Begil Oğlu Emren'in Hikayesi
11. Duha Koca Oğlu Deli Dumrul Destanı
12. Uşun Koca Oğlu Seyrek Hikayesi

76. Mesnevi:

- İran edebiyatından edebiyatımıza geçmiştir.
- Mesnevi türünde yazılmış ilk eserimiz "**Kutadgu Bilig**" (11.yy.da)
- Olay çevresinde gelişen manzum yazılan bir türdür.
- Her konuda yazılabilir.
- Beyit nazım birimi kullanılır. Beyit sayısı sınırsızdır.
- Her beyit kendi arasında kafiyelidir. aa, bb, cc, dd...
- Aruzun kısa kalıplarıyla yazılır.
- Divan edebiyatında beş mesnevinin bir araya gelmesinden oluşan esere "**Hamse**" denir.
- Türk edebiyatında hamse sahibi ilk şair **Ali Şir Nevai** (15.yy Çağatay edebiyatı)
- **Hamse sahibi diğer sanatçılar:**

Hamdullah Hamdi (Anadolu sahasındaki ilk hamse sahibi),

Nevizade Atayi,

Taşlıcalı Yahya

Nergisi

- Ünlü mesnevilerimiz:
- <https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/unlu-mesneviler/>

77. Hikâye (Öykü): Gerçek ya da gerçekleşmesi mümkün olay ve durumları kişi, yer ve zamana bağlı olarak anlatan uzun edebî türdür.

- **Yapı unsurları:** Olay, yer, zaman, kişi
- Serim, düğüm, çözüm bölümlerinden oluşur.
- Dünya edebiyatında ilk hikâye örneği İtalyan **Boccaccio** tarafından yazılan **Decameron** (On Gün)
- Türk edebiyatında hikâye türünün ilk örnekleri 19.yy.da Tanzimat Dönemi'nde verilmiştir.

İlk hikâyemiz: Letaif-i Rivayet (Ahmet Mithat Efendi)

Batılı anlamda ilk küçük realist hikâyemiz: Küçük Şeyler (Samipaşazade Sezai)

HİKAYE TÜRLERİ			
Olay Hikâyesi	Durum Hikâyesi	Ben Merkezli Hikâye	Küçürek Hikâye
Klasik öykü de denir	Kesit hikâyesi de denir.	Kahramanın daha çok kendi ruh hâli ve hayal dünyasını yansıttığı hikâyelerdir.	Öykünün bir alt türüdür. Minimal öykü olarak da adlandırılır.
Ağır basan öge olaydır	Olay ögesi ikinci plandadır.	Olaylar kahraman anlatıcı bakış açısıyla verilir.	Az sayıdaki kelimeyle yoğun anlamlar aktarma gücüne sahip olan sanatsal iletişim araçlarıdır.
Serim-düğüm-çözüm bağlamı içinde oluşur.	Hayatın bir kesiti kendi doğası içinde ele alınır. Serim-düğüm-çözüm aşamalarına dikkat edilmez.	Hikâyenin ana kahramanı yazarın kendisidir.	Başı ve sonu yoktur, okurun düş gücüne bırakılır.
Merak ögesi canlı tutulur	Merak ögesi ön planda değildir. Başı sonu belli değildir. Bitmemişlik duygusu vardır.	Bireyin bunalımları, çıkmazları anlatılır. Kahraman genellikle düş dünyasına sığınır.	Küçürek hikâyenin üç önemli belirleyici özelliği vardır: Kısalık, yoğunluk ve birlik.
Kurucusu Fransız yazar Maupassant'tır	Kurucusu Rus sanatçı Anton Çehov'dur.	Bu tarz öykünün önde gelen temsilcisi Franz Kafka'dır.	Yalnızca bir anın saptaması olan anlatılardır.
Ömer Seyfettin bu türün başarılı örneklerini vermişti.	Bizde Memduh Şevket Esendal bu türün ilk örneklerini vermiştir	Bizde ilk temsilcisi Haldun Taner'dir.	Kelime eksiltme, zaman-mekân ayrıntılarını silme bir durumu minyatürleştirme vardır.
Diğer sanatçılarımız: Refik Halit, Reşat Nuri, Sabahattin Ali, Yakup Kadri, Orhan Kemal, Fakir Baykurt, Necati Cumalı, Samim Kocagöz...	Sait Faik Abasıyanık bu türün ustalarındandır. Tarık Buğra, Ferit Edgü, Rasim Özdenören	Bilge Karasu, Oğuz Atay, Nezihe Meriç	Ferit Edgü, Haydar Ergülen, Hulki Aktunç, Necati Tosuner, Vüs'at O. Bener, Murat Yalçın

78. Roman: Gerçek ya da gerçekleşmesi mümkün olay ve durumları kişi, yer ve zamana bağlı olarak anlatan uzun edebî türdür.

- Romanda birbiriyle bağlantılı olaylar bir tema etrafında bir araya gelir.
- Roman türünün ilk örneği İspanyol Cervantes'in 17.yy.da yayımlanan Don Kişot adlı eseridir.
- Türk edebiyatına roman 19.yy.da Tanzimat Dönemi'nde girmiştir.
- İlk yerli romanımız Taaşşuku Talat ve Fitnat'tır. (Şemsettin Sami - Tanzimat 1.Dönem sanatçısı)

Roman Türünün İlk Örnekleri	Eserin Adı	Eserin Yazarı
İlk çeviri roman	Telemak	Fenelon - Yusuf Kamil Paşa
İlk yerli (telif) roman	Taaşşuku Talat ve Fitnat	Şemsettin Sami
İlk edebî roman	İntibah (Sergüzeşti Ali Bey)	Namık Kemal
İlk tarihî roman	Cezmi	Namık Kemal
İlk realist roman	Araba Sevdası	Recaizade Mahmut Ekrem
İlk natüralist roman	Zehra	Nabizade Nazım
İlk köy romanı	Karabibik	Nabizade Nazım
Batılı anlamda ilk modern roman	Mai ve Siyah	Halit Ziya Uşaklıgil
İlk psikolojik roman	Eylül	Mehmet Rauf

Romanın yapı unsurları:

- Olay örgüsü,
- Kişiler (tip-karakter)

Tip: Belli bir düşüncenin, topluluğun zihniyetini ve ideolojisini yüklenen kişidir, genel özellikler taşır. (Bihruz Bey, Felatun Bey, Harpagon...)

Karakter: Birçok özelliği ve boyutları vardır, kendine özgüdür.

- Yer (mekan)
- Zaman

Anlatıcı, romandaki olayı anlatan kişidir. Yazarın kendisi değil kurmaca kişidir. Olaylar birinci veya üçüncü kişi ağzından anlatılır.

Bakış açısı, yazarın romandaki kişi, olay, yer ve zamanı ele alış biçimi ve bunlara karşı takındığı tutumdur. Üçe ayrılır:

ANLATICI VE BAKIŞ AÇILARI	
Hâkim (İlahi-Tanrısal) Bakış Açısı	Her şeyi bilir. Kahramanların aklından geçenleri, onların psikolojilerini. Üçüncü kişili anlatım
Kahraman Bakış Açısı	Kahramanlardan birinin ağzıyla anlatılır. Birinci kişili anlatım.
Gözlemci (Müşahit) Bakış Açısı	Gözlemlediklerini aktarır. Kahramanların aklından geçenleri bilmez. Üçüncü kişili anlatım vardır.

KONULARINA GÖRE ROMAN ÖRNEKLERİ		
Roman türü	Eser	Eserin Yazarı
Macera (Serüven)Romanı	Monte Cristo Kontu	Alexandre Dumas
Sosyal Roman	Yaprak Dökümü	Reşat Nuri Güntekin
Bilim Kurgu Romanı	Ben Robot	Isaac Asimov
Tarihî Roman	Devlet Ana	Kemal Tahir
Fantastik Roman	Yüzüklerin Efendisi	Tolkien
Psikolojik Roman (Tahlil Romanı)	Suç ve Ceza	Dostoyevski
Polisiye Roman	Sherlock Holmes	Sir Arthur Conan Doyle
Tezli Roman	Yaban	Yakup Kadri Karaosmanoğlu
Egzotik Roman	İzlanda Balıkçısı	Pierre Loti

YANSITTIKLARI EDEBİ AKIMLARA GÖRE ROMAN ÖRNEKLERİ		
Edebi Akımlara Göre	Roman	Romanın Yazarı
Klasik Roman	Telemak	Fenelon
Romantik Roman	Sefiller	Victor Hugo
Realist Roman	Madam Bovary	Gustave Flaubert
Natüralist Roman	Nana	Emile Zola
Egzistansiyalist Roman	Bulanık	J.P.Sartre
Modern Roman	Ulysses	James Joyce
Postmodern Roman	Gülün Adı	Umberto Eco

Romanın Hikâyeden Ayrılan Yönleri

- Romanda olaylar zinciri söz konusu iken hikâye tek olay üzerine kurulur.
- Romanda kişi kadrosu hikâyedekine göre daha geniştir.
- Romanda zaman hikâyedekine göre daha geniştir.
- Romanda mekân hikâyedekine göre daha çok ve çeşitlidir.
- Romanda kişi ve mekân betimlemeleri hikâyedekine göre daha ayrıntılıdır.

79. Manzum Hikâye:

- Şiir şeklinde yazılmış öykülerdir. (Dörtlük, beyit, bent şeklinde yazılabilir.)
- Dizelerin uzunlukları aynı olmayabilir.
- Toplumsal konular işlenir.
- Didaktik yönü ağır basar. (Ders verir genellikle)
- Ölçü ve uyağa dikkat edilir
- Karşılıklı konuşmalara yer verilir.
- En önemli temsilcileri **Tevfik Fikret** ve **Mehmet Akif Ersoy**'dur.
- Hasta Çocuk, Nesrin, Balıkçılar, Ramazan Sadakası (Tevfik Fikret)
- Seyfi Baba, Hasır, Küfe, Hasta, Meyhane, Mahalle Kahvesi (Mehmet Akif Ersoy)

80. Tiyatro, göstermeye bağlı metindir:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/tiyatro-genel-ozellikleri/>

81. Modern tiyatro: Tragedya, Komedy, Dram

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/modern-tiyatro/>

82. Geleneksel Türk Tiyatrosu: Karagöz, Orta oyunu, Meddah, Köy Seyirlik Oyunları, Kukla

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/geleneksel-turk-tiyatrosu/>

83. Öğretici metinler, tanıtmak, bilgi ve haber vermek, uyarmak, düşündürmek, kanıları değiştirmek, yönlendirmek gibi amaçlarla yazılır. (Tarihî, felsefî, bilimsel metinler; gazete / dergi çevresinde gelişenler; kişisel yaşamı konu alanlar.)

84. Gazete-Dergi Çevresinde Gelişenler:

• makale,	• sohbet	• eleştiri	• haber yazıları
• deneme	• fıkra	• röportaj	

85. Kişisel Yaşamı Konu Edinenler:

• günlük (günce)	• otobiyografi
• gezi yazısı	• mektup (name)
• biyografi (tezkire)	• anı (hatıra)

KİŞİSEL YAŞAMI KONU ALAN METİNLER	
Günlük	Tarih belirtilerek günü gününe yazılır.
Anı (Hatıra)	Yaşanmış olayların üzerinden zaman geçtikten anlatıldığı yazı türü, hatıra
Gezi Yazısı	Gezilip görülen yerleri, özelliklerini, oralandaki insanların yaşantılarını, geleneklerini anlatan düzyazı. (TDK)
Biyografi (Yaşam Öyküsü)	Bir kimsenin doğumundan yaşadığı güne kadar geçirdiği belli başlı evreleri içeren yazı, hayat hikâyesi, hayat öyküsü, yaşam öyküsü, hâl tercümesi, tercümeihâl, biyografi. (TDK)
Monografi	Bilimsel alanlarda özel bir konu veya sorun üzerine yazılan inceleme. (TDK)
Otobiyografi	Bir kişinin kendi yaşam öyküsü üzerine yazdığı yazı veya eser. (TDK)
Mektup	Bir şey haber vermek, sormak, istemek veya duyguları bildirmek için birine çoğunlukla posta yoluyla gönderilen, zarfa konulmuş yazılı kâğıt, name. (TDK)

- **Batılı anlamda ilk günlük:** Seyahat Jurnali - Direktör Ali Bey
- **İlk anı örneği:** Göktürk Yazıtları (Bazı kaynaklarda Babürname / Babür Şah)
- **İlk gezi yazısı:** Miratül Memalik - Seydi Ali Reis

GAZETE ÇEVRESİNDE GELİŞEN ÖĞRETİCİ METİNLER	
Makale	Bilim, fen konularıyla siyasal, ekonomik ve toplumsal konuları açıklayıcı veya yorumlayıcı niteliği olan gazete veya dergi yazısı. (TDK) Öne sürülen düşünce bilimseldir kanıtlanabilir.
Deneme	Herhangi bir konuda yeni ve kişisel görüşlerle bezenmiş bir anlatım içinde sunulan düzyazı türü. (TDK) Yazar kendisiyle konuşur gibidir. İspat kaygısı yoktur.
Sohbet (söyleşi)	Bir bilim veya sanat konusunu, konuşmayı andıran biçimde inceleyerek anlatan edebiyat türüdür. (TDK) Yazar karşısında bir varmış da onunla konuşuyor gibidir. İspat kaygısı yoktur.
Fıkra (Köşe Yazısı)	Gazete veya dergilerde gündelik konuları bir görüş ve düşünceye bağlayarak yorumlayan ciddi veya eğlendirici yazı türü. (TDK) Suya yazılan yazılardır.
Eleştiri	Bir edebiyat veya sanat eserini her yönüyle değerlendirerek anlaşılmasını sağlamak amacıyla yazılan yazı türü, tenkit. (TDK) Öznel - nesnel olabilir.
Röportaj	Konusu bir soruşturma, araştırma olan gazete veya dergi yazısı. (Amerikan, Alman röportajı)
Haber Yazıları	Gazetelerde, dergilerde, meslek kuruluşlarının belli aralıklarla yayınladığı bültenlerde, radyo ve televizyonlarda belli zaman aralıklarıyla çıkan bültenlerde halka duyurulmak üzere yayımlanan yazılara haber yazısı denir. 5N 1K soruları.

- **İlk makale:** Tercümanı Ahval Mukaddimesi - İbrahim Şinasi
- **İlk eleştiri:** Tahribi Harabat - Namık Kemal
- **İlk röportaj:** Diyorlar ki - Ruşen Eşref Ünaydın

86. Anlatım Teknikleri

Öyküleyici metinlerde: **Gösterme** (diyalog, iç konuşma, bilinç akışı), **Tahkiye etme** (kişi tanıtımı, olay anlatımı, geriye dönüş, iç çözümleme, özetleme), **Pastiş, Parodi, İroni, Kolaj, Metinler Arasılık, Üstkurmaca** gibi anlatım tekniklerinden yararlanılır.

A) Anlatma (Tahkiye Etme):

Anlatma tekniğinde okuyucu ile eser arasına anlatıcı girer. Okuyucu hemen her şeyi anlatıcı kanalıyla görür ve öğrenir. Okuyucunun dikkati anlatıcı üzerinde yoğunlaşır. **Kişi tanıtımı, olay anlatımı, geriye dönüş, iç çözümleme, özetleme**

1. Kişi Tanıtımı: Metindeki kişilerle ilgili okuyucuya tanıtıcı bilgiler verilir. Anlatıcı, metindeki kişileri ayırt edici yönleriyle tanıtır.

Hele bir tanesi vardı, bir tanesi. Çocukları bu işe seferber eden de oydu. Ökseleri cumartesi gecesinden hazırlayan da... Konstantin isminde bir herifti. Galata'da bir yazıhanesi vardı. Zahire tüccarıydı. Kalın, tüylü bilekleri, geniş göğsü, delikleri kapanıp açılan üstü kara kara benekli bir burnu, deriyi yırtmış da fırlamış gibi saçları, kısa kısa bir yürümesi, kalın kalın bir gülmesi...

2. Olay Anlatımı: Metindeki olaylar, bir anlatıcı tarafından anlatılır.

Haftada iki gece dostlara danslı çay veriliyor, en aşağı iki üç gece de başkalarının davetine gidiliyordu. Aşağı sofa ile taşlık arasındaki camekân kaldırılmış, delik deşik duvarlar sarı yaldızlı bir kâğıt ile kaplanmıştı. Davet akşamları taşlıktaki su küpü, sofadaki yemek masası ve daha başka hırdavat eşya mutfığa taşınıyor, yukarıdan kilimler, iskemleler, süslü yastıklar indirilerek bir kabul salonu dekoru kuruluyordu.

3. Geriye Dönüş: Eserde kronolojik akışın kırılarak geçmişe dönülmesi, geçmişe ait yaşantıların anlatılması tekniğidir. Bu teknikte anlatıcı birinci tekil kişi olabileceği gibi üçüncü tekil kişi de olabilir.

“Şimdi, Ankara’da bulunuyorsunuz, zannedersem.” Demek, Burhan buydu. Selim’in onlara tanıştırmaktan kaçındığı ‘esaslı’ arkadaşlarından biri. Selim, farklı çevrelerdeki arkadaşlarını birbirine tanıştırmayı sevmezdi. “Hoşlanmazsın,” diye kestirip atardı. ‘Yüksek’ arkadaş çevrelerinde üniversite arkadaşlarından utanırdı Selim. “Seni elevermemizden korkuyorsun,” diye saldırırlardı Selim’e kantinde. Hepimiz, tanımadan, sevimsizliklerine inanırdık bu adamların. Bu yüksek arkadaşların da bizi tanımadan sevimsiz bulduklarını bilmeseydi, tanıştırmaktan kaçınır mıydı?

(Oğuz Atay, Tutunamayanlar)

4. İç Çözümleme: Kişilerin iç dünyalarının, iç yaşantılarının, hâkim anlatıcı ve bakış açısıyla anlatıldığı psikolojik tahlil tekniğidir. Bu anlatım tekniğinde anlatıcı, kişinin iç dünyasına bütünüyle egemen olan dışarıdan bir unsur olarak etkindir; anlatılan kişi ise edilgendir.

Çerviakov General’e kuşkuyla bakarak, “Unutmuş! Ama gözleri sinsi sinsi parlıyor, benimle konuşmak bile istemiyor! Aksırmanın çok doğal bir şey olduğunu söylemeliydim ona. Yoksa kasten tükürdüğümü sanabilir. Şimdi değilse bile sonradan böyle gelir aklına. Oysa hiç istemeden oldu,” diye düşündü.

5. Özetleme: Varlığı belirgin şekilde hissedilen anlatıcı olayları, kişileri veya diğer unsurları özetleyerek anlatır.

Ali Rıza Bey, Babiâli yetiştirmelerinden bir mülkiye memuruydu. Otuz yaşına kadar Dahiliye kalemle- rinden birinde çalışmıştı. Belki ölünceye kadar da orada kalacaktı. Fakat kız kardeşiyle annesinin iki ay ara ile ölmesi onu birdenbire İstanbul’dan soğutmuş, Suriye’de bir kaza kaymakamlığı alarak gurbete çıkmasına sebep olmuştu. (Reşat Nuri Güntekin, Yaprak Dökümü)

B) Gösterme (Sahneleme): Olaylar, kişiler, varlıklar okuyucuya doğrudan sunulur. Anlatıcı, okuyucu ile eser arasına girmez. Okuyucunun dikkati eser üzerinde yoğunlaşır. Bu teknikte kişilerin konuşmaları ve hareketleri yansıtılarak okuyucunun kendisini eserin kurmaca dünyasında hissetmesi sağlanır. [Diyalog](#), [iç konuşma](#) veya [bilinç akışı](#)

1. Diyalog: Kahramanların karşılıklı konuşmalarına dayanan anlatım tekniğidir. Metne akıcılık kazandırır. Diyalog tekniğinde konuşmalar, kitabi değildir. Kahramanlar, sosyal statülerine uygun biçimde konuşturulur.

— Canım, neden söküyorsunuz? dedim.

— Mühendis Ahmet Bey söktürüyor.

— Ne yapacak bunları?

— Yukarıda deri tüccarı Hollandalı var ya hani, onun bahçesini düzeltiyorlar da...

2. İç Konuşma: Kahramanların içsel konuşmalarını aktarmaya dayanan anlatım tekniğidir. İç konuşma tekniğinde, kahramanın duygu ve düşünceleri sesli düşünme şeklinde yansıtılır. Bu anlatım tekniğinde kahraman, karşısında biri varmış gibi kendi kendine konuşur.

Bu kedi, tahta masanın üstüne çıkmış, köpeğime durmadan homurdanacak mı? Sandalyenin üstündeki vişneçürüğü rengindeki delik çoraplar... Asmanın yaprakları daha yemyeşil. Bizim bahçedeki kurudu bile. Deniz, Bozburun'a doğru başını almış gidiyor. Uzaklarda görünen, İstanbul'un neresi kim bilir? Sesler neden gelmiyor?

3. Bilinç Akışı: Genellikle XX. yüzyıl modern roman ve hikâyesinde kullanılmış bir anlatım tekniğidir.

Bu teknikte de iç konuşmada olduğu gibi kişilerin iç dünyaları, zihinlerinden geçirdikleri doğrudan o kişilerin ağızından, kendi kendilerine konuşmaları şeklinde verilir.

Kahraman anlatıcı (1.kişi) ve bakış açısı söz konusudur ancak bilinç akışında iç konuşmadan farklı olarak cümleler arasında mantık ilişkisi zayıftır.

Daha çok serbest çağrışım yoluyla bir düşünceden bir başka düşünceye atlanır.

Bu teknikte dış dünyaya ait nesneler, motifler bilinçaltını harekete geçiren serbest çağrışım öğeleri olarak işlev görür.

Bilinç akışı ile iç konuşma tekniği genellikle iç içe kullanılır.

Param var. Nüfus cüzdanım yanımda değil. O gerekli sanırım. Adama, Sarıkumluyum da diyemem, evine gitseydin der, inanmaz da kapının sürgülenmesi hikâyesine, kuşkulandır, inansa bile bir türlü, otelin önünden geçemem bir daha. En iyisi açıkça yanıma almadım, demek. Balığa çıktık derim. Lâf olsun diye zaten birer balık çektik Suat'la. O, eli boş dönmesin diye aldı yanına. Eve götürür, tel dolabının orta yerine yerleştirir. Ailece paylaşacak olsalar, bir tadımlık bile düşmez her birine. Bilemedin, kedinin önüne attırır büyük hanım. Ama balığa çıkan Suat, balıkla dönmüştür eve. Anam bilir niye çıktığımı denize. Bir şey söylemeği de Dilâver Hanımlığına yediremez. Balığı attım zaten. Ölü eti ne yapayım. Otelde gülerlerdi tek balığı görseler. Hem onlara ne. Gider yatarım. Dertleri künye ise ezbere okurum. Köyün yabancıysa olsam eski mahalledeki otelin yerini bilir miydin sanki. (Bilge Karasu, Troya'da Ölüm Vardı)

C) Kolaj: Herhangi bir konuda farklı yazar, şair ya da kaynaklardan derlenen alıntıların bir araya getirilerek metne yansıtılmasıdır.

D) Pastiş: Postmodern romanda çeşitli metin türlerinin biçim ve anlatım özelliklerinin taklit edilmesidir.

Latife Tekin Sevgili Arsız Ölüm’de, günümüz romancılarından Gabriel Marguez’in “Yüzyıllık Yalnızlık” romanındaki doğaüstü olayları olağan ve sıradanmış gibi sunma biçiminden yararlanarak pastiş tekniğinin bir örneğini vermiştir.

Binbir Gece Masalları’nda ve halk hikâyelerinde anlatıcı, başkalarından dinlediklerini aktarır. Bunu yaparken de “rivayet ederler ki, derler ki” gibi kalıplaşmış ifadeler kullanır.

İhsan Oktay Anar’ın *Puslu Kıtalar Atlası* adlı romanında biçim ve anlatım özellikleri açısından aynı tekniği kullanması bir pastiş örneğidir.

E) Parodi: Postmodern romanda kendinden önce ortaya konmuş bir metni konu/içerik boyutunda hareket noktası alma olarak kabul edilebilir.

Bütüncül ya da kısmi olabilir.

Nazan Bekiroğlu’nun *Yûsuf ile Züleyha* adlı romanı, içerik yönünden divan edebiyatındaki *Yûsuf ile Züleyha* mesnevilerini örnek aldığından bir parodi örneğidir.

F) İroni: Postmodern romanda birtakım olguları ya da eserleri alaycı bir anlatımla söz konusu etmektir.

Ahmet Hamdi Tanpınar’ın *Saatleri Ayarlama Enstitüsü* adlı romanında önemsiz bir kurum olan Saatleri Ayarlama Enstitüsünü asrın en büyük, en faydalı kurumu şeklinde tanıtmaya bir ironi örneğidir.

G) Metinler arasılık, genel anlamda bir metnin kendinden önce yazılmış metinlerle doğrudan ya da dolaylı olarak ilişki kurması ve bunun eserde yansıtılmasıdır.

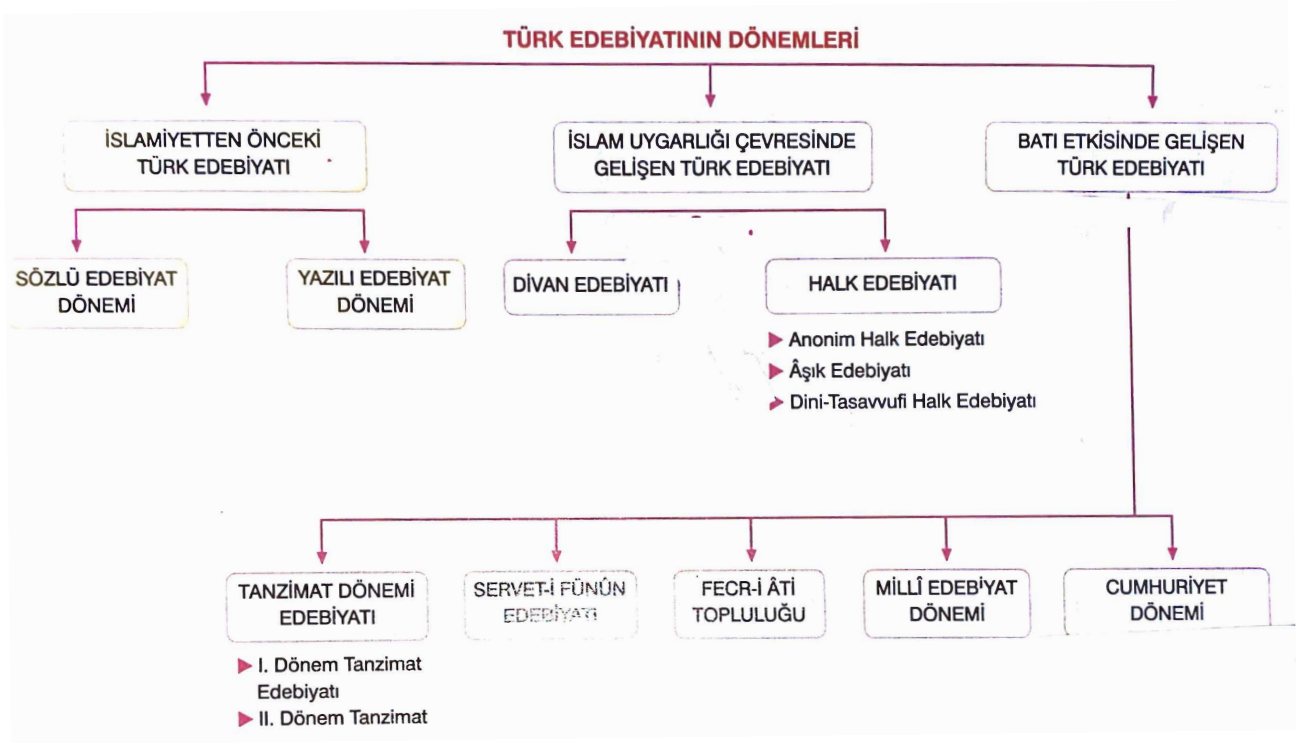
H) Üst kurmaca, yazma sürecinin de romanın konularından biri olarak kurgulanmasıdır. Bu teknik, roman teorisini roman pratiği içinde göstermektir.

Örneğin bir polisiye roman içinde polisiye roman türünün özelliklerinin de romanın içinde yer alması üst kurmacadır.

Üst kurmaca her bir romanda, yazarın belirlemesiyle farklı biçim ve yoğunlukta yer alabilir.

Üst kurmaca, postmodernist yazarların romanı oyunlaştırma isteklerine en uygun tekniklerden biridir.

Bu teknikte anlatıcı, kurmacanın etkin bir figürü haline gelerek doğrudan veya dolaylı olarak okurla iletişim kurar.

87. İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/islamiyet-oncesi-turk-edebiyati/>

88. İlk İslami Eserler:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/ilk-islami-eserler/>

89. Halk Edebiyatının Genel Özellikleri:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/halk-edebiyati-genel-ozellikleri/>

90. Geleneksel Türk Tiyatrosu:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/geleneksel-turk-tiyatrosu/>

91. Tekke Tasavvuf Halk Edebiyatı Sanatçıları:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/tekke-tasavvuf-halk-edebiyati-sanatcilari/>

92. Tasavvuf Terimleri:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/tasavvuf-terimleri/>

93. Âşık Tarzı Halk Edebiyatı Sanatçıları:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/asik-tarzi-halk-edebiyati-sanatcilari/>

94. Halk Edebiyatı Nazım Biçimleri:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/halk-edebiyati-nazim-bicimleri-sekilleri/>

95. Divan Edebiyatının Genel Özellikleri:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/divan-edebiyati/>

96. Divan Edebiyatı Nazım Şekilleri:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/divan-edebiyati-nazim-bicimleri-sekilleri/>

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/unlu-mesneviler/>

97. Divan Edebiyatı Türler ve Nesir:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/divan-edebiyati-turler/>

98. Divan Edebiyatı Sanatçıları:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/divan-edebiyati-sanatcilari-13-14-yy/>

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/divan-edebiyati-sanatcilari-15-19-yy/>

99. Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/tanzimat-i-donem-sanatcilari/>

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/tanzimat-2-donem-sanatcilari/>

100. Servetifünun Edebiyatı (Edebiyatı Cedide):

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/servetifunun-edebiyati/>

101. Fecri Atı Topluluğu:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/fecri-ati-toplulugu/>

102. Milli Edebiyat ve Beş Hececiler:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/milli-edebiyat/>

103. Ercüment Ekrem Talu:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/ercument-ekrem-talu/>

104. Nahit Sırrı Örik:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/nahit-sirri-orik/>

105. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/cumhuriyet-donemi-edebiyati/>

106. Yedi Meşaleciler:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/yedi-mesaleciler/>

107. Öz (Saf) Şiir:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/saf-oz-siir/>

108. Serbest Nazım ve Toplumcu Şiir

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/serbest-nazim-ve-toplumcu-siir/>

109. Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdürenler:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/milli-edebiyat-zevk-ve-anlayisini-surdurenler/>

110. Garip Akımı:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/garip-akimi/>

111. İkinci Yeniciler:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/ikinci-yeniciler/>

112. İkinci Yeni Sonrası Toplumcu Şiir (1960 Sonrası)

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/1960-sonrasi-toplumcu-siir/>

113. Hisarcılar:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/hisarcilar/>

114. Dinî Değerleri, Geleneğe Duyarlılığı ve Metafizik Anlayışı Öne Çıkaran Şiir:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/dini-degerleri-gelenege-duyarlilik-ve-metafizik-anlayisi-one-cikaran-siir/>

115. 1980 Sonrası Şiir:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/1980-sonrasi-siir/>

116. Cumhuriyet Dönemi Halk Şiiri:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/cumhuriyet-sonrasi-halk-siiri/>

117. Toplumcu Gerçekçi Sanatçılar:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/toplumcu-gercekci-sanatcilar/>

118. Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Sanatçılar:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/bireyin-ic-dunyasini-anlatan-sanatcilar/>

119. Modernist - Postmodernist Sanatçılar:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/modernist-postmodernist-sanatcilar/>

120. Cumhuriyet Dönemi Tiyatro:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/cumhuriyet-donemi-tiyatro/>

121. Cumhuriyet Dönemi Öğretici Metinler:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/cumhuriyet-donemi-ogretici-metinler/>

122. Cumhuriyet Dönemi Diğer Sanatçılar

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/cumhuriyet-donemi-bazi-sanatcilar/>

123. Ercüment Ekrem Talu:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/ercument-ekrem-talu/>

124. Nahit Sırrı Örik:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/nahit-sirri-orik/>

125. Oğuz Türkçesinin Anadolu'daki ilk ürünleri

1. **Coşku ve Heyacanı Dile Getiren Metinler:** ilahi, nefes, gazel

2. **Olay Çevresinde Gelişen Metinler:** destan, mesnevi

3. **Öğretici Metinler:**

a. **Fütüvvetname** (13.yy Haliloğlu Yahya Burgazi Ahilik Teşkilatı'nın esasları)

b. **Makalat** (13.yy Hacı Bektaşî Veli)

c. **Kitabı Siyer-i Nebi** (Erzurumlu Mustafa Darir - Türkçe siyer kitabı)

d. **Müntehab-ı Şifa** (Hızır Paşa - Tıpla ilgili)

e. **Nasrettin Hoca Fıkraları**

126. "... Andan Âmine Hâtûn eydür: "Bana oğlan doğmak hâleti hâsıl oldu. Susadım. Su diledüm. Bir cevherden ıbrık birle bana su sundılar." dir. "Kardan ak, şekerden şirin. Aldum, içdüm." dir. "Andan sonra bir ak kuş kanadı birle arhamı sığadı." dir. "Ol dem içinde Resûl-i Rabbü'l Âlemîn vucûda geldi." didi. Âmine Hâtûn eydür: "Gözümden perde götürildi. Gördüm Mekke şehrini nûr içinde gark olmuş. Hava yüzini ferîşteler tutmuş. Ben aklımı dirdüm..."

Bu bölüm 13-14. yy.da oluşturulan metinlerin hangisinden alınmıştır?

A) Müntehâb-ı Şifa

B) Mantıku't Tayr

C) Kitab-ı Siyer-i Nebi

D) Fütüvvetname

E) Danışmendname

127. “... Encîr hâr u ratbdur. Bedeni semürdür, tabîatı yumşadur, öksürüğe eyüdür, balgamı bişürür, safrâyı artu- rur. Çok yemek giciyik eyler ve ıssı mizâclu kişilere sıt- ma getürür. Islâhı ekşi nesneler iledür ammâ yubûseti giderür ve susuzlığı keser ve bevl yolını arıdur. Taze vaktında olsa akreb sokduğı yere vursalar hoş eder. Kurusı vaktında dahi hem yeyeler hem akreb urdığı yere vuralar mazarratın giderür...”

Bu metin aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmıştır?

- A) Muntahâb-ı Şifâ B) Mantıku't Tayr C) Fütüvvetname
D) Kitab-ı Siyer-i Nebi E) Danişmendname

128. Nasreddin Hoca ve fıkralarıyla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Nasreddin Hoca'nın 15. yüzyılda yaşadığı varsayılmaktadır.
B) Sivrihisar'da doğduğu, Akşehir'de yaşadığı düşünülmektedir.
C) Müslüman Türk halkının mizah sembollerinden biridir.
D) Fıkralarının genel nitelikleri güldürücü, düşündürücü, öğretici, eğlendirici ve şaşırtıcı olmasıdır.
E) Fıkralarında geçen; bindiğı dalı kesmek, buyrun cenaze namazına, yok devenin başı gibi birçok ifade halk dilinde deyimleşmiştir.

129. Tanınmış fıkra tipleri: İncili Çavuş, Bektaşî, Bekri Mustafa, Nasreddin Hoca

130. Oğuz Türkçesinin Anadolu'daki ilk ürünleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerin hangisinde yanlışlık vardır?

- A) Eski Anadolu Türkçesi Dönemi eserlerinden olan Hacı Bektaş-ı Veli'nin Makalat'ının aslı Arapçadır.
B) Sultan Veled'in en önemli eseri olan Rebabname'si, babası Mevlana, halifeleri ve yakın çevresi hakkında en güvenilir bilgileri içeren 9007 beytlik bir mesnevidir.
C) Şeyyad Hamza'nın Marzubanname'si hükümdar ile veziri arasındaki sohbetten doğan fabl içerikli on hikâyeden oluşmakta olup aslı amaç hayvan kıssalarından hareketle ahlaki öğütler vermektir.
D) Garibname, ÂşıkPaşa tarafından kaleme alınanTürk tasavvuf edebiyatının en eski, en orijinal ve en tesirli eserlerinden biridir.
E) Ahmedi'nin İskendername'si Büyük İskender'in Doğu seferleri ve fetihleriyle ilgili bir mesnevidir.

Cevap: Sultân Veled, Rebâbnâme'de, öğütlerden, Hakk'ın sırlarından yani Kur'an ayetlerinden ve tarikatın gereğı olan hususlardan bahsetmiştir.

131. MEB Kazanım testi sorusundan

Emir Sultan'ın isteği üzerine 14. yüzyıl şairlerinden Ahmedi tarafından kaleme alınan bu mesnevide Çin fağfurunun oğlu ile Rum kayserinin kızı arasındaki aşk anlatılmaktadır. (**Cemşid ü Hurşid**)

Eflaki tarafından otuz altı yılda yazılan eser Farsça olup Mevlevilik tarihi bakımından kaynak konumundadır. (**Menakübü'l Arifin - Eflaki 13-14.yy**)

İran şahı Siyavuş'un kızı ile Magrib şehzadesi arasındaki aşkı konu edinen bu mesnevi 7903 beyitten oluşmaktadır. (**Hurşid-i Ferahsad / Hurşidname - Seyhoğlu Mustafa 14.yy**)

Kul Mes'ud'un Farsçadan Türkçeye çevirerek Aydınoğlu Umur Bey'e sunduğu bu eserde sembolik-didaktik hikâyeler yer almaktadır. (**Kelile ve Dimne**)

132. Kazanım testlerinde sorulan sanatçılar

- 17.yy-18.yy İsmail Hakkı Bursevi - Celvetiye tarikatından. Ruhul Beyan (Kuran tefsiri), Ruhul Mesnevi (Mevlana'nın Mesnevi'sine karşı Mesnevi Şerhi)
- 15.yy Tacizade Cafer Çelebi - Hevesname
- 16.yy Firdevsi-i Rumi - Süleymanname , nasir
- 15.yy Ömer Bin Mezd - Mecmu'atü'n-Nezair (İlk nazire mecmuasıdır. Sultan II.Murat'a sunulmuştur. İçinde 84 şairin 397 şiiri vardır. Şiirler, kafiye düzenine göre sıralanmıştır. Zemin şiirler; Ahmedî râst, Şeyhî râst; nazîreler ise Nazîre-i Sinân, Nazîre-i Nesîmî şeklinde yerleştirilmiştir.)

Zemin (model) şiir: Kendisi örnek alınarak benzeri yazılan şiire zemin veya model şiir denir.

Nazire şiir ile zemin şiirin vezin ve kafiyesi aynı olur.

Nazire şiir ile zemin şiirin redifleri aynı olur.

Nazireler daha çok gazel ve kaside nazım şekli ile yazılmıştır.

İlk nazire mecmuası: Ömer ibni Mezd'in yazdığı, II. Murad' a sunulan **Mecmu'atü'n-Nezâ'ir**

133. Kazanım testlerinde sorulan eserler

1. Sohbetül Ebkar - Nevizade Atayi 17.yy
2. Lütfiyye - Sünbülzade Vehbi'nin oğluna yazdığı mesnevi 18.yy
3. Çengname - Ahmet Dai 15.yy
4. Mirat-ı Cünun (Delilerin Aynası) - Yenişehirli Avni 19.y

134. Halk şairlerinin eserleri “**Cönk**”lerde toplanır.
135. Sultana Şuara ünvanlı divan sanatçıları 15.yy Ahmet Paşa, 16.yy Baki
136. Şairlerin takma adlarına tapşırma / mahlas denir
137. Halk şairleri âşık olma: bade içme, rüya görme, usta-çırak
138. Türkçe ilk manzum mevlit metnini yazan: Ahmedî
139. Türkçe divan sahibi ilk sanatçı: Yunus Emre
140. İlk divan sahibi sanatçı: Ahmedî.
141. Divan edebiyatının ilk temsilcisi: Hoca Dehhani
142. Tasavvuf konusunda yazılan ilk eser: “Divan-ı Hikmet”
143. Edebiyatımızın Anadolu’daki ilk aşk mesnevisi: Şeyyat Hamza’nın “Yusuf u Züleyha”sı
144. Anadolu Türkçesiyle yazılan ilk eser: Ahmet Fakih’in yazdığı “Çarhname”si (kaside)
145. İlk gezi eserlerimiz: Seydi Ali Reis’in “Miratü’l- Memalik”i / Babürşah’ın “Babürname”si (Babürname aynı zamanda ilk edebi anı)
146. Süslü nesrin ilk temsilcisi: Sinan Paşa + Tazarrunname münacaat tarzında
147. İlk şehrengiz: Mesîhi’nin Edirne Şehrengizi
148. Hamse sahibi ilk sanatçı: Ali Şîr Nevai
149. Anadolu sahasında hamse sahibi ilk sanatçı: Hamdullah Hamdî
150. İlk edebi mektup: Fuzulî’nin “Şikâyetname”si (hiciv + mektup + Nişancı Mustafa Paşa’ya)
151. Fuzulî’nin üç dilde (Arapça, Farsça, Türkçe) divanı var
152. İlk bibliyografya yazarımız: 17.yy Kâtip Çelebi – “Keşfü’z- Zünun”
153. İlk şairler tezkiresi: 15.yy Ali Şîr Nevai’nin “Mecalisü’n-Nefais”i
154. Şairlerle ilgili yazılan ilk tarafsız ve alfabetik tezkire: 16.yy Latîfî (Şuara Tezkiresi)
155. Anadolu sahasında ilk şuara tezkiresi: 16.yy Sehi Bey’in “Heşt Behîşt”i

156. İlk edebi anı: 16.yy Babürşah'ın "Babürname"si

157. Divan edebiyatında çocuklar için yazılan ilk eser: 17.yy Nabi'nin "Hayriye"si (Yedi yaşındaki oğluna öğütler)

158. İlk şarkı örnekleri: 17.yy Naili Kadim

159. Matbaada basılan ilk yapıt: "Vankulu Lügati"

160. Türkçe ilk mevlit: Süleyman Çelebi'nin "Vesiletü'n Necat" adlı yapıtı

161. İslami Dönem: Halk Edebiyatı (Anonim - Tekke Tasavvuf - Aşık) ve Divan Edebiyatı (Klasik- Saray - Havas- Yüksek Zümre de denir) olarak ikiye ayrılır

162. Halk edebiyatı: Dörtlük + hece + sade dil + toplumsal + somut + cönk + tapşıma + doğaçlama + bağlama)

163. Aşağıdaki şairlerden hangisinin Leyla vü Mecnun mesnevisi yoktur?

A) Ali Şir Nevai B) Şeyh Galip C) Hamdullah Hamdi D) Celili E) Fuzuli

164. Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı

1. Tanzimat Dönemi (1860-1896)
2. Servetifünun Dönemi (Edebiyat-ı Cedide) (1896-1901)
3. Fecr-i Ati Topluluğu (1909-1912)
4. Milli Edebiyat (1911-1923)
5. Cumhuriyet Dönemi (1923 - ...)

165.Yenileşme Dönemi:

18.yy.da Lale Devri'nde başlar (28 Mehmet Çelebi - Paris Sefaretnamesi)

Yenilik hareketleri ilk olarak askeri alanda yapılmıştır.

Tanzimat Fermanı 3 Kasım 1839 (Padişah Abdülmecid+ Sadrazam Mustafa Reşit Paşa)

Tanzimat Fermanı Batı'nın üstünlüğünü kabul ettiğimiz ilk resmi belgedir.

166. Osmanlı imparatorluğundaki piramit: Padişah, Askerler, İlim Adamları, Halk

167. Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı Dönemleri ve Sanatçıları:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/tanzimat-i-donem-sanatcilari/>

1. Hazırlık Dönemi

Ahmet Cevdet Paşa (Tarih-i Cevdet, Mecelle, Kavaid-i Türkiye, Belagat-ı Osmaniye, Tevarih-i Hulefa)

Münif Paşa (Ceride-i Havadis'in başyazarı+Mecmuayı Fünun+ilk dergimiz)

Sadullah Paşa (Tercüme Odası'nda çalışmıştır+Lamartine'den Göl şiiri çevirisi+19.Asır Manzumesi)

Akif Paşa

Yusuf Kamil Paşa (İlk çeviri roman Telemak)

Ethem Pertev Paşa (J.J.Rousseau, Viktor Hugo çevirileri)

2. Tanzimat 1.Dönem (1860-1876) Sanatçıları:

Şinasi (İlklerin Adamı, ilk özel gazete Tercüman-ı Ahval gazetesi, Tasvir-i Efkar gazetesi, ilk makale Tercüman- ı Ahval Mukaddimesi, yazılan ilk tiyatro Şair Evlenmesi, ilk şiir çevirileri Tercüme-i Manzume, Durub-u Emsali Osmaniye, Müntehabat-ı Eşar, noktalama, klasisizm)

Namık Kemal (Vatan Şairi, ilk edebi roman İntibah, İntibah önce Son Pişmanlık adıyla yayımlanmış, ilk tarihi roman Cezmi, oynanan ilk tiyatro Vatan yahut Silistre, ilk eleştiri Tahrir-i Harabat, romantizm, Hürriyet gazetesi)

Ziya Paşa (Doğu-Batı ikilemi: Şiir ve İnşa+Harabat, terhib-i bent, vecize-özdeyiş haline gelmiş sözler, romantizm, Hürriyet gazetesi)

Ahmet Mithat Efendi (Hace-i Evvel, Yazı Makinesi, ilk hikaye Letaif-i Rivayet, romantizm, Terüman-ı Hakikat gazetesi)

Ahmet Vefik Paşa (Moliere'den çeviri ve uyarlamalar, ilk uyarlama tiyatro Zor Nikah, Türkçülük, tiyatro, klasisizm)

Şemsettin Sami (Dilci, sözlük, ilk yerli roman Taaşuk-u Talat ve Fitnat, Tercüman-ı Şark gazetesi)

Direktör Ali Bey (Batılı anlamda ilk günlük Seyahat Jurnalı, ilk mizahi dergi Lehçetül Hakayık, tiyatro+Kokona Yatıyor, Geveze Berber)

Mizancı Mehmet Murat (Turfanda mı Turfa mı)

Ali Suavi (Muhbir gazetesi)

3. Tanzimat 2.dönem (1876-1896) sanatçıları:

Recaizade Mahmut Ekrem (Üstat Ekrem, Zemzeme şiir kitabı, kulak için uyak, Zemzeme 3 Mukaddimesi, ilk realist roman Araba Sevdası, her güzel şey şiirin konusu olabilir, şiirde romantizm hikaye-romanda realizm)

Abdülhak Hamit Tarhan (Şair-i Azam, tezatlar şairi, divan şiirini biçimsel olarak yıkar, Makber, aruzla yazılan ilk Eşber, heceyle yazılan ilk tiyatro Nesteren, ilk pastoral şiir Sahra, uyaksız yazılan ilk şiir Validem, romantizm, şiir ve tiyatro, tiyatrolarının tümü dramdır ve okunmak içindir)

Muallim Naci (Göz için uyak anlayışı, Demdeme, ılımlı, eski edebiyat taraftarlarının lideri)

Nabizade Nazım (İlk köy romanı Karabibik, ilk natüralist roman Zehra)

Samipaşazade Sezai (Romantizmden realizme geçişin örneği Sergüzeşt, ilk realist hikaye Küçük Şeyler)

168. İlk resmi gazete: Takvim-i Vekayi (1831) II. Mahmut

İlk yarı resmi gazete: Ceride-i Havadis (1840) İngiliz W.Churchill ve Osm. Hükümeti

İlk özel gazete: Tercüman-ı Ahval (1860) Şinasi + Agah efendi

Tasvir-i Efkar (1862) Şinasi sonra Namık Kemal daha sonra R.M. Ekrem

Muhbir (1866) Ali Suavi

Hürriyet (1868) Londra - Namık Kemal / Ziya Paşa (Şiir ve İnşa'nın yayımlandığı gazete)

İbret (1871) Namık Kemal+Ebüzziya Tevfik+Ahmet Mithat Efendi (Vatan yahut Silistre'den sonra kapatılır+Namık Kemal Magosa'ya sürgün+diğerleri de Rodos'a sürgün)

Devir (1872) Ahmet Mithat

Bedir (1872) Ahmet Mithat

Tercüman-ı Hakikat (1878) Ahmet Mithat (2.Abdülhamit Dönemi en uzun soluklu gazete)

Hadika (1873) Ebuzziya Tevfik

Sabah (1876) Şemsettin Sami

Tercüman-ı Şark (1878) Şemsettin Sami

Mizan (1886) Mizancı Murat

İlk resimli gazete Ayine-i Vatan Eğribozlu Mehmet Arif

İlk fotoğraflı gazete Musavver

169. Tanzimat Dönemi'nde çıkarılan Dergiler:

Diyojen: İlk mizah dergisi, Teodor Kasap, 1870

Vakayı Tıbbiye: İlk meslek dergisi, 1850

Mecmua-i Fünun: İlk aylık bilim dergisi, 1862 Münif Paşa

Mümeyyiz: İlk çocuk dergisi, 1869, Sıtkı Efendi

Mirat: İlk resimli dergi, 1862, sadece üç sayı

170. Diğer önemli gazeteler: Basiret, Sıraç, ,Vakit, Terakki, İstanbul, Mecmua-i Ebuzziya

171. Şinasi'nin Eserleri

Tiyatro:

Şair Evlenmesi (yazılan ilk tiyatro)

Antoloji:

Durub-u Emsali Osmaniye

Makale:

Tercüman-ı Ahval Mukaddimesi (ilk makale)

Çeviri Şiir:

Tercüme-i Manzume (ilk şiir çevirileri)

Kendi Şiirleri:

Müntehabat-ı Eşar

172. Namık Kemal'in Eserleri

Roman:

İntibah (ilk edebî roman)

Cezmi (ilk tarihî roman)

Tiyatro:

Vatan yahut Silistre (sahnelenen ilk tiyatro)

Zavallı Çocuk

Gülñihal

Kara Bela

Akif Bey

Celaledin Harzemşah (15 perde + okunmak için + ön sözünde sanatla ilgili görüşleri)

Eleştiri: “Lisanı Osmani'nin Edebiyatı Hakkında Bazı Mülâhazatı Şamildir.” makalesi ilk eleştiri yazısı.

Tahrib-i Harabat (ilk eleştiri)

Takip

Bahar-ı Daniş

Renan Müdafanamesi

İrfan Paşa'ya Mektup

Mukaddime-i Celal

Tarih Konulu Eserleri

Devr-i İstila

Evrak-ı Perişan

Kaniye Muhasarası

Silistre Muhasarası

Barika-ı Zafer

173. Ziya Paşa'nın Eserleri:

Şiirleri

Eşarı Ziya

Külliyatı Ziya

Terkib-i Bent (16.yy sanatçısı Bağdatlı Ruhi'ye)

Zafername (nazım nesir karışık, hiciv örneği)

Diğer Eserleri

Rüya (mensur, siyasal eleştiri)

Şiir ve İnşa (makale + halk şiirini över + dil)

Harabat (antoloji)

Defter-i Amal (anı)

Engizisyon Tarihi (çeviri-tarih)

Endülüs tarihi (çeviri-tarih)

Emile (J.J.Rousseau'dan çeviri)

Veraset Mektupları (İki uzun mektuptan oluşur)

174. Ahmet Mithat Efendi'nin Eserleri

Romanları

Felatun Bey ile Rakım Efendi (yanlış Batılılaşma)

Hasan Mellah

Hüseyin Fellah

Dünyaya İkinci Geliş

Pariste Bir Türk

Dürdane Hanım

Henüz 17 Yaşında

Yeryüzünde Bir Melek

Jön Türkler

Yeniçeriler

Müşahadat (natüralizm)

Öyküleri

Letaifi Rivayet (ilk hikâye)

Kıssadan Hisse

Tiyatroları

Çengi

Eyvah

Açıkbaş

Çerkez Özdenler

Anı

Menfa

Gezi

Avrupa'da Bir Cevelan

175. Ahmet Vefik Paşa

Mensur Uyarlama Tiyatroları:

Zor Nikahı

Zoraki Aşk

Tabibi Aşk

Meraki

Pırpır Kibar

Dekbazlık

Azarya

Manzum Uyarlama/Çeviri Tiyatroları

Savruk Kocalar Mektebi

Kadınlar Mektebi

Tartüffe

Adamcıl

İnfial-i Aşk

Dudu Kuşları

Don Civani

Tarih:

Secere-i Türk

Fezleke-i Osmani

Hikmet-i Tarih

Sözlük:

Lehçe-i Osmani

176. Şemsettin Sami

Roman:

Taaşşuk u Talat ve Fitnat (ilk yerli roman)

Tiyatro:

Seydi Yahya

Besa

Gave

Çeviri:

Sefiller

Robinson Crosue

Sözlük:

Kamus-i Türki

Kamus-ı Arabi

Kamus-ı Fransevi

Ansiklopedi:

Kamus-ul Alam

177. Direktör Ali Bey

Tiyatro:

Misafiri İstiklal

Geveze Berber

Ayyar Hamza

Kokona Yatıyor

Mizah:

Lehçetül Hakayık (mizahi sözlük)

Seyyareler (mizahi hikayeler)

Gezi-Günlük:

Seyahat Jurnalı (Hindistan gezisi günlüğü)

178. Recaizade Mahmut Ekrem

Öykü

Muhsin Bey

Şemsa

Roman

Araba Sevdası (ilk realist roman)

Tiyatro

Atala

Afife Anjelik

Vuslat yahut Süreksiz Sevinç

Çok bilen Çok Yanılır

Şiir

Nijat Ekrem

Pejmürde

Yadigarı Kebap

Nağme-i Seher

Zemzeme (Şırlıtı, nağmeli-uyumlu söz)

Eleştiri

Zemzeme 3 Mukaddimesi

Takdir-i Elhan

Edebiyat Bilgileri

Talim-i Edebiyat

Biyografi

Kudemadan Birkaç Şair

179. Muallim Naci

Şiirleri

Ateşpare
Şerare
Sümbüle
Fürüzan
Yadigar-ı Naci

Eleştiri

Demdeme (hoşa gitmeyen sesler, sinek vızıltısı)

Sözlük

Lügat-i Naci

Anı

Ömer'in Çocukluğu
Medrese Hatıraları

Araştırma-İnceleme

Osmanlı Şairleri
İstılahat-ı Edebiyye (Divan eda. Hakkında bilgi verir)
Esami

Mektup

Muhaberat ve Muhaverat (Ahmet Mithat Efendi ile)

Oyun

Heder

180. Nabizade Nazım

Roman

Karabibik (ilk köy romanı)
Zehra (ilk natüralist roman)

Öykü

Zavallı Kız
Sevda
Bir Hatıra
Yadigarlarım
Haspa

Şiir

Heves Ettim

181.Abdülhak Hamit Tarhan

Şiirleri

Sahra (ilk pastoral şiir)

Makber (karısı Fatma'nın ölüm üzerine)

Ölü

Baladan Bir Ses

Divaneliklerim yahut Belde

Bir Sefilenin Hasbihali

Hacle

Validem (duraksız ilk şiir)

Garam

Tiyatroları (tümü dram, oynanmak için değil okunmak için)

Eşber (aruzla yazılmış ilk tiyatro)

Sardanapal

Nesteren (heceyle yazılmış ilk tiyatro)

Liberte

İçli Kız

Duhter-i Hindu

Macerayı Aşk (ilk tiyatrosu)

İlhan

Turhan

Tarık

Zeynep

Finten (en başarılı tiyatrosu)

Sabru Sebat

182.Samipaşazade Sezai

Roman

Sergüzeşt (Dilber + romantizmden realizme geçiş örneği)

Öykü

Küçük Şeyler (ilk realist öykü)

Tiyatro

Şir

Düzyazı

Rumuzul Edep

183. Batılı anlamda ilk günlük örneği: Direktör Ali Bey'in yazdığı "Seyahat Jurnalı"
184. İlk Türk gazetecisi: Şinasi
185. Batılı anlamda ilk tiyatro yapıtı: Şinasi'nin "Şair Evlenmesi" (tek perdelik töre komedisi, görücü usulü evlilik eleştirisi, Müştak- Kumru - Sakine - Ebulaklaka - Hikmet Bey)
186. Noktalama işaretlerini düzyazıda ilk kez kullanan: Şinasi (Şair Evlenmesi)
187. İlk makale: Şinasi'nin Tercüman-ı Ahval gazetesindeki "Mukaddime" başlıklı yazısı
188. İlk özel gazete: Şinasi ve Agâh Efendi'nin çıkardığı Tercüman-ı Ahval
189. Batılı anlamda ilk fabl örneklerini yazan: Şinasi
190. İlk tezli roman örneği: Nabizade Nazım'ın "Zehra" adlı yapıtı (Zehra'nın kıskançlıkları + Suphi)
191. Sahnelenen ilk tiyatro yapıtı: Namık Kemal'in "Vatan yahut Silistre"si (vatanseverlik, İslam Bey - Zekiye)
192. Dram türünde yazılan ilk tiyatro: Recaizade Mahmut Ekrem, Afife Anjelik
193. İlk tiyatro çevirileri / uyarlamalar: Ahmet Vefik Paşa'nın birçok eseri, Moliere den çeviri (Zor Nikahı)
194. İlk karakter komedileri: Kokona Yatıyor, Geveze Berber (Direktör Ali Bey)
195. İlk hikâye denemesi: Emin Nihat Bey'in "Müsameretname"si
196. İlk öykü örnekleri: Ahmet Mithat Efendi'nin "Letaif-Rivayet"i
197. Batılı anlamda ilk realist öykümüz: Samipaşazade Sezai'nin "Küçük Şeyler"
198. Batılı anlamda ilk eleştiri yazısı: Namık Kemal'in "Lisanı Osmanî Edebiyatı Hakkında Bazı Mülahazat-ı Şamildir" makalesi
199. İlk eleştiri yapıtı: Namık Kemal'in "Tahrib-i Harabat" adlı eseri
200. İlk edebi roman: Namık Kemal'in "İntibah" adlı romanı (Sergüzeşti Ali Bey, Ali Bey - Mahpeyker - Dilaşup) Son Pişmanlık adıyla çıkmıştır
201. İlk tarihi roman: Namık Kemal'in "Cezmi"si (İran-Türk, Cezmi, Adil Giray)
202. İlk köy şiiri: Muallim Naci'nin yazdığı "Köylü Kızların Şarkısı"
203. İlk kafiyesiz şiir: Abdülhak Hamit Tarhan'ın yazdığı "Validem"
204. Yabancı ülkede geçen bir macerayı anlatan ilk tiyatro yapıtı: Abdülhak Hamit Tarhan'ın "Finten"i

205. Aruzla yazılan ilk manzum tiyatro yapıtı: Abdülhak Hamit Tarhan'ın "Eşber"i
206. Heceyle yazılan ilk manzum tiyatro yapıtı: Abdülhak Hamit Tarhan'ın "Nesteren"i
207. İlk pastoral şiir: Abdülhak Hamit Tarhan'ın "Sahra"sı
208. İlk edebiyat teorisi yapıtı: Recaizade Mahmut Ekrem'in "Talim-i Edebiyat"ı
209. İlk polisiye roman: Ahmet Mithat Efendi'nin "Esrar-ı Cinayet" adlı romanı
210. İlk macera romanı: Hasan Mellah
211. Türk romancılığında ilk alafranga tip: Ahmet Mithat Efendi'nin roman kahramanı olan Felatun Bey
(Sonraları: Bihruz, Meftun, Şöhret Bey)
212. Tanzimat romanlarında romantizm+realizm+naturalizm
213. Tanzimat şiirinde klasisizm+romantizm
214. Tanzimat 1.dönemi romanları teknik açıdan kusurlu (araya girip bilgi verme, sıkça tesadüfler, iyiler iyi kötüler kötü, eserlerde kişiliklerini gizlemezler)
215. Batılı anlamda ilk antoloji: Ziya Paşa'nın üç ciltlik "Harabat"ı (divan şiiri)
216. Türk tiyatrosunda Batı'dan eser uyarlamayı ilk kez yapan: Ahmet Vefik Paşa
217. Türkçe sözlük adını ilk kullanan (Kamus-i Türki), İlk yerli roman "Taaşuk-ı Talat ve Fitnat"ı yazan: Şemsettin Sami
218. İlk tarih ve coğrafya ansiklopedimiz: Şemsettin Sami'nin yazdığı "Kamusü'l Alam"
219. İlk köy romanı: Nabizade Nazım'ın "Karabibik"i (Karabibik - Huri - Yosturoğlu, Antalya)
220. İlk realist roman: Recaizade Mahmut Ekrem'in "Araba Sevdası" (Bihruz - Periveş, Yanlış Batılılaşma)
221. İlk kadın romancı: Fatma Aliye Hanım, Tanzimat'tan sonraki edebiyatımızın ilk kadın şairi: Nigar Hanım
222. İlk mizahi sözlük: Direktör Ali Bey'in "Lehçetü'l-Hakayık"ı
223. İlk psikolojik roman denemesi: Nabizade Nazım'ın "Zehra"sı
224. İlk dergi: Münif Paşa'nın çıkardığı Mecmua-ı Fünun
225. İlk mülakat örneği denemesi: Rüya, Ziya Paşa
226. Anadolu Türkçesine ait ilk sözlük: Lehçe-i Osmani (Ahmet Vefik Paşa)

227. Serveti Fünun Edebiyatı ve Sanatçıları (1896-1901):

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/servetifunun-edebiyati/>

Tevfik Fikret, Cenap Şahabettin, Halit Ziya, Mehmet Rauf, Hüseyin Cahit, Ahmet Hikmet Müftüoğlu, Süleyman Nazif (Gizli Figanlar, Fırak-ı Irak, Malta Geceleri, Çal Çoban Çal, Batarya ile Ateş), Ahmet Şuayb, Ali Ekrem Bolayır, Celal Sahir Erozan (Beyaz Gölgeleler), Faik Ali Ozansoy (Payitahtın Kapısında / tiyatro), Hüseyin Suat Yalçın, Hüseyin Siret (Leyal-ı Girizan, Bağbozumu), Safvet Nezih

228. Serveti Fünun Bağımsız Sanatçıları: Ahmet Rasim, Hüseyin Rahmi Gürpınar

229. Tanzimat 2.Dönem sanatçısı R.M.Ekrem'in önerisiyle Servetifünun dergisinin başına 1896'da Tevfik Fikret getirilir.

230. 1901 yılında Hüseyin Cahit Yalçın'ın Fransa'dan çevirdiği Edebiyat ve Hukuk adlı makale nedeniyle dergi kapatılır topluluk dağılır.

231. Servetifünun II.Dönem Tanzimatçıların hazırladığı bir edebi zevk ortamında yetişen sanatçılardan oluşur.

232. Salon edebiyatı, Edebiyat-ı Cedide olarak da bilinir.

233. Türk edebiyatı, gerek anlayış, gerek içerik, gerekse teknik bakımdan tamamıyla Batılı bir nitelik kazanmıştır.

234. Dönemin sosyal siyasi koşulları sanat anlayışlarını etkilemiştir+sanat için sanat+bireysel konular

235. 2.Abdülhamit'in baskıcı rejiminden dolayı (İstibdat Dönemi) karamsar, melankolik tutum

236. Hayal-Hakikat çatışması ("kaçış" temi)

237. Eski (Divan+Doğu) -Yeni (Batı) çatışması

238. Fransız edebiyatını örnek alma

239. Oldukça ağır süslü bir dil

240. Serbest müstezat, sone, terzarima, triyole gibi nazım biçimleri

241. Şiirde sembolizm+parnasizm

242. Kafiye kulak için anlayışı

243. Aruz+Aruzlu Türkçeye başarıyla uygulama

244. Şiirlerde farklı aruz kalıplarını kullanarak ahengi öne çıkarma: **Elhan-ı Şita - Cenap Şahabettin**
245. Şiiri düzyazıya yaklaştırma mensur şiir örnekleri
246. Anlamın dizede bitme zorunluluğu kaldırılmış nazım nesre yaklaştırılmıştır. (**Anjambman**)
247. Manzum hikaye örnekleri (**Tevfik Fikret**)
248. Romanda realizm+gözlem
249. Romanda mekan İstanbul, Halit Ziya'nın bazı hikayelerinde mekan Anadolu
250. Romanda kahramanlar yüksek zümre
251. Hikaye ve romanda Batılı anlamda başarılı yapıtlar
252. **Batılı anlamda ilk modern roman: Mai ve Siyah** (Halit Ziya Uşaklıgil, Ahmet Cemil+Lamia, İstanbul'un basın hayatı)
253. **İlk mensur şiir:** Halit Ziya'nın "**Mensur Şiirler**"i
254. **İlk psikolojik roman:** Mehmet Rauf'un "**Eylül**" romanı
255. **Noktalama işaretlerini şiirde ilk kullanan** **Tevfik Fikret**'tir.
256. **Anjambmanı ilk kullanan şair:** **Tevfik Fikret**
257. **Çocuklar için yazılmış ilk şiir kitabı:** Tevfik Fikret'in "**Şermin**" yapıtı
258. **İlk önemli fıkra yazarı:** Ahmet Rasim
259. Ahmet Mithat Efendi "Dekadanlar" makalesiyle Servetifünuncuları eleştirmiş.
260. Kendilerine yöneltilen eleştirilere cevap vermişler, "Edebi Tenkit" türü gelişmiş.
261. **Tevfik Fikret (sadece şiir türünde eser)**
1. Nazmı nesre yaklaştırma
 2. Aruzu Türkçeye başarıyla uygulama
 3. Sone+serbest müstezat
 4. Batıcılık düşüncesi
 5. Süslü, sanatlı dil
 6. Şermin dışındaki şiirlerini aruz ölçüsüyle yazmış
 7. Sanat sanat için, 1901'den sonra sanat toplum için (Sis'ten başlayarak)

8. **Toplumsal ve siyasi konulu şiirleri:** Han-ı Yağma, Millet Şarkısı, 95'e Doğru, Promete, Balıkçılar, Hasta Çocuk, Nesrin, Ramazan Sadakası, Tarih-i Kadim, Sis
9. **Eserleri:** Rûba-ı Şikeste, Rûbabın Cevabı, Haluk'un Defteri, Şermin, Tarih-i Kadim

262. Cenap Şehabettin (şiir + düzyazı)

1. Tüm şiirlerini aruz ölçüsüyle yazmış. (Mehmet Akif Ersoy, Ahmet Haşim gibi)
2. Elhan-ı Şita şiiri çok ünlüdür. (farklı aruz kalıpları)
3. Sembolizm, parnasizm, empresyonizm
4. **Şiirlerini topladığı eseri:** Tamat
5. **Düzyazıları:**
 - Hac Yolunda (gezi)
 - Afak-ı Irak (gezi)
 - Suriye Mektupları (gezi)
 - Avrupa Mektupları (gezi)
 - Tiryaki Sözleri (özdeyiş-vecize)
 - Körebe (tiyatro)
 - Yalan (tiyatro)
 - Nesri Harp
 - Nesri Sulh
 - Evrak-ı Eyyam

263. Halit Ziya Uşaklıgil

1. Servetifünun Dönemi sanatçısı
2. Batılı anlamda ilk başarılı romanlar (Mai ve Siyah, Aşk Memnu)
3. Realizm + gözlem
4. Süslü sanatlı ağır dil
5. Farklı cümle kuruluşları
6. Romanlarında aydın kişiler hikayelerinde sıradan insanlar
7. Kahramanlar yaşadıkları çevreye uygun

8. Yaşamdanda memnun olmama, hayal kırıklıkları gibi karamsar temalar
9. Romanlarında İstanbul, bazı hikayelerinde Anadolu
10. İlk mensur şiir örnekleri (Mensur Şiirler)

Romanları

Mai ve Siyah (Bartılı anlamda ilk modern roman + Ahmet Cemil, Lamia, İkbal, Hüseyin Nazmi, Raci + Basın hayatı)

Aşk-ı Memnu

Kırık Hayatlar (Dr. Ömer Behiç)

Bir Ölünün Defteri

Sefile

Nemide

Ferdi ve Şürekası

Nesl-i Ahir

Hikayeleri

İzmir Hikayeleri

Bir Yazın Tarihi

Onu Beklerken

Solgun Demet

Hepsinden Acı

Kadın Pençesi

Ferhunde Kalfa

Mensur Şiirleri

Mensur Şiirler (ilk mensur şiir örneği)

Mezardan Sesler

Tiyatroları

Füruzan

Kabus

Fare

264. Mehmet Rauf

1. Öykü, roman, oyun, mensur şiir
2. Psikolojik tahlil ve ruh çözümlemelerinde başarılı
3. Dili kullanmada Halit Ziya kadar başarılı değil
4. Dönemin diğer sanatçılarına göre daha sade bir dil

Romanları

Ferdayı Garam

Eylül (ilk psikolojik roman)

Karanfil ve Yasemin

Genç Kız Kalbi

Son Yıldız

Böğürtlen

Kan Damlası

Halas (vatanseverlik)

Hikayeleri

Aşıkane

İntizar

Pervaneler Gibi

Kadın İsterse

Son Emel

Bir Aşkın Tarihi

Mensur Şiirleri

Siyah İnciler

Oyunları

Pençe

Cidal, Sansar

265. Hüseyin Cahit Yalçın

1. Servet-i Fünunu eleştirenlere karşı savunucu
2. Roman, öykü, anı, fıkra, eleştiri türünde eser
3. Eleştirmen, fikir adamı, gazeteci; Mektep dergisi, Tanin gazetesi
4. Edebiyat ve Hukuk adlı makalesi nedeniyle 1901’de dergi kapatılır
5. Meşrutiyetten sonra siyasi makaleyi diğer türlere kıyasla daha çok tercih etmiştir.
6. İstanbul’un işgalinden sonra Malta’ya sürülmüş orada toplumbilim, tarih ve eğitim üzerine eserler çevirmiş bunları “Oğlumun Kütüphanesi” adıyla yayımlamıştır.
7. Romanlarında Ahmet Mithat etkisi vardır pek başarılı değildir.
8. Ahmet Mithat’ın “Dekadanlar” makalesine “Biraz Daha Hakikat” ile karşılık vermiştir

Romanları

Nadide

Hayal İçinde

Hikayeleri

Hayat-ı Hakikiye Sahneleri

Hayat-ı Muhayyile

Niçin Aldatırlarmış

Eleştirileri

Kavgalarım

Anıları

Edebi Hatıralar

Siyasi Hatıralar

266. Ahmet Hikmet Müftüoğlu

1. Hikaye-romancı
2. Servet-i Fünun+Milli Edebiyat
3. İlk öykü kitabı **Haristan ve Gülistan** (Diken ve Gül Bahçesi) da Servet-i Fünun dil ve sanat anlayışı. Haristan içinde hiç kadın bulunmayan bir ada; Gülistan sadece kadınların yaşadığı bir yerdir. Hikayeye göre mutluluk bu iki ülkenin birleşmesiyle mümkündür.
4. 1922’de yazdığı **Çağlayanlar** öykü kitabını Türkçülük akımını etkisiyle yazmıştır
5. **Gönül Hanım** adlı romanında Orhun Yazıtları’na yapılan yolculuk anlatılır

267.Serveti Fünun Dönemi Bağımsız Sanatçıları: Hüseyin Rahmi Gürpınar, Ahmet Rasim

268. Hüseyin Rahmi Gürpınar

1. Ahmet Mithat’ın halk için yazma geleneğini devam ettirmiş
2. “Sokağı edebiyata getiren sanatçı” olarak da bilinir.
3. Natüralizm akımı
4. Romanları töre romanı özelliği taşır
5. Romanlarındaki tipler aşırı ihtiraslı, aptal, sapık, şöhret düşkünü, batıl inançlı, cahil, züppe, alafrangalık özentisi olan kişilerdir. Ortak yanları “gülünç olmaları”dır.
6. Eleştiriyi “mizah” yoluyla yaptığından seçtiği tipler “anormaldir”
7. Sıradan insanların yaşantısını bütün gülünç yönleriyle karikatürize eder
8. İstanbul’u bütün canlılığıyla anlatmıştır
9. Konuşma dili, sade üslup
10. Romanları teknik yönden başarılı değildir
11. Gözlem+çevre tasvirleri

Romanları

Mutallaka (Edebiyatımızda mektup biçiminde yazılmış ilk romandır)

Gulyabani

Şık (Yanlış Batılılaşma + Şatırzade Şöhret, Madam Potiş, Maşuk Bey)

Şipsevdi (Meftun Bey)

Mürebbiye (Dehri Efendi, Şem'i, Sadri, Amca Bey, Matmazel Angel)

Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç

Metres

Nimetşinas

İffet

Tesadüf

Utanmaz Adam

Ben Deli miyim

Hakka Sığındık

Hayattan Sayfalar

Öyküleri

Kadınlar Vaizi

Meyhanede Hanımlar

Gönül Ticareti

Melek Sanmıştım Şeytanı

Katil Buse

İki Hödüğün Seyahati

Namusla Açlık Meselesi

Tünelden İlk Çıkış

Tiyatroları

Kadın Erkekleşince,

Hazan Bülbülü

Gülbahar Hanım

269. Ahmet Rasim

1. Fıkra türünün edebiyatımızdaki ilk önemli ustasıdır.
2. Roman, öykü, tarih, coğrafya, gezi, sohbet, anı, dil bilgisi
3. Anı, fıkra ve makalede başarılıdır.
4. Hüseyin Rahmi'nin romanda yaptığını o da anı ve fıkralarıyla yapmıştır. (Yaşamı anlatma)
5. Cep romanları adıyla yayımlanan birçok romanı vardır. Teknik açıdan başarılı değildir.
6. Edebiyattaki Batılılaşmaya karşı çıkmış, Servetfünuncuları eleştirmiştir.
7. Zekai Dede'den müzik dersleri almış + altmış kadar bestesi var
8. Kısa cümleli yalın, açık bir üslup, mizahi anlatım

Fıkraları

Muharrir Bu Ya

Eşkal-i Zaman

Gülüp Ağladıklarım

Cidd ü Mizah

Şehir Mektupları (2.Abdülhamit Dönemi'nin İstanbul'unu büyük bir gözlem yeteceği ile kıvrak bir üslupla anlatmış)

Anıları

Muharrir-Şair-Edip

Gecelerim

Fuhş-i Atik

Falaka

Gezi

Romanya Mektupları

Roman

İlk Sevgi

Tecrübesiz Aşk

Askeroğlu

Öykü

Güzel Eleni

Meyl-i Dil

Ülfet

İki Günahkar

Sohbet

Ramazan Sohbetleri

Monografi

Tarih

İlk Büyük Muharrirlerden Şinasi

Resimli ve Haritalı Osmanlı Tarihi

270. Servet-i Fünun'un Diğer Sanatçıları

1. **Ahmet Şuayb** (edebi tenkit, Hayat ve Kitaplar, Esmar-ı Matbuat)
2. **Ali Ekrem Bolayır** (N.Kemal'in oğlu, Türk-Yunan savaşını işleyen Vasiyet şiiri ünlüdür. Zilal-i İlham, Vicdan Alevleri)
3. **Celal Sahir Erozan** (Kadın teması, Beyaz Gölgeler, Siyah Kitap)
4. **Faik Ali Ozansoy** (Süleyman Nazif'in kardeşi. Abdülhak Hamit'i taklit ettiğinden "İkinci Hamit" olarak anılmış. Fani Teselliler, Payitahtın Kapısında, Nedim ve Lale Devri)
5. **Hüseyin Siret Özsever** (Lirik şair, Leyal-i Girizan, Bağbozumu)
6. **Hüseyin Suat Yalçın** (Gave-i Zalim, Dahhak-ı Zalim takma adlarıyla siyasi sosyal hicivler; nükte,espri; Gave Destanı, Yamalar)
7. **Saffet Nezihi** (Zavallı Necdet, Kadın Kalbi)
8. **Saffeti Ziya** (Sosyete yaşamını anlattığı **Salon Köşelerinde** adlı romanıyla tanınmış, Kadın Ruhu, Çehreler)
9. **Süleyman Nazif** (1908'den sonra toplumsal konular, İstanbul'un işgaliyle yayımladığı "Kara Bir Gün" yazısından dolayı Malta'ya sürgün, Namık Kemal'i örnek almış.

Şiirleri: Gizli Figanlar, Batarya ile Ateş (şiir-nesir), Fırak-ı Irak

Makale: Çal Çoban Çal

Monografi: Namık Kemal, Mehmet Akif, Fuzuli

271.Fecri Ati Topluluğu 1909-1912: <https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/fecri-ati-toplulugu/>

Geleceğin Şafağı

İsim babası Faik Ali, toplantının başkanı

Hilal gazetesi matbaasında toplanan gençler beyanname imzalarlar.

Yayın organları Servetifünun dergisidir.

Bildiriği imzalayan bazı sanatçılar daha sonra Millî Edebiyat sanat anlayışıyla yazmışlardır.

Ahmet Haşim ölümüne kadar Fecri Ati sanat anlayışıyla devam etmiştir.

Eleştirdikleri Servet-i Fünun'un bir devamı olmaktan öteye gidemezler.

272. Fecri Atı Bildirisini imzalayanlar

Ahmet Samim

Faik Ali Ozansoy (Servet-i Fünun)

Ahmet Haşim

Emin Bülent Serdaroğlu (Kin şiiri)

Tahsin Nahit (Ruhi Bikayd şiir kitabı, Kösem Sultan-Kırık Mahfaza tiyatroları)

Müfit Ratip (tiyatro, Sayfiyede Zincir, Bir Buhran)

Cemil Süleyman (Siyah Gözler, Timsali Aşk, Ukde)

Celal Sahir Erozan

İzzet Melih (Roman ve öykü, Leyla, Tezad, Hüzün ve Tebessüm)

Ali Süha

Fazıl Ahmet Aykaç (Mizahi hiciv, Şeytan Diyor ki)

Mehmet Rüştü

Emin Lami

Abdülhak Hayri

Mehmet Behçet Yazar

Şehabettin Süleyman (millî edebiyat)

Hamdullah Suphi Tanrıöver (millî edebiyat)

Yakup Kadri Karaosmanoğlu (millî edebiyat)

Refik Halit Karay (millî edebiyat)

Mehmet Fuat Köprülü (millî edebiyat)

Ali Canip Yöntem (millî edebiyat)

273. İlk edebi beyannameyi yayımlayan topluluk Fecriati Topluluğu

274. Sloganları: “Sanat şahsi ve muhteremdir.”

275. Fecri Aticilerin Amaçları:

Dilin ve edebiyatın ilerlemesine hizmet etmek

Serveti Fünuncuları yeterince Batılı olmamakla suçlarlar

Fecri Ati Kütüphanesi oluşturmak

Çevirilerle Doğu-Batı kültür köprüsü oluşturmak, halkın edebiyat zevkini yükseltmek...

276. Fransız sembolistleri örnek alırlar.

277. Ağır bir dil + aruz ölçüsü

278. Serbest müstezadı daha da geliştirerek kullanırlar.

279. Aşk ve tabiat + bireysel konular+sanat sanat için

280. Tabiat tasvirleri gerçeklikten uzak subjektiftir.

281. Hedeflerini gerçekleştirememişlerdir.

282. Sanat anlayışlarında bir bütünlük olmadığından, sosyal ve siyasi koşullardan (milli edebiyat) kısa sürede dağılmışlar.

283. En önemli temsilcisi **Ahmet Haşim**'dir. Topluluk dağıldıktan sonra da sanat anlayışı değişmemiştir.

284. Ahmet Haşim

1. İlk şiiri “**Hayal-i Aşkım**” (1901)
2. İlk şiirlerinde A. Hamit, C. Şehabettin, özellikle T. Fikret etkisi
3. Tüm bu etkilenmelere rağmen özgünlüğüyle dikkat çeker.
4. Sembolizm + empresyonizm (**izlenimcilik**)
5. Dış dünyayı hayal dünyasında en güzel renklere bürüyerek aktarır.
6. **Akşam şairi**
7. Akşam, şafak, gurup, gece, mehtap, güller, yıldızlar, ormanlar...
8. Sanat için sanat
9. Köylü vezni dediği heceyi hiç kullanmaz

10. Aşk + tabiat + çocukluk anıları başlıca temalar
11. İlk şiirlerinde Dicle kıyısında küçükken annesiyle dolaştığı akşamları ve mehtaplı geceleri anlatmıştır.
12. 1921'e kadar yazdığı şiirlerini "Göl Saatleri" yapıtında toplar.
13. Şiirlerinde anlaşılma kaygısı yoktur.
14. Şiirleri imge ve iç ahenk bakımından çok başarılıdır.
15. Şiirleri o güne kadar alışılmış şiir biçimlerine benzemediği için eleştirilmiş.
16. **Merdiven, O Belde, Bir Günü Sonunda Arzu** şiirleri oldukça eleştirilir. (Ölçü ve Türkçe bilmemekle, toplum sorunlarına ilgisizlikle suçlanır)
17. Paris'e gider, döndüğünde "Piyale" adlı ikinci şiir kitabını yayımlar. (Yalnızlık, ruhsal bunalımlar)
18. Piyale'nin ön sözünde kendisine yöneltilen eleştirilere cevap verir. (**Şiir Hakkında Bazı Mülâhazalar**)

Şiir düzyazıya çevrilemeyen bir nazımdır.

Şiirin dili sözden ziyade musikiye yakındır, musiki anlamdan önce gelir.

Şiir anlaşılma için değil duyulma için yazılır.

Şiir bir hikaye değil sessiz bir şarkıdır.

Şiirde anlam kapalılığı esastır, şiirin doğduğu yer bilinçaltıdır.

Şiirdeki dil "bir açıklama vasıtası olmaktan çok bir telkin aracı"dır.

Şiirde anlam bulmak için şiiri deşmek, eti için bülbül öldürmek gibidir.

19. Düzyazılarında dil şiirlerine göre daha sadedir. (bazen nükteli, alıcı bir üslup)

20. Şiirleri

Göl Saatleri

Piyale

21. Düzyazıları

Frankfurt Seyahatnamesi (gezi)

Gurabahane-i Laklakan (deneme-fıkra)

Bize Göre (Deneme-Fıkra)

285. Millî Edebiyat (1911-1923): <https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/milli-edebiyat/>

Yeni Lisan makalesi (dil ilk defa bir dava olarak savunulmuş)

Genç Kalemler dergisi

Ömer Seyfettin

Selanik

286. Millî Edebiyat Dönemi'nde etkili olan fikir akımları

Osmanlıcılık (N.Kemal, Z.Paşa, Mithat Paşa)

İslamcılık (Mehmet Akif Ersoy, Sait Halim Paşa, Şemsettin Günaltay)

Batıcılık (Tevfik Fikret, Abdullah Cevdet, Celal Nuri)

Türkçülük (Ziya Gökalp, Yusuf Akçura, Mehmet Emin Yurdakul, Ahmet Vefik, Şemsettin Sami)

287. Millî Edebiyat Akımının Gelişmesini Sağlayan Dergiler:

1. Çocuk Bahçesi
2. Türk Derneği
3. Genç Kalemler
4. Türk Yurdu
5. Halka Doğru
6. Türk Sözü
7. Yeni Mecmua
8. Dergah

288. Millî Edebiyat Dönemi'nde bazı küçük gruplar:

1. **Nayiler** (milli geçmişe bağlantı, Yunus Emre Mevlana örnek alınır)
2. **Beş Hececiler** (1914, Faruk Nafiz Çamlıbel, Enis Behiç Koryürek, Halit Fahri Ozansoy, Yusuf Ziya Ortaç)

3. **Nev-Yunaniler** (Yahya Kemal, Yakup Kadri)

289. Milli Edebiyat Dönemi Sanatçıları ve Bağımsızları:

1. Ziya Gökalp
2. Ömer Seyfettin
3. Ali Canip Yöntem
4. Mehmet Emin Yurdakul
5. Mehmet Fuat Köprülü
6. Hamdullah Suphi Tanrıöver
7. Ahmet Hikmet Müftüoğlu
8. Yakup Kadri Karaosmanoğlu
9. Reşat Nuri Güntekin
10. Halide Edip Adıvar
11. Refik Halit Karay
12. Rıza Tevfik Bölükbaşı (**Serab-ı Ömrüm**)
13. Beş Hececiler
 - Faruk Nafiz Çamlıbel
 - Enis Behiç Koryürek
 - Halit Fahri Ozansoy
 - Orhan Seyfi Orhon
 - Yusuf Ziya Ortaç
14. Ebubekir Hazım Tepeyran (**Küçük Paşa**)
15. Neyzen Tevfik
16. İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci (**tiyatro**)
17. Musahipzade Celal (**tiyatro**)

18. Yahya Kemal (bağımsız), Mehmet Akif Ersoy (bağımsız)

290. Milli edebiyat döneminde üç farklı şiir anlayışı:

Sade Dil ve Hece Ölçüsüyle Yazanlar (Ziya Gökalp, Mehmet Emin Yurdakul, Beş Hececiler)

Saf (Öz) Şiir (Ahmet Haşim, Yahya Kemal)

Halkın Yaşayış Tarzını ve Değerlerini Anlatan Manzumeler (Mehmet Akif Ersoy)

291. Bilinçli olarak Anadolu'ya yönelme: Milli Edebiyat

292. “Millî Edebiyat” ifadesinin ilk kez kullanılır: **Genç Kalemler**

293. Türkçe ilk kez bir “dava” olarak savunulmuş.

294. İlk Türk sosyologu: Ziya Gökalp

295. Dış Türkleri konu alan ilk roman: Ahmet Hikmet Müftüoğlu'nun “**Gönül Hanım**” adlı romanı

296. Batılı anlamda ilk edebiyat tarihçisi: Fuat Köprülü

297. Türk sözcüğünü şiirde ilk kullanan şair: Mehmet Emin Yurdakul - Türk şairi

“Ben bir Türküm dinim cinsim uludur.”

298. “**Milli Şair**” ünvanını ilk alan sanatçı Mehmet Emin Yurdakul

299. Türk öykücülüğünün sınırlarını İstanbul dışına taşıyan yazar: Refik Halit Karay

300. **Aydede** mizahi dergiyi çıkaran **Refik Halit Karay**

301. Ziya Gökalp

1. Milli Edebiyat akımının düşünce yönüyle temellerini atmış
2. Türkçülük akımını sistemleştirmiştir.
3. Sosyolog
4. Edebiyatı şiir devri şuur devri olarak tanımlamış (**kendi sanat anlayışı “şuur devri”**)
5. Yapıtlarında asıl amaç sanat değildir
6. Edebiyatı görüşlerini yaymada bir araç olarak kullanır (**şiir için değil şuur için**)

7. Sade, sanatsallıktan uzak bir dil
8. Önceleri aruz sonra milli edebiyat sanat anlayışıyla hece ölçüsü + halk şiir biçimleri
9. Beş Hececiler üzerinde etkili olmuş aruzu bırakıp heceye yönelmelerini sağlamış
10. Mitoloji, masal, halk kültüründen yararlanmış
11. “Turan” şiirini Genç Kalemler’de yayımlamış
12. Dil konusundaki görüşlerini “Lisan” şiirinde açıklamış. (Türkçe karşılıkları olan Arapça-Farsça kelimeler kullanılmamalı)
13. “Memleket Edebiyatı”, “Halka Doğru” ilkesi
14. Didaktik yönü ağır basan şiirler + düşünce yazıları
15. Genç Kalemler, Türk Yurdu, Yeni Mecmua dergilerinde yazmıştır.

Şiirleri

Yeni Hayat (Yeni kurulacak ülkenin sac ayakları)

Altın Işık (Çocuklar için + Manzum-mensur masallar, Keloğlan - Deli Dumrul - Nar Tanesi...)

Kızıl Elma (Gençlere + Turancılık düşüncesi)

Düzyazıları

Türkçülüğün Esasları (araştırma-makale)

Türkleşmek İslamlaşmak Muasırlarmak (makale)

Halka Doğru (makale)

Malta Mektupları (mektup)

302.Yusuf Akçura

Üç Tarzı Siyaset

303.Mehmet Emin Yurdakul

1. Halk dili, halk şiiri, halka yönelik
2. Sanatçı kişiliğinin oluşmasında valilik yıllarının büyük önemi vardır
3. İlk şiiri “Cenge Giderken” (Ben bir Türk’üm dinim cinsim uludur)

4. İlk şiir kitabı “Türkçe Şiirler” de halkçılık, milliyetçilik düşüncesi
5. Milliyetçilik akımının ilk temsilcilerindendir
6. Anadolu gerçeklerine yönelen ilk Türkçü şair
7. Türk şairi, milli şair ünvanını almıştır
8. Tüm şiirlerini hece ölçüsü ile yazmıştır
9. Dörtlük geleceğinin dışına çıkarak üçer, altışar, sekizer dizeden kurulu şiirler
10. Hecenin uzun kalıbını kullandığı için şiirleri düzyazıya yaklaşmıştır
11. “Memleketimin gariplerinin, dertlilerinin küçük bir şairi olmak, ülkemin hürriyet ve saadetini seslendirmek için yaşamak, işte benim hayatımın ve sanatımın bütün gayesi” diyerek yaşam ve sanat felsefesini ortaya koymuş

Düzyazıları

Fazilet ve Asalet

Türkün Hukuku

Dante’ye

Kral Corc’a

Şiirleri

Ey Türk Uyan

Türk Sazı

Türkçe Şiirler

Turan’a Doğru

Zafer Yolunda

Cenge Giderken

Dicle Önünde

Ordunun Destanı

Aydın Kızları

304. Ömer Seyfettin

1. Öyküleri

Bahar ve Kelebekler

İlk Düşen Ak

Beyaz Lale

Diyet

Yüksek Ökçeler

Pembe İncili Kaftan

Topuz

Gizli Mabet

Yalnız Efe

Efruz Bey (uzun öykü - roman)

Bomba

Kütük

Falaka

Perili Köşk

Başını Vermeyen Şehit

Primo Türk Çocuğu

Kızıl Elma Neresi

Hürriyet Bayrakları

Ashabı Kehfimiz

And

Kaşığı

Vire

305. Reşat Nuri Güntekin

Romanları

Akşam Güneşi

Yeşil Gece (Şahin Öğretmen)

Ateş Gecesi

Bir Kadın Düşmanı

Kan Davası

Çalıkuşu (Feride Öğretmen)

Miskinler Tekkesi

Gizli El

Dudaktan Kalbe (Lamia - Kenan)

Damga

Kavak Yelleri

Yaprak Dökümü

Acımak (Zehra Öğretmen)

Eski Hastalık

Öyküleri

Eski Ahbab

Leyla ile Mecnun

Sönmüş Yıldızlar

Tanrı Misafiri

Tiyatroları

Balıkesir Muhasebecisi, Hülleci, Tanrıdağı Ziyafeti, Taş Parçası

Gezi Yazısı

Anadolu Notları

306. Ali Canip Yöntem

Geçtiğim Yol (heceyle yazdığı şiirlerine yar vermemiştir)

Milli Edebiyat Meseleleri ve Cenap Beyle Münakaşalarım (makale) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

307. Mehmet Fuat Köprülü (edebiyat tarihi alanında ilk bilimsel çalışmaları yapan)

Divan Şiir Antolojisi

Türk Edebiyatı Tarihi

Türk Saz Şairleri

Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar

308.Hamdullah Suphi Tanrıöver (hitabetleriyle ünlü)

Hitabet

Dağ Yolu

Makale

Günebakan

309. Rıza Tevfik Bölükbaşı

Şiir

Serab-ı Ömrüm

310. Ebubekir Hazım Tepeyran

Roman

Küçük Paşa

Hikaye

Eski Şeyler

Anı

Canlı Tarihler

311. Refik Halit Karay (Kirpi + Aydede dergisi)

Öyküleri

Memleket Hikayeleri

Gurbet Hikayeleri

Romanları

Bugünün Saraylısı

Dişi Örümcek

Yezidin Kızı

Nilgün

Çete

Kadınlar Tekkesine

Sürgün

Aydın On Dördü

Anahtar

Yer Altında Dünya Var

Yüzen Bahçe

İstanbul'un İç Yüzü

Bu Bizim Hayatımız

Sonuncu Kadeh

Anı

Bir Ömür Boyunca

Minelbap İlelmihrab

Fıkra

Bir Avuç Saçma

Bir İçim Su

Oyunları

Kaniye Müdafası

Deli

Mizahi Yergi

Guguklu Saat

Kirpinin Dedikleri
Agop Paşa'nın Hatıraları
Sakın İnanma Aldanma Kanma

312. Halide Edip Adıvar (idealize kadın tipleri yaratmış)

Roman

Raik'in Annesi

Heyula

Handan (mektup türünde yazılmış roman)

Seviye Talip

Kalp Ağrısı

Son Eseri

Yeni Turan

Ateşten Gömlek

Vurun Kahpeye

Mevud Hüküm

Sinekli Bakkal (Rabia, Kız Tevfik,
Peregrini, Vehbi Dede)

Tataarcık (Lale)

Akile Hanım Sokağı

Yolpalas Cinayeti

Zeyno'nun Oğlu

Sevda Sokağı Komedyası

Sonsuz Panayır

Çaresaz

Kerim Ustanın Oğlu

Hayat Parçaları

Döner Ayna

Hikaye

Harap Mabetler

Dağa Çıkan Kurt

Kubbede Kalan Hoş Seda

Tiyatro

Kenan Çobanları

Maske ve Ruh

Anı

Türk'ün Ateşle İmtihanı

Mor Salkımlı Ev

İnceleme

İngiliz Edebiyatı Tarihi

313.Neyzen Tevfik (20.yy'ın hiciv şairlerindendir)

Azab-ı Mukaddes,

Hiç

314. Yakup Kadri Karaosmanoğlu (Önce Fecriati sonra Milli Edebiyat)

Romanlarında Tanzimat Dönemi'nden Cumhuriyet Dönemi'ne kadar Türk toplumunda ortaya çıkan değişimleri konu almıştır. Türk edebiyatında tezli roman düşüncesini geliştirmiş, birbirinin devamı olan romanları Nehir Roman niteliği taşır.

Romanları

Kıralık Konak

Nur Baba

Hep O Şarkı

Sodom ve Gomore

Hüküm Gecesi

Yaban

Ankara

Bir Sürgün

Öyküleri

Bir Serencam

Milli Savaş Hikayeleri

Rahmet

Anıları

Zoraki Diplomat

Politikada 45 Yıl

Gençlik ve Edebiyat Hatıraları

Anamın Kitabı

Mensur Şiirleri

Erenlerin Bağından

Okun Ucundan

Tiyatro

Nirvana

Monografi

Ahmet Haşim

Atatürk

Makaleleri

İzmir’den Bursa’ya (Halide Edip, Fatih Rıfkı Atay ve Mehmet Asım Us ile)
Kadınlık ve Kadınlarımız , Seçme Yazılar, Ergenekon (2 cilt)

Gezi

Alp Dağlarından ve Miss Chalfrin’in Albümünden

315. İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci

Dönemin tanınmış güldürü yazarlarındandır.

Tiyatroları

Gücü Gücü Yetene

Kadın Tertibi

Kismet Değilmiş

Hisse-i Şayia

Sekizinci

Ceza Kanunu

Alemdar

316. Musahipzade Celal

İlk oyunu 1913’te ortaya konan “Köprülüler”dir.

Tiyatroları

Köprülüler

İstanbul Efendisi

Balaban Ağa

Aynaroz Kadısı

Fermanlı Deli Hazretleri

Bir Kavuk Devrildi

Genç Osman

Kafes Arkasında

Mum Söndü

Demirbaş Şarl

Macun Hokkası

317. Yahya Kemal (Asıl adı Ahmet Agah)

Ünlü Şiirleri:

Akıncı

Mohaç Türküsü

Sessiz Gemi

Endülüs'te Raks

Mehlika Sultan

Süleymaniye'de Bayram Sabahı

Rindlerin Ölümü

Bir Başka Tepeden

Endülüste Raks

Eylül Sonu

Hayal Şehir

Şiirleri

Kendi Gök Kubbemiz (yeni nazım biçimleriyle yazdıkları)

Eski Şiirin Rüzgarıyla (eski nazım biçimleriyle yazdıkları)

Rubailer ve Hayyam Rubailerini Türkçe Söylemiş

Bitmemiş Şiirler

Denemeleri

Aziz Dağlar (İstanbul'un semtleri, tarihi, kültürü)

Eğil İstanbul (Kurtuluş Savaşı ile ilgili yazılar)

Edebiyata Dair

Tarih Musahabeleri

Biyografi

Siyasi ve Edebi Portreler

318.Mehmet Akif Ersoy (Çanakkale Şehitlerine, İstiklal Marşı, Bülbül)

1. Safahat (Şiir)

2) **Safahat (1911):** Osmanlı toplumunun Meşrutiyet yıllarındaki durumu

3) **Süleymaniye Kürsüsünde:** Osmanlı aydınları ile halk arasındaki ilişkiler

4) **Hakkın Sesleri (1913):** Her şiirin başında bir ayet vardır, ayetler o dönemin toplumsal, siyasi olaylarını aydınlatır

5) **Fatih Kürsüsünde (1914):** Yeni kuşaklara mücadele ve çalışma ruhu kazandırmayı amaçlayan düşünceler

6) **Hatıralar (1917):** Her şiirin başında bir hadis vardır, islam birliği ülküsü vurgulanır

7) **Asım (1924):** 1.Dünya savaşıdan tablolar, ideal gençlik tipini ortaya koyar

8) **Gölgeler (1933):** Dini şiirler ve dörtlükler vardır.

319. Beş Hececiler

1. Faruk Nafiz Çamlıbel (Çamdeviren, Deli Ozan takma adları, aruzu başarıyla kullanmış)

Şiirleri

Han Duvarları

Sanat

Çoban Çeşmesi

Dinle Neyden

Şarkın Sultanları

Gönülden Gönüle

Bir Ömür Böyle Geçti

Elimle Seçtiklerim

Suda Halkalar

Akarsu

Tatlı Sert

Akıncı Türküleri

Tiyatroları

Canavar

Özyurt

Akın

Kahraman

Yayla Kartalı

Roman

Yıldız Yağmuru

2. Enis Behiç Koryürek

Şiirleri:

Güneşin Ölümü

Miras

Varidat-ı Süleyman (tasavvufila ilgili)

3. Orhan Seyfi Orhon

Şiirleri

Fırtına ile Kar (aruz)

İşte Sevdiğim Dünya

Peri Kızı ile Çoban Hikayesi

Gönülden Sesler

O Beyaz Bir Kuştu

4. Halit Fahri Ozansoy

Şiirleri

Aruza Veda

Harabeler ve Gülistanlar

Rüya

Paravan

Efsaneler

Cenk Duyguları

Tiyatroları

Baykuş (aruz)

İlk Şair (aruz)

Nedim

Hayalet

Romanları

Aşıklar Yolunun Yolcusu

Anı:

Edebiyatçılar Geçiyor

5. Yusuf Ziya Ortaç

Şiirleri

Cenk Ufukları

Akından Akına

Aşıklar Yolu

Yanardağ

Kuş Cıvıltıları

Bir Selvi Gölgesi

Tiyatro

Binnaz

Kördüğüm

Nikahta Keramet

Anıları

Portreler

Bizim Yokuş

320. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı Şiir Anlayışları (1923 - ...)

Öz Şiir Anlayışı

Yedi Meşaleciler

Serbest Nazım ve Toplumcu Şiir

Milli Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdürenler

Garip Akımı

2.Yeniciler

2.Yeni Sonrası Toplumcu Şiir

Dinî Duyarlılıkla Yazanlar

Hisarcılar

Maviciler

1980 Sonrası Şiir

Cumhuriyet Dönemi Halk Şiiri

321. Cumhuriyet Dönemi Öz (Saf) Şiir Anlayışı:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/saf-oz-siir/>

322. Ahmet Hamdi Tanpınar

Şiirleri

Bursa'da Zaman

Ne İçindeyim Zamanın

Her Şey Yerli Yerinde

Mavi Maviydi Gökyüzü

Rıhtımda Uyuyan Gemi

Leyla

Bir Adın Kalmalı

Öyküleri

Abdullah Efendi'nin Rüyalari

Yaz Yağmuru

Romanları

Aydaki Kadın

Mahur Beste

Sahnenin Dışındakiler

Huzur

Saatleri Ayarlama Enstitüsü

Denemeleri

Beş Şehir

Yaşadığım Gibi

Mektup

Antalyalı Genç Kıza Mektup

Araştırma-İnceleme

19.Asır Türk Edebiyat Tarihi Necip Fazıl Kısakürek

323. Ahmet Muhip Dıranas

Şiirleri

Olvido

Kar

Kırık Saz

Serenat

Fahriye Abla

Tiyatroları

Çıkmaz

Gölgeler

O Böyle İstemezdi

324. Cahit Sıtkı Tarancı

Şiirleri

Otuz Beş Yaş

Sonrası

Düşten Güzel

Ömrümde Sükut

Mektup

Ziya'ya Mektuplar

325. Necip Fazıl Kısakürek (Ağaç, Büyükdoğu dergisi)

Şiirleri

Kaldırımlar

Çile

Ben ve Ötesi

Sonsuzluk Kervanı

Örümcek Ağı

Sakarya Türküsü

Zindandan Memet'e Mektuplar

Tiyatroları

Siyah Pelerinli Adam

Reis Bey

Namı Değer Parmaksız Salih

Yunus Emre

Tohum

Bir Adam Yaratmak

Künye

Sabır Taşı

Kanlı Sarık

Abdülhamit Han

Biyografi

Çöle İnen Nur

Anı

Cinnet Mustatili / Yılanlı Kuyudan

326.Yedi Meşaleciler (1928 - Cumhuriyet Dönemi ilk şiir topluluğu, CVZSYMK

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/yedi-mesaleciler/>

Cevdet Kudret Solok (Birinci Perde)

Vasfi Mahir Kocatürk (Ergenekon, Tunç Sesleri)

Ziya Osman Saba (Geçen Zaman, Nefes Almak, Sebil ve Güvercinler / Değişen İstanbul, Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi)

Sabri Esat Siyavuşgil (İsim babasıdır topluluğun, Odalar ve Sofalar)

Yaşar Nabi Nayır (Varlık dergisi, Onar Mısra, Kahramanlar)

Muammer Lütfi Bahşi

Kenan Hulusi Koray (Korku türü öykü, Bir Otelde Yedi Kişi, Bahar Hikayeleri)

327. Serbest Nazım ve Toplumcu Şiir:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/serbest-nazim-ve-toplumcu-siir/>

328. Nazım Hikmet

Şiirleri

835 Satır

Taranta Babu'ya Mektuplar

Benerci Kendini Niçin Öldürdü

Jakont ile Siyau

Sesini Kaybeden Şehir

Memleketimden İnsan Manzaraları

Güneşi İçenlerin Türküsü

Kuvayi Milliye Destanı

Romanları

Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim
Kan Konuşmaz

Tiyatroları

Yusuf ile Menofis
Ferhat ile Şirin

Fıkra

İt Ürür Kervan Yürür

Mektup

Kemal Tahir'e Mapushaneden Mektuplar
Piraye'ye Mektuplar

329. Ercüment Behzat Lav

S.O.S
Üç Anadolu
Mau Mau

330. Abdülkadir Meriçboyu

Beşiktaş Tramvayı
Tebliğ
Yürüyüş dergisi

331. Suat Taşer

Önce Sonra

332. Ahmet Arif

Hasretinden Prangalar Eskittim

333. Arif Damar

Günden Güne
Kedi Akli
Seslerin Ayak Sesleri

334. Enver Gökçe

Köylülerime
Pablo Neruda Çevirileri

335. Milli Edebiyat Zevk Ve Anlayışını Sürdürenler:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/milli-edebiyat-zevk-ve-anlayisini-surdurenler/>

336. Ahmet Kutsi Tecer

Şiirleri

Orada Bir Köy Var Uzakta

Nerdesin

Tiyatroları

Koçyiğit Köroğlu

Bir Pazar Günü

Satılık Ev

Köşebaşı

337.Kemalettin Kamu

Bingöl Çobanları

Gurbet

338. Necmettin Halil Onan

Bir Yolcuya

Çakıl Taşları

Bir Yudum Daha

339. Orhan Şaik Gökyay

Bu Vatan Kimin (şiir)

Destursuz Bağa Girenler (eleştiri)

Dede Korkut Hikayeleri (araştırma)

340. Arif Nihat Asya

Bayrak

Bir Bayrak Rüzgar Bekliyor

Fetih Marşı

Kökler ve Dallar

Kubbei Hadra

Rubaiyat-ı Arif

341. Behçet Kemal Çağlar

Onuncu Yıl Marşı

Erciyeften Kopan Bir Çığ

Burada Bir Kalp Çarpıyor

Benden İçeri

Oyunları

Çoban

Atilla

Hür Mavilikte

342. Ömer Bedrettin Uşaklı

Deniz Sarhořları
Deniz Hasreti
Yayla Dumanı
Sarıköz Mermerleri

343. Zeki Ömer Defne (yurt güzellemeleri, Uçun Kuşlar)

Denizden Çalınmış Ülke
Sessiz Nehir
Kardelenler
Ziller Çıacak
İlgaz

344. Halide Nusret Zorlutuna (öğretmen)

Şiirleri

Yurdumun Dört Bucağı
Geceden Taşan Dertler
Yayla Türküsü
Ellerim Bomboş

Roman

Küller
Sisli Geceler
Gölün Babası Kim
Beyaz Selvi
Büyük Anne
Aydınlık Kapı
Aşk ve Zafer

Anı

Benim Küçük Dostlarım
Bir Devrin Romanı

345. Şükufe Nihal Başar

Şiirleri

Yıldızlar ve Gölgele
Hazan Rüzgarları
Gayya
Şile Yolları
Sabah Kuşları
Yerden Göge

Hikayeleri

Tevekkülün Cezası

Gezi
Finlandiya
Domaniç Dağları'nın Yolcusu

Roman

Renksiz İzdırap
Yakut Kayalar
Çöl Güneşi
Yalnız Dönüyorum
Çölde Sabah Oluyor

346. Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu

Bozkurtların Ruhu (1952)
Gençosman Destan (1959)
Kür Şad Destanı (1970)
Malazgirt Destanı (1971)
Bozkurtların Destanı (1972)
Kopuzdan Ezgiler (1973)
Salur Kazan Destanı (1974)
Boğaç Han Destanı (1978)
Destanlarda Uyanmak (1979)
Destanlar Burcu (1990)
Alp Erenler Destanı (1991)

347. Hüseyin Nihal Atsız

Roman

Dalkavuklar Gecesi, İstanbul 1941.
Bozkurtların Ölümü, İstanbul 1946.
Bozkurtlar Diriliyor, İstanbul 1949.
Deli Kurt, İstanbul 1958.
Z Vitamini, İstanbul 1959.
Ruh Adam, İstanbul 1972.

Öykü

'Dönüş', Atsız Mecmua, sayı.2 (1931), Orhun, sayı.10 (1943)
'Şehidlerin duası', Atsız Mecmua, sayı.3 (1931), Orhun, sayı.12 (1943)
'Erkek kız', Atsız Mecmua, sayı.4 (1931)
'İki Onbaşı, Galiçiya...1917...', Atsız Mecmua, sayı.6 (1931), Çınaraltı, sayı.67 (1942), Ötüken, sayı.30 (1966)
Her çağın masalı: Boz oğlanla Sarı yılan', Ötüken, sayı.28 (1966)

Şiir

Yolların Sonu (1946)

İnceleme

Türk Tarihi Üzerine Toplamalar

Türkler ve Osmanlı Sultanları Tarihi

Türk Edebiyatı Tarihi

Türk Ülküsü

Osmanlı Tarihine Ait Takvimler

Türk Tarihinde Meseleler

Biyografi

Edirneli Nazmi

Kemalpaşaoğlu

Birgili Mehmet Efendi Ebussud

348. Ali Ulvi Elöve

Gençlik Marşı

349. Mithat Cemal Kutay

Şiir

Türk'ün Şehnamesi

Tiyatro

Kemal

28 Kanun-ı Evvel

Roman

Üç İstanbul

Monografi

Namık Kemal

İstiklal Şairi Mehmet Akif

Sarıklı İhtilalci Ali Suavi

350. Coşkun Ertepinar

Deniz Üstü (1935)

Dönülmez Zaman İçinde (1949)

Tek Adam (**Deneme**, 1954)

Kaderden Yana (1956)

Mevsimlerin Ötesinde (1962)

Güzel Dünya (1969)

Şu Dağlar Bizim Dağlar (1973)

Zaman Bahçesinde (1978)

Destan Atatürk (1981)

Dorukta Rüzgar Var (1986)

Sevginin Yedi Rengi (1993)
Yunus Bahçesinde Açan Gül (1993)
Küçük Dünyamın İçinden (1995)
Çocuklar ve Papatya (1996)
Bir Politikacının Anıları Refik Koraltan (1999)
Şiir İkliminde Bir Ömür
Şiir Dünyasındaki Yerim Üzerine
Kitaplarla Kurulan Dostluk
Bir Gece
Ara ki Bulasın
Ben Öğretmenim Çocuklar

351. Garip Akımı (1940 Garip ortak kitap): <https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/garip-akimi/>

352. Orhan Veli kanık

Dalgacı Mahmut
İstanbul'u Dinliyorum
Anlatamıyorum
Kitabe-i Seng-i Mezar
Garip
Vazgeçemediğim
Yenisi
Karşı
Destan Gibi
La Fontaine+Nasrettin Hoca fıkralarını manzum derlemiş

353. Melih Cevdet Anday

Göçebe Denizin Üstünde
Teknenin Ölümü
Telgrafhane
Rahatı Kaçan Ağaç
Kolları Bağlı Odysseus
Mikadonun Çöpleri (tiyatro)

354. Oktay Rıfat Horozcu

Şiirleri

Karga ile Tilki
Aşk ve Avarelik Üzerine Şiirler
Aşık Merdiveni
Aşağı Yukarı
Çobanlı Şiirler

Elleri Var Özgürlüğün
Güzelleme
Yaşayıp Ölmek
Dilsiz ve Çıplak
Denize Doğru Konuşma
Perçemli Sokak

Romanları

Bay Lear
Danaburnu
Bir Kadının Penceresinden

Oyunları

Atlar ve Filler
Çil Horoz, Zabit Fatma'nın Kuzusu, Yağmur Sıkıntısı

355. Garip Dışında Yeniliğini Sürdürenler

356. Ceyhun Atuf Kansu (toplumcu şiir anlayışı)

Bir Çocuk Bahçesinde
Bağbozumu Sofrası
Köy Öğretmenine Mektuplar
Sakarya Maydan Savaşı

357. Bedri Rahmi Eyüboğlu

Yaradana Mektuplar
Dol Karabakır Dol
Tuz
Karadut

358. Asaf Halet Çelebi

He
Lamelif
Om Mani Padme Hum

359. Fazıl Hüsni Dağlarca (Türkçe'm benim ses bayrağım, Türkçe dergisi, destan şairi)

Havaya Çizilen Dünya
Çocuk ve Allah
Toprak Ana
Asu
Daha
Sivaslı Karınca
Delice Böcek
Vietnam Savaşımız
Hiroşima

Cezayir Türküsü
Aç Yazı / Batı Acısı
Malazgirt Ululaması
İstanbul Fetih Destanı
Üç Şehitler Destanı
Çanakkale Destanı
Çakırın Destanı
Kubilay Destanı
Yedi Memetler
Kınalı Kuzu Ağıdı
Taş Devri
Türk Olmak

360. Behçet Necatigil

Şiirleri

Kapalı Çarşı
Evler
Çevre
Eski Toprak
Divançe
Yaz Dönemi
Arada
Dar Çağ
Sevgilerde
Beyler
İki Başına Yürümek
Söyleriz
Kareler Aklar

Radyo Oyunları

Pencere
Yıldızlara Bakmak
Gece Aşevi
Üç Turunçlar

Edebiyat Araştırmaları

Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü
Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü
Bile/Yazdı (düzyazısında şiirle ilgili görüşleri)

361. **Cahit Külebi** (Çağdaş Karacaoğlu)

Adamın Biri
Sivas Yollarında
Güz Türküleri
Rüzgar
Yangın
Yeşeren Otlar
Bebek
Süt
Türk Mavisi
Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda

362. **Özdemir Asaf**

Lavina
Çiçekleri Yemeyin
Ben Değildim
Ses Sen Sen, Yuvarlağın Köşeleri, Dünya Kaçtı Gözüme

363. **Cahit Zarifoğlu** (Mavera dergisi + dinî duyarlık)

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/dini-degerleri-gelenegeduyarliligi-ve-metafizik-anlayisi-one-cikaran-siir/>

Şiirleri

Yedi Güzel Adam
Menziller
İşaret Çocukları
Korku ve Yakarış

Çocuk Kitabı

Yürek Dede ile Padişah
Katıraslan
Ağaçkakanlar
Serçe Kuş

Roman

Savaş Ritimleri

Deneme

Bir Değirmendir Bu Dünya

364. Erdem Beyazıt (Mavera dergisi + dinî duyarlık + metropol insanının huzursuzluğu)

Sebep Ey

Risaleler

İpek Yolu'ndan Afganistan'a

365. Hilmi Yavuz (dinî duyarlık, tasavvuf)

Bakış Kuşu

Hüzün ki En Çok Yakışandır Bize

Bedrettin Üzerine Şiirler

Erguvan Şiirler

Gülün Ustası Yoktur, Çöl Şiirleri, Zaman Şiirler

366. Nurullah Genç (dinî duyarlık)

Aşkım İsyanımdır

Yağmur (naat örneği)

Rüveyda

Siyah Gözlerine Beni de Götür

Müpteladır Gemiler Benim Denizlerime

Aşk Ölümçül Bir Hülyadır

Çiçekler Üşümesin

Sensiz Kalan Bu Şehri Yakmayı Çok istedim

Nuyageva

Yankı ve Hüzün

Yanılıgı Saatleri

Denizin Son Martıları

Hüznün Lalesidir Dünya

Gül ve Ben

Yürüyelim Seninle İstanbul'da

Birkaç Deli Güvercin

Çanakkale:Her Şey Yanıp Gül Oldu

Ateş Semazenleri

367. Hisarcılar (1950'den sonra Hisar dergisi etrafında)

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/hisarcilar/>

Sanat bağımsız olmalı (ideolojiden uzak olmalı)

Sanatçının dili yaşayan Türkçe olmalı

Sanatta yenilik esastır (geçmişten beslenen)

Sanat millî olmalı

368. Mehmet Çınarlı

Güneş Rengi Kadehlerde
Gerçek Hayali Aştı
Bir yeni Dünya Kurmuşum
Güzelliklere Doymam

369. Mustafa İlhan Geçer

Kahverengi Gözlerin
Melankoli
Bir Bulut Geçti
Hüzzam Beste
Belki
Büyüyen Eller

370. Munis Faik Ozansoy

371. Nevzat Yalçın

372. Gültekin Samanoğlu

373. Yahya Akengin

Şiirleri

Yalnızlık
Duvak
Harman

Gezi

Türkistan Türkistan
Üsküpten Kosova'ya

Biyografi

Arif Nihat Asya İhtişamı

374. Sevinç Çokum

Hikayeleri

Eğik Ağaçlar
Evlerinin Önü
Beyaz Bir Kıyı
Eski Sokak Sesi
Gülüşmek
Onlardan Kalan

Derin Yara
Gece Kuşu Uzun Öter
Rozalya Ana

Romanları

Bizim Diyar
Karanlığa Direnen Yıldız
Hilal Görününce
Gece Rüzgarları
Gül Yüzlüm
Çırpıntılar
Zor
Ağustos
Başarı

375. Yavuz Bülent Bakiler

Şiirleri

İstesem
Akşamla Gelen
Kimselere Anlatamadım
Çağ Sürgünü
Hicret Duyguları

Romanları

Oğuz Dede

376. Mustafa Necati Karaer

Kuşlar ve İnsanlar
Kerem ile Aslı
Sevmek Varken
Güvercin Uçurmak

377. Bekir Sıtkı Erdoğan (Kışlada Bahar, 100.yıl Marşı)

378. Maviciler

[Mavi dergisi etrafında](#)

379. Atilla İlhan

Şiirleri

Tutuklunun Günlüğü
Korkunun Krallığı
Sisler Bulvarı
Duvar
Yağmur Kaçağı
Yasak Sevişmek
Elde Var Hüzün

Üçüncü Şahsın Şiiri
Aysel Git Başımdan
Kimi Sevsem Sensin
Ben Sana Mecburum

Romanları

Kurtlar Sofrası
Sırtlan Payı
Sokaktaki Adam
Zenciler Birbirine Benzemez
Dersaadet'te Sabah Ezanları
Bıçağın Ucu
Yaraya Tuz Basmak

Gezi

Abbas Yolcu

380. Ahmet Oktay

Yol Üstündeki Semender
Her Yüz Bir Öykü Yazar
Gölgeleri Kullanmak
Sürdürülen Bir Şarkının Tarihi
Kara Bir Zamana Alımlık
Ağıtlar ve Övgüler
Gözüm Seyirdi Vakitten
Söz Acıda Sınandı
Az Kaldı Kışa
Hayaletle Övgü
Poyrazda Kımıldayan Salıncak

381. 2.Yeni Akımı (Soyutçular + Garip Akımı'na tepki + 1950'den sonra)

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/ikinci-yeniciler/>

382.Cemal Süreya

Papirüs dergisi + Folklor Şiire Düşman
Üvercinka
Sevda Sözleri
Sıcak Nal
Güz Bitiği
Beni Öp Sonra Doğur Beni
Şapkam Dolu Çiçekle

383.Ece Ayhan

Kınar Hanım'ın Denizleri

Bakışsız Bir Kedi Kara

Yort Savul

Zambaklı Padişah

Ortadokslular

Sivil Şiirler

Son Şiirler

Başbozuk Günceler (günlük)

384. Sezai Karakoç (Şiir Sanatı+Diriliş dergisi + dinî duyarlık)

Mona Rosa

Körfez

Şahdamarı

Gül Muştusu

Zamana Adanmış Sözler

Hızır ile Kırk Saat

Leyla ile Mecnun

Ateş Dansı

Mağara ve Işık

385. Turgut Uyar

Arz-ı Hal

Dünyanın En Güzel Arabistanı

Türkiye'm

Tütünler Islak

Her Pazartesi

Büyük Saat

Toplandılar

Divan

Kayayı Delen İncir

Dün Yok mu

386. Edip Cansever (Nokta dergisi)

Kirli Ağustos

İkindi Üstü

Umutsuzlar Parkı

Yerçekimli Karanfil

Nerde Antigon

Çağrılmayan Yakup

Tragedyalar

Ben Ruhi Bey Nasılım

Dirlik Düzenlik

387. İlhan Berk

Saint Antion'un Güvercinleri

Güneşi Yakanların Selamı

Günaydın Yeryüzü

Türkiye Şarkısı

İstanbul

Galile Denizi

Deniz Eskisi

Delta ve Çocuk

Çivi Yazısı

Mısırkalyoniğne

Otağ

Taşbaşkısı

Şenlikname

Aşıkane

Galata, Pera, Atlas, Kül

388. Ülkü Tamer

Azra ile Gary (öykü)

Virgülün Başından Geçenleri

Yanardağın Üstündeki Kuş

Alleben Öyküleri

Soğuk Atların Altında

İçime Çektiğim Hava Değil Gökyüzüdür

389. Kemal Özer (Gül Yordamı)

390. 2.Yeni Sonrası Toplumcu Şiir (1960 Sonrası)

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/1960-sonrasi-toplumcu-siir/>

391. İsmet Özel

Evet İsyan

Erbain

Celladıma Gülümserken

Geceleyin Bir Koşu

Üç Frenk Havası

Jazz

Bir Yusuf Masalı

Şiir Okuma Kılavuzu (düzyazı)

392. Ataul Behramoğlu

Yaşadıklarımın Öğrendiğim Bir Şey Var

Aşk İki Kişiliktir

Bir Gün Mutlaka (toplumcu şiirin manifestosu)

Sevgilimsin

Bir Ermeni General

Kuşatma

Bebeklerin Ulusu Yok

İyi Bir Yurttaş Aranıyor

Kızıma Mektuplar

393. Süreyya Berfe

Gün Ola

Savrulan

Nabiga

Kalfa

394. Refik Durbaş

Hücremde Ay Işığı

Nereye Uçar Gökyüzü

Kuş Tufanı

Kırmızı Kanatlı Kartal (çocuklar için)

Çaylar Şirketten

Çırac Aranıyor

395. Can Yücel

Sevgi Duvarı

Rengahenk

396.1980 Sonrası Şiir: <https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/1980-sonrasi-siir/>

397. Haydar Ergülen

Karşılığını Bulamamış Sorular

Kırk Şiir ve Bir

Sırat Şiirleri

Üzgün Kediler Gazeli

Hafız ile Semender

Eskiden Terzi

Sokak Prensesi

Karton Valiz

Nar

398. Hüseyin Atlansoy

Balkon Çıkmazında Efendilik Tarihi

İntihar İlacı

Su Burcu

Karşılama Töreni

İlk Sözler

Kaçak Yolcu

399. Sedat Umran (eşyanın şairi)

Leke

Kara Işıldak

Gittin Taş Atarak Denizlerime

400. Ebubekir Eroğlu

Kuşluk Saatleri

Kayıpların Şarkısı

24 Şiir

Şahitsiz Vakitler

Berza/Toplu Şiirler

Sesli Harfler

401. Enis Batur

Perişey

Doğu - Batı Divanı

Bir Orta Çağ Yalnızlığı

Nil

İblise Göre İncil

Kandil

Tuğralar

Gri Divan

Opera

402. Lale Müldür

Buhurumeryem

Destina

Uzak Fırtına

Divan-ı Lügatit Türk

Kuzey Defterleri

Saatler/GeYikler

Anemon

Bizansiyya (roman)

403. Sunay Akın

Ay Çöreği ve Deniz Yıldızı

404. Küçük İskender

Gözlerim Sıgmıyor Yüzüme

405. Ahmet Telli

Yangın Yılları

Hüznün İsyan Olur

Dövüşen Anlatsın

Saklı Kalan

Su Çürüdü

Belki Yine Gelirim

Çocuksun Sen

Kalbim Unut Bu Şiiri

Barbar ve Şehla

Buradayım Sözümde

406. Ahmet Erhan

Alacakaranlıktaki Ülke

Yaşamın Ufuk Çizgisi

Akdeniz Lirikleri

Ateşi Çalmayı Deneyenler İçin

Deniz Unutma Adını

Sevda Şiirleri/Zeytin Ağacı

Bugün de Ölmedim Anne (Toplu Şiirleri)

Çağdaş Yenilgiler Ansiklopedisi

Sahibinden Satılık

Köpek Yılları (öykü)

407. Murathan Mungan

Mırıldandıklarım

Yaz Geçer

Lal Masallar

Cenk Hikâyeleri

408. Cumhuriyet Dönemi Halk Şiiri:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/cumhuriyet-sonrasi-halk-siiri/>

409. Cumhuriyet Dönemi Milli Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Sanatçılar

1. Mithat Cemal Kuntay
2. Aka Gündüz
3. Yakup Kadri
4. Halide Edip
5. Reşat Nuri
6. Refik Halit Karay

410. Cumhuriyet Dönemi Toplumcu Gerçekçi Sanatçılar

1. Yaşar Kemal
2. Orhan Kemal
3. Kemal Tahir
4. Fakir Baykurt
5. Talip Apaydın
6. Necati Cumalı
7. Dursun Akçam
8. Kemal Bilbaşar
9. Abbas Sayar
10. Sadri Ertem
11. Faik Baysal
12. Mahmut Maral
13. Sabahattin Ali

14. Orhan Hançerlioğlu
15. Rıfat Ilgaz
16. Aziz Nesin
17. Muzaffer İzgü
18. Samim Kocagöz
19. Bekir Yıldız
20. Erdal Öz
21. Tarık Dursun
22. Mehmet Seyda

411. Cumhuriyet Dönemi Toplumcu Yazarlar:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/toplumcu-gercekci-sanatcilar/>

412. Yaşar Kemal

Romanları:

İnce Memed (Abdi Ağa, Döne, Memet, Hatice, Topal Ali, Hürü Ana + 4 cilt)

[Akçasazın Ağaları](#)

Demirciler Çarsısı Cinayeti

Yusufçuk Yusuf

[Dağın Öte Yüzü](#)

Ortadirek (Meryemce)

Yer Demir Gök Bakır + Teneke

Ölmez Otu

[Kimsecik](#)

Yağmurçuk Kuşu

Kale Kapısı

Kanın Sesi

[Bir Ada Hikayesi](#)

Fırat Suyu Kan Akıyor Baksana

Karıncanın Su İçtiği

Tanyeri Horozları

Çıplak Deniz Çıplak Ada

Üç Anadolu Efsanesi

Binboğalar Efsanesi

Ağrı Dağı Efsanesi

Çakırcalı Efe
Yılanı Öldürseler
Hüyükteki Nar Ağacı
Al Gözüm Seyreyle Salih
Kuşlar Gitti
Deniz Küstü

Öyküleri

Sarı Sıcak

Röportajları

Çukurova Yana Yana
Bu Diyar Baştan Başa

413. Orhan Kemal (Türk edebiyatına işçi sınıfını getiren yazar)

Romanları

Baba Evi
Avare Yıllar
Dünya Evi
El Kızı
Gavurun Kızı
Cemile
Hanımın Çiftliği
Murtaza
Vukuat Var
Arkadaş Islıkları
Suçlu
Sokakların Çocuğu
Kaçak
Bereketli Topraklar Üzerinde
Eskici ve Oğulları
Kanlı Topraklar Üzerinde
Müfettişler Müfettişi
Tersine Dünya
Gurbet Kuşları
Devlet Kuşu
Sokaklardan Bir Kız
Bir Filiz Vardı
Kötü Yol

Öyküleri

Önce Emek

Ekmek Kavgası
Mahalle Kahvesi
Kardeş Payı
Küçükler Büyükler
Arka Sokak
Çamaşırcının Kızı
Grev
72.Koğuş
Babil Kulesi
Serseri Milyoner
Arslan Tomsen
Dünyada Harp Vardı

Tiyatroları

İspinozlar
Kardeş Payı
72.Koğuş
Murtaza
Eskici ve Oğulları

414. Kemal Tahir (Orta Anadolu, Çankırı-Çorum dolayları, cezaevi yaşantıları, eşkıya menkıbeleri, tarihi konular, köy yaşamı)

Romanları

Yedi Çınar Yaylası (ağalık, eşkiyalık olgusu)
Sağırdere
Körduman
Köyün Kamburu
Büyük Mal
Kelleci Mehmet
Rahmet Yolları Kesti (ağalık, eşkiyalık olgusu)
Kurt Kanunu
Devlet Ana
Namusçular
Karılar Koğuşu
Esir Şehrin İnsanları
Esir Şehrin Mahpusu

Yol Ayrımı

Hür Şehrin İnsanları

Bir Mülkiyet Kalesi

Damağası

Yorgun Savaşçı

Bozkırdaki Çekirdek

Öyküleri

Göl İnsanları

415. Fakir Baykurt

Romanları

Onuncu Köy

Köygöçüren

Kara Ahmet Destanı

Tırpan

Yüksek Fırınlr

Yarım Ekmek

Keklik

Kaplumbağalar

Yılanların Öcü

Irazca'nın Dirliği

Koca Ren

Amerikan Sargısı

Yayla

Öyküleri

Çilli

Cüce Muhammet

Gece Vardiyası

Dikenli Tel

Sınırdaki Ölü

Onbinlerce Kağı

Barış Çöreği

Efendilik Tarihi

416. Talip Apaydın

Romanları

Sarı Traktör (tarımda makineleşme ile gelen sorunlar, Arif)

Emmioğlu (makineleşme sonucu işsiz kalıp kente göçen köylülerin yaşadıkları)

Ortakçılar (köy enstitülü bir öğretmenin yaşadıkları)

Define

Yarbükü (su sorunu)

Tütün Yorgunu

Toz Duman İçinde (Kurtuluş Savaşı yıllarındaki köy hayatı)

Vatan Dediler (Kurtuluş Savaşı yıllarındaki köy hayatı)

Köylüler

O güzel İnsanlar

Toprağa Basınca

Yoz Davar

Kente İndi İdris

417. Mahmut Makal

Bizim Köy (Köy enstitülü yazarın eseri Türk edebiyatında köy gerçekliğine dayanan ilk kitap ve toplumcu gerçekçiliğin öncüsü olarak kabul edilmektedir.)

418. Sabahattin Ali

Romanları

Kuyucaklı Yusuf

İçimizdeki Şeytan

Kürk Mantolu Madonna

Öyküleri

Değirmen

Kağnı

Kamyon

Ses

Sırça Köşk

Yeni Dünya

Şiirleri

Dağlar ve Rüzgar

419. Dursun Akçam (kırsal alandaki gözlemlerini mizahi dille, Kuzeydoğu Anadolu-Kars ve çevresi)

Dağların Sultanı (roman)

Kafkas Kızı (öykü)

Maral (öykü)

Taş Çorbası (öykü)

Ölü Ekmeği (öykü)

Kanlı Derenin Kurtları (roman)

Köyden İndim Şehire (öykü)

Haley (öykü)

420. Necati Cumali (Ege Bölgesi)

Şiirleri

Kızılçullu Yolu

Harbe Gidenin Şarkıları

Tiyatroları

Boş Beşik

Vur Emri

Nalınlar

Ezik Otlar

Derya Gülü

Mine

Yürüten Geceyi Dinle

Kaynana Ciğeri

Zorla İspanyol

Bakanı Bekliyoruz

Yaralı Geyik

Romanları

Tütün Zamanı (Zeliş)

Yağmurlar ve Topraklar

Acı Tütün

Viran Dağlar

Aşk da Gezer

Öyküleri

Susuz Yaz

Yakup'un Koyunları

Dila Hanım

Ay Büyürken Uyuyamam

Değişik Gözle

Aylı Bıçak (Uzun Bir Gece)

421. Abbas Sayar

Yılkı Atı

El Eli Yer El de Yüzü

Çelo

Can Şenliği

Yorganımı Sıkı Sar (öykü)

422. Samim Kocagöz (Batı Anadolu, Menderes ve çevresi)

Kalpklılar

Doludizgin

Bir Karış Toprak

Onbinlerin Dönüşü

Bir Şehrin İki Şehrin Kapısı

423. Kemal Bilbaşar (Batı Anadolu, İzmir, Söke)

Cemo

Memo

Başka Olur Ağaların Düğünü

424. Faik Baysal

Sarduvan

Rezil Dünya

Dirinada Son Gün (2.Dünya Savaşı sonrası Yugoslav Türklerinin sıkıntıları)

425. Sadri Ertem

Silindir Şapka Giyen Köylü (öykü)

Bay Virgöl (öykü)

Bacayı İndir Bacayı Kaldır (öykü)

Çıkrıklar Durunca (roman)

Bir Varmış Bir Yokmuş (roman)

Yol Arkadaşları

Düşkünler

426. Muzaffer İzgü

Halo Dayı

İlyas Efendi, Zıkkımın Kökü

427. Cumhuriyet Dönemi Bireyin İç Dünyasını Anlatan Sanatçılar

1. Tarık Buğra
2. Peyami Safa
3. Memduh Şevket Esendal
4. Ahmet Hamdi Tanpınar
5. Selim İleri
6. Samiha Ayverdi
7. Zeyyat Selimoğlu
8. Mustafa Kutlu

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/bireyin-ic-dunyasini-anlatan-sanatcilar/>

428. Peyami Safa (Server Bedi takma ad + doğu - batı çatışması, madde - ruh tezdadı)

Romanları:

Gençliğimiz

Fatih Harbiye

Sözde Kızlarla

Dokuzuncu Hariciye Koğuşu

Süngülerin Gölgesinde

Bir Akşamdı

Canan

Atilla

Matmazel Noraliya'nın Koltuğu

Bir Tereddüdün Romanı

Şimşek

Biz İnsanlar

Mahşer

Yalnızız

Bir Genç Kız Kalbinin Cürmü

Bir Mekteplinin Hatıratı(öykü

429. Tarık Buğra

Romanları:

Küçük Ağa

Küçük Ağa Ankara'da

Firavun İmanı

Siyah Kehribar

Osmancık

İbiş'in Rüyası

Dönemeçte

Yağmur Beklerken

Dünyanın En Pis Sokağı

Gençliğim Eyvah

Öyküleri

İki Uyku Arasında

Oğlumuz

Yarın Diye Bir Şey Yoktur

Ayakta Durmak İstiyorum (oyun)

430. Abdülhak Şinasi Hisar

Romanları

Fahim Bey ve Biz

Çamlıca'daki Eniştemiz

Ali Nizami Bey'in Alafrangalığı ve Şeyhliği

Anıları

Boğaziçi Yalıları

Boğaziçi Mehtapları

Geçmiş Zaman Köşkleri

Monografi:

İstanbul ve Pierre Loti

Yahya Kemal'e Veda

431. Samiha Ayverdi

İstanbul Geceleri

Batmayan Gün

Yaşayan Ölü

İbrahim Efendi Konağı

İnsan ve Şeytan

Ateş Ağacı

Mesihpaşa İmamı

Yolcu Nereye Gidiyorsun

Kölelikten Efendiliđe (deneme)

Hey Gidi Hey (anı)

Son Menzil

Aşk Bu İmiş

432. Mustafa Kutlu

Ortadaki Adam

Gönöl İşi

Hüzün ve Tesadüf

Uzun Hikaye

Beyhude Ömrüm

Yokuşa Akan Sular

Yoksulluk İçimizde

Ya Tahammöl Ya Sefer

Kapıları Açmak

Mavi Kuş

Beyhude

433. Selim İleri

Pastırma Yazı (öykü)

Cumartesi Yalnızlığı (öykü)
Her Gece Bodrum (roman)
Dostlukların Son Günü (öykü)
Eski Defterlerde Solmuş Çiçekler (öykü)
Hüzün Kahvesi (öykü)

434. Memduh Şevket Esendal

Romanları

Vassaf Bey
Miras
Ayaşlı ve Kiracıları

Öyküleri

Otlakçı
Mendil Altında
Hava Parası

435. Cumhuriyet Dönemi Modernist - Postmodernist Sanatçılar

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/modernist-postmodernist-sanatcilar/>

1. Oğuz Atay
2. Orhan Pamuk
3. Yusuf Atılgan
4. Bilge Karasu
5. Adalet Ağaoğlu
6. Nezihe Meriç
7. İnci Aral
8. Füzûzan
9. Ferit Edgü
10. Vüsat Orhan Bener
11. Rasim Özdenören
12. Sait Faik Abasıyanık
13. Cevat Şakir Kabaağaçlı
14. Pınar Kür
15. Latife Tekin
16. Nazlı Eray
17. Ayla Kutlu
18. Buket Uzuner
19. Hasan Ali Toptaş
20. İhsan Oktay Anar
21. Leyla Erbil
22. Elif Şafak

23. Ayşe Kulin
24. Nedim Gürsel
25. Tezer Özlü
26. Oktay Akbal
27. Nazan Bekiroğlu
28. İskender Pala
29. Ahmet Ümit
30. Tahsin Yücel
31. Tomris Uyar
32. Sevgi Soysal

436. Oğuz Atay

Tutunamayanlar
Tehlikeli Oyunlar
Bir Bilim Adamının Romanı
Korkuyu Beklerken (öykü)
Oyunlarla Yaşayanlar (oyun)

437. Bilge Karasu

Gece (roman)
Kılavuz (roman)
Göçmüş kediler Bahçesi (öykü)
Troyada Ölüm Vardı (öykü)
Ne Kitapsız Ne Kedisiz (deneme)
Narla İncire Gazel (deneme)

438. Orhan Pamuk

Cevdet Bey ve Oğulları
Sessiz Ev
Kırmızı Saçlı Kadın
Benim Adım Kırmızı
Beyaz Kale
Kara Kitap

Kafamda Bir Tuhaflık

Kar

Masumiyet Müzesi

Öteki Renkler

439.Yusuf Atılgan

Aylak Adam

Anayurt Otelı

Canıstan

Bodur Minareden Öte (öykü)

440. Adalet Ağaoğlu

Romanları:

Ölmeye Yatmak

Bir Düğün Gecesi

Hayır

Fikrimin ince Gülü

Romantik Bir Viyana Yazı

Yaz Sonu

Ruh Üşümesi

Öyküleri:

Sessizliğin İlk Sesi

Yüksek Gerilim

Hadi Gidelim

441.Nezihe Meriç

Romanları:

Boşlukta Mavi

Korsan Çıkmazı

Öyküleri:

Bir Kara Derin Kuyu

Bozbulanık

Yandırma

Menekşeli Bilinç

Topal Koşma

442.Fürüzan

47'liler (1975 TDK Roman Ödülü)

Berlin'in Nar Çiçeği (Almanyadaki göçmen Türk ailesinin Alman bir kadınla olan dostluğu + roman)

Öyküleri:

Kuşatma

Su Ustası Miraç

Parasız Yatılı (1972 Sait Faik Öykü Armağanı)

Gecenin Öteki Yüzü

Benim Sinemalarım

Gül Mevsimidir

443.İnci Aral

Romanları:

İçimden Kuşlar Göçüyor

Yeni Yalan Zamanlar (Üçleme: Mor, Yeşil, Safran Sarı)

Mor (Orhan Kemal Roman Ödülü - İlhan)

Yeşil

Safran Sarı

Ölü Erkek Kuşlar (1992 Yunus Nadi Roman Ödülü)

Hiçbir Aşk Hiçbir Ölüm (Boşanmak üzere olan bir kadın ve onun yaşlı annesi)

Taş ve Ten

Öyküleri:

Uykusuzlar

Gölgede Kırk Derece

Sevginin Eşsiz Kışı

Ağda Zamanı

Kıran Resimleri

444.Ferit Edgü

Öyküleri:

Bir Gemide

Kaçınlar

Çılgılık

Av

Bozgun

Romanları:

Kimse

O (Hakkari'de Bir Mevsim adıyla filme çekilmiştir.)

Eylülün Gölgesinde Bir Yazdı

445.Vüsat Orhan Bener

Öyküleri:

Dost

Yaşamasız

Siyah Beyaz

Kara Tren

Mızıkalı Yürüyüş

Romanları:

Buzul Çağının Virüsü

Bay Muannit Sahtegi'nin Notları

Oyunları:

İpin Ucu

İhlamur Ağacı

446.Rasim Özdenören

Öyküleri:

Ansızın Yola Çıkmak

Hastalar ve Işıklar

Denize Açılan Kapı

Hışırıtı

Çok Sesli Bir ölüm

Çözülme

Roman

Gül Yetiştiren Adam

Deneme:

İki Dünya

447. Oktay Akbal

Öyküleri:

Önce Ekmekler Bozuldu

Aşksız İnsanlar

Bulutun Rengi

Romanları:

Garipler Sokağı

Yeşil Ev

Düş Ekmeği

Suçumuz İnsan Olmak

İnsan Bir Ormandır

448. Sait Faik Abasıyanık

Öyküleri:

Lüzumsuz Adam

Havuz Başında

Mahalle Kahvesi

Semaver

Az Şekerli

Sinağrit Baba

Hişt Hişt

Havada Bulut

Son Kuşlar

Alemdağ'da Var Bir Yılan (sürrealizm)

Şahmerdan

Tüneldeki Çocuk

Sarnıç

Kumpanya

Medar-ı Maişet Motoru (Birtakım İnsanlar) roman

Kayıp Aranıyor (roman)

Şimdi Sevişme Vakti (şiir)

449. Ayşe Kulin (biyografik romanlarıyla ünlü)

Adı Aylin

Füreyâ

Türkan

Sevdalinka

Köprü

Nefes Nefese

Hüzün,

Umut, Veda, Hayat

450. Nazlı Eray

Romanları:

Aşkî Giyinen Adam

Arzu Sapağında İnecek Var

Ay Falcısı

Yıldızlar Mektuplar Yazar

Pasifik Günleri

Deniz Kenarında Pazartesi

İmparator Çay Bahçesi

Sis Kelebekleri

Aydaki Adam Tanpınar

Öyküleri:

Ah Bayım Ah

Aşk Artık Burada Oturmuyor

Geceyi Tanıdım

451. Pınar Kür

Sonuncu Sonbahar
Cinayet Fakültesi
Bir Cinayet Romanı
Asılacak Kadın
Yarın Yarın
Küçük Oyuncu
Öyküleri
Bir Deli Ağaç
Hayalet Hikâyeleri
Akışı Olmayan Sular

452. Ayla Kutlu

Bir Göçmen Kuştu O
Asi Asi
Emir Bey'in Kızları
Ateş Üstünde Yürümek
Cadı Ağacı
Hoşçakal Umut
Kaçış

453. Buket Uzuner

Romanları

İki Yeşil Su Samuru Anneleri, Babaları, Sevgilileri ve Diğerleri
Gelibolu-Uzun Beyaz Bulut
Kumral Ada Mavi Tuna
Su - Uyumsuz Defne Kama'nın Maceraları
Balık İzlerinin Sesi
İstanbulular

Hikayeleri

Benim Adım Mayıs
Aydın En Çıplak Günü
Şairler Şehri

Şiirin Kızkardeşi Öykü

Bir Fincan Kahve

Yolda

Turkuvaz

Güneş Yiyen Çingene

Karayel Hüznü

Gezi Yazıları

Bir Siyah Saçlı Kadının Gezi Notları

Şehir Romantiğinin Günlüğü

454. Latife Tekin

Romanları

Sevgili Arsız Ölüm

Ormanda Ölüm Yokmuş

Buzdan Kılıçlar

Gece Dersleri

Unutma Bahçesi

Berci Kristin Çöp Masalları

Aşk İşaretleri

455. Tomris Uyar

Öyküleri

İpek ve Bakır

Ödeşmeler ve Şahmeran Hikâyesi

Dizboyu Papatyalar

Yürekta Bukağı

Yaz Düşleri, Düş Kışları

Sesler, Yüzler ve Sokaklar

Gece Gezen Kızlar

Rus Ruleti, Dön Geri Bak (toplu hikâyeler, 1985)

Günlerin Tortusu

Yaza Yolculuk

Yazılı Günler

Sekizinci Günah

Otuzların Kadını

Aramızdaki Şey

Güzel Yazı Defteri

456. Leyla Erbil

Öyküleri

Hallaç

Gecede

Eski Sevgili

Romanları

Tuhaf Bir Kadın

Tuhaf Bir Erkek

Mektup Aşkları

Karanlığın Günü

Cüce

Üç Başlı Ejderha

Kalan

Deneme

Zihin Kuşları

Diğer

Tezer Özlüden Leyla Erbil'e Mektuplar

Düşler Öyküler

457. Sevgi Soysal

Romanları

Yenişehirde Bir Öğle Vakti

Şafak

Yürümek

Hoş Geldin Ölüm

Öyküleri

Tutkulu Perçem

Barış Adlı Çocuk

Tante Rosa

458. Gülten Akın (Deli Kızın Türküsü)

Maraş ve Ökkeşin Destanı

Seyran Destanı

Ağıtlar ve Türküler

İlahiler

Kestim Kara Saçlarımı

Sonra İşte Yaşlandım

Kırmızı Karanfil

Sevda Kalıcıdır

459. Tezer Özlü

Romanları

Çocukluğun Soğuk Gecelerinde

Bir İntiharın İzinde

Yaşamın Ucuna Yolculuk

Öyküleri

Eski Bahçe

Mektupları

Tezer Özlü'den Leyla Erbil'e Mektuplar

460. Nedim Gürsel

Romanları:

Uzun Sürmüş Bir Yaz

Boğazkesen (Fatih'in Romanı)

461.İhsan Oktay Anar

Puslu Kıtalar Atlası

Efrasiyap'ın Hikayeleri

Kıtab-ül Hiyel

Amat

462. Elif Şafak

Romanları

Araf

Şehrin Aynaları

Pinhan

Bit Palas

Mahrem

Aşk

Siyah Süt

Baba ve Piç

İskender

Ustam ve Ben

463. İskender Pala

464. Murathan Mungan

465. Tahsin Yücel

466. Erdal Öz

467.Tarık Dursun

468. Erhan Bener

469. Erendiz Uyar

470. Ahmet Ümit

471. Alev Alatlı

472. Orhan Duru

473. Demir Özlü

474. Hasan Ali Toptaş

475. Alev Alatlı

476. Cumhuriyet Dönemi Göstermeye Bağlı Metinler

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/cumhuriyet-donemi-tiyatro/>

1. Muhsin Ertuğrul
2. Haldun Taner
3. Güngör Dilmen
4. Turgut Özakman
5. Turan Ofazoğlu
6. Recep Bilginer
7. Refik Erduran
8. Cahit Atay
9. Necati Cumalı
10. Sabahattin Kudret Aksal
11. Cevat Fehmi Başkut

477. Haldun Taner

Öyküleri

Şişhane'ye Yağmur Yağıyordu (kazaya karışmış bir atın gözünden)

Yalıda Sabah

On İkiye Bir Var

Kızıl Saçlı Amazon

Sancho'nun Sabah Yürüyüşü

Konçinalar

Tuş

Yaşasın Demokrasi

Tiyatroları

Dışardakiler

Huzur Çıkmazı

Fazilet Eczanesi

Sersem Kocanın Kurnaz Karısı

Zilli Zarife
Gözlerimi Kapatırım Vazifemi Yaparım
Günün Adamı
Keşanlı Ali Destanı (Epik tiyatro örneği, Zilha - Çamur İhsan - Ali)
Lütfen Dokunmayın
Asronat Niyazi
Vatan Kurtaran Şaban
Ayışığında Şamata
Hayırdır İnşallah
Eşeğin Gölgesi

Gezi

Düşsem Yollara Yollara

Anı: Ölürse Ten Ölür Canlar Ölesi Değil

478. Muhsin Ertuğrul

Tiyatroları:

Yasin Efendi
Cehennem
İhtilal
Baba
Renkli Fener
İnsan ve Tiyatro Üzerine Gördüklerim (inceleme)
Benden Sonra Tufan Olmasın (anı)

479. Cevat Fehmi Başkut

Ayarsızlar
Büyük Şehir
Buzlar Çözülmeden
Paydos (yurt dışında sergilenen ilk oyunumuz)
Koca Bebek

480. Turgut Özakman

Tiyatroları

Resimli Osmanlı Tarihi
Sarıpınar 1914 (Reşat Nuri'nin Değirmen romanından uyarlama)
Fehim Paşa Konağı
Delioğlan
Töre
Güneşte On Kişi
Paramparça
Duvarların Ötesi

Pembe Evin Kaderi
Ah Şu Gençler
Kanaviçe
Bir Şehnaz Oyun

Romanları

Korkma İnsancık Korkma
Cumhuriyet Türk Mucizesi
Atatürk Yeniden Samsun'da
Şu Çılgın Türkler
Çanakkale 1915 Diriliş
Romantika

481. Güngör Dilmen

Tiyatroları

Canlı Maymun Lokantası
İttihat ve Terakki
Devlet ve İnsan
Ak Tanrılar
Kurban
Hasan Sabbah
Bağdat Hatun
Aşkımız Aksaray'ın En Büyük Yangını
Deli Dumrul
Troya'da Vurdular Beni
Midas'ın Kulakları
Midas'ın Altınları
Midas'ın K rd ğ m 

482. Cahit Atay

Ana Hanım Kız Hanım
Mangoma Maskeleri
Pusuda
Sultan Gelin

483. Turan Oflazog lu

Kösem Sultan

Yine Bir Günühal
Sokrates Savunuyor
Deli İbrahim
4.Murat
Cem Sultan
Genç Osman
Kanuni
Bizans Düştü (Fatih)
Kezban
Elif Ana
Allah'ın Dediği Olur

484. Orhan Asena

Tanrılar ve İnsanlar
Tohum ve Toprak / Alemdar Paşa
Hürrem Sultan
Fadik Kız
Kocaoğlan
Atçalı Kel Mehmet
Simavnalı Şeyh Bedrettin
Ya Devlet Başa Ya Kuzgun Leşe
Gecenin Sonu
Şili'de Av
Ölü Kentin Nabzı

485. Recep Bilginer

Tiyatroları

Mevlana
Yunus Emre
Gazeteciden Bir Dost
Parkta Bir Sonbahar Günü
Sevdiğim Adam
Sarı Naciye
Karım Kızım
Kıskanç
İsyancılar
Ben Devletim

Roman

Politikata Bir Sarı Çizmeli

486.Refik Erduran

Oyunları:

Deli
Canavar Cafer
Bir Kilo Namus
Cengiz Han'ın Bisikleti
Direkleri Arasında
Karayar Körüsü
Jülide ile Ramiz
Bunu Yapan İki Kişi
Metamorfoz (senaryo)

487.Sabahattin Kudret Aksal

Şiirleri

Duru Gök
Gün Işığı

Tiyatroları

Evin Üstündeki Bulut
Önemli Adam
Kral Üşümesi
Tersine Dönen Şemsiye
Şakacı
Bay Hiç
Bir Odada Üç Ayna
Sonsuzluk Kitabevi
Kahvede Şenlik Var

Öyküleri

Yaralı Hayvan
Gazoz Ağacı

488. Cumhuriyet Dönemi Öğretici Metinler ve Yazarları:

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/cumhuriyet-donemi-ogretici-metinler/>

489. Falih Rıfkı Atay (gezi-anı)

Anıları

Babamız Atatürk
Atatürk'ün Bana Anlattıkları
Çankaya
Zeytindağı
Ateş ve Güneş

Gezileri

Yeni Rusya
Denizaşırı
Bizim Akdeniz
Tuna Kıyıları
Taymis Kıyıları
Hind
Moskova
Kaybolmuş Makedonya
Gezerek Gördüklerim
Yolcu Defteri

Fıkraları

Eski Saat
Pazar Konuşmaları, Niçin Kurtulmamak

490. Nurullah Ataç (Deneme, eleştiri)

Prespero ile Caliban
Günlerin Getirdiği
Dergilerde
Okuruma Mektuplar
Karlama Defteri
Ararken
Sözden Söze
Söz Arasında
Diyelim
Günce (günlük)

491. Suut Kemal Yetkin (Deneme, eleştiri)

Günlerin Götürdüğü
Düşün Payı
Yokuşa Doğru
Edebiyat Üzerine
Edebiyat Konuşmaları
Şiir Üzerine Düşünceler
Sanat Meseleleri
Estetik
Estetik Doktrinler
İslam Mimarisi

492. Sabahattin Eyüboğlu (Anadolu hümanizmi, çeviriler)

Mavi ve Kara

Sanat Üzerine Denemeler
Hitit Güneşi
Yunus Emre'ye Selam

493. Şevket Rado (sohbet)

Radyo Sohbetleri
Eşref Saat
Ümit Dünyası
Hayat Böyledir
İnsan Severse Yaşar
Aile Sohbetleri
Saadet Yolu

494. Mehmet Kaplan (araştırma-inceleme-deneme)

Kültür ve Dil
Hikaye Tahlilleri
Şiir Tahlilleri
Nesillerin Ruhu

495. İsmail Habib Sevük (gezi, edebiyat tarihi)

Tuna'dan Batı'ya (gezi)
Yurttan Yazılar(gezi)
O Zamanlar (anı)
Avrupa Edebiyatı ve Biz
Türk Teceddüt Edebiyat Tarihi (edebiyat tarihi)

496. Cemil Meriç (deneme, inceleme)

Bu Ülke
Mağaradakiler
Kır Ambar
Kültürden İrfana
Umrandan Uygarlığa
Işık Doğudan Gelir
Hint Edebiyatı
Bir Facianın Hikayesi
Balzac
Saint Simon İlk Sosyolog İlk Sosyalist)

Jurnal 1-2 (günlük)

497. Eflatun Cem Güney (masalcı baba)

Az Gittik Uz gittik

498. Ruşen Eşref Ünaydın (ilk röportaj Diyorlar ki)

Anafartalar Kumandanı Mustafa Kemal ile Mülakat

Çanakkale’de Savaşanlar Dedilerki

Atatürk’ün Hastalığı (anı)

Atatürk’ün Özleyiş (anı)

499. Salah Birsell (şiiir-günlük-deneme-roman / Beyoğlu)

Şiirleri

Hacivat’ın Karısı

Kikirikname

Dünya İşleri

Denemeleri

Salah Bey Tarihi

Sergüzeşti Nono Bey ve Elmas Boğaziçi

Ah Beyoğlu Vah Beyoğlu

Boğaziçi Şıngır Mıngır

Kurutulmuş Felsefe Bahçesi

Kendimle Konuşmalar

Sen Beni Sev

Şiir ve Cinayet

Hafiyeler Önde Gider

Kaybolmuş Cennet Bahçesi

Gandi ya da Hint Kirazının Gölgesinde

Bir Zavallı At

Paf ve Puf

Günlük

Hacivat Günlüğü

Aynalar Günlüğü

Yaşlılık Günlüğü

Bay Sessizlik

Yalnızlığın Fırınlanmış Kokusu

Nezleli Karga

Kuşları Örtünmek

Roman

Dört Köşeli Üçgen

500. Nihat Sami Banarlı (edebiyat tarihi)

Resimli Türk Edebiyatı Tarihi

Türkçenin Sırları

501. Şevket Süreyya Aydemir (Tek Adam, İkinci Adam, Suyu Arayan Adam, Toprak Uyanırsa)

502. Pertev Naili Boratav (masal+folklor)

503. Fethi Naci (edebiyat incelemeleri-toplumcu anlayış)

İnsan Tükenmez, Eleştiri Günlüğü, Gücünü Yitiren Edebiyat, Yüz Yılın Yüz Romanı

504. Cumhuriyet Dönemi Diğer Bazı Sanatçılar

<https://kurguluyorum.com/edebiyat-notlari/cumhuriyet-donemi-bazi-sanatcilar/>

505. İlk otobiyografik roman: Peyami Safa'nın "Dokuzuncu Hariciye Koğuşu" (Dünya roman tarihinde kahramanın adı verilmeyen ilk romandır.)

506. İlk TDK roman ödülü: "Suçumuz İnsan Olmak" (1957) adlı yapıtıyla Oktay Akbal

507. İlk TDK şiir ödülü: "Delice Böcek" şiiriyle Fazıl Hüsni Dağlarca

508. İlk fütürist (gelecekçi) sanatçımız: Ercüment Behzat Lav

509. Köyden şehre göçü ilk kez işleyen: Orhan Kemal

510. Heceyle yazılmış, sanat değeri taşıyan ilk manzum piyes: Yusuf Ziya Ortaç'ın "Binnaz" adlı oyunu

511. İlk postmodern roman: Oğuz Atay'ın "Tutunamayanlar" adlı romanı

512. Monolog tarzıyla yazılmış ilk roman: Adalet Ağaoğlu'nun "Bir Düşün Gecesi" romanı

513. Hikâyede gerçek anlamda Anadolu'yu işleyen ilk yazar: Refik Halit Karay

514. Serbest ölçüyü kullanan ilk şair: Nazım Hikmet

515. Tiyatroda ilk kadın oyuncu: Afife Jale (Hüseyin Cahit'in yazdığı "Yamalar" adlı oyunda oynamıştır.)

516. İlk epik tiyatro: Haldun Taner'in "Keşanlı Ali Destanı" adlı yapıt

517. Absürd tiyatro örneği "Canlı Maymun Lokantası" Güngör Dilmen

518. Dünya Edebiyatındaki İlkler

1. İlk roman örneği: Rebelais – “Gargaunta”
2. İlk modern roman: Cervantes – “Don Kişot”
3. İlk tarihi roman: W.Scott – “Waverley”
4. İlk psikolojik roman: Madam de La Fayette – “Princesse de Cleves”
5. İlk öykü örneği: G. Boccacio – “Decameron
6. Olay öyküsünün öncüsü: Guy de Maupassant
7. Durum/Kesit öyküsünün öncüsü: A. Çehov
8. Deneme türünün kurucusu: Montaigne (Fransız)
9. Deneme türünün ikinci ismi: Bacon (İngiliz)
10. İlk biyografi yazarı: Plutarkhos (Paralel Hayatlar)
11. Tarih türünün kurucusu: Heredot
12. İlk büyük destan şairi: Homeros
13. İlk trajedi sanatçısı: Aiskhylos
14. İlk büyük komedya sanatçısı: Aristophanes
15. İlk anı yazarı: Ksenophon – “Anabasis”
16. İlk özdeyiş yazarı: La Rochefaucault
17. En eski ve ünlü hatipler: Demosthenes, Çiçero, Bousset
18. İlk fabl örneği (Batı): Aisopos (Ezop) – “Fabllar” (Eski Yunan Latin)
19. İlk fabl örneği (Doğu): Beydaba – “Kelile ile Dimne”
20. İlk lirik şair: Sappho
21. Pastoral şiirin kurucusu: Theokritos
22. Didaktik şiirin kurucusu: Hesiodos
23. İlk mensur şiir: Baudelaire – “Küçük Mensur Şiirler”

24. Klasisizmin kuramcısı: Boileau – “Şiir Sanatı”
25. Romantizmin kuramcısı: Victor Hugo – “Cromvell” yapıtının ön sözü
26. Dramın kurallarını belirleyen: Victor Hugo
27. Sembolizmin kuramcısı Baudelaire “Kötülük Çiçekleri”
28. İlk realist roman: G. Flaubert – “Madam Bovary”
29. Natüralizmin kuramcısı: Emile Zola
30. Dünyada bilinen ilk destan: Sümerlerin “Gılgamış Destanı”

519.Türk Edebiyatında Sanatçıların Unvanları

1. İstirap şairi: Fuzuli
2. Sultanü’ş-şuara (şairler sultanı): Baki
3. Hiciv üstadı: Nefi
4. Hacı kalfa: Kâtip Çelebi
5. Zevk-eğlence şairi: Nedim
6. Lale devri şairi: Nedim
7. Vatan şairi: Namık Kemal
8. Hürriyet şairi: Namık Kemal
9. Şair-i Azam: Abdülhak Hamit Tarhan
10. Tezatlar şairi: Abdülhak Hamit Tarhan
11. Üstat: Recaizade Mahmut Ekrem
12. Mistik şair: Necip Fazıl Kısakürek
13. Milli şair/Türk şairi: Mehmet Emin Yurdakul
14. Sokağı getiren romancı: Hüseyin Rahmi Gürpınar
15. Server Bedii: Peyami Safa
16. Ağıtlar şairi: Recaizade Mahmut Ekrem

17. Bayrak şairi: Arif Nihat Asya
18. Evler şairi: Behçet Necatigil
19. Çimdik: Yusuf Ziya Ortaç
20. Kirpi: Refik Halit Karay
21. Yazı makinesi: Ahmet Mithat Efendi
22. Ölüm şairi: Cahit Sıtkı Tarancı
23. İstanbul öykücüsü: Sait Faik Abasıyanık
24. Halikarnas Balıkçısı: Cevat Şakir Kabaağaçlı
25. Deli Ozan, Çamdeviren: Faruk Nafiz Çamlıbel
26. İstanbul şairi: Yahya Kemal Beyatlı
27. Ümmetçi şair: Mehmet Akif Ersoy
28. Sokağı şiire getiren şair: Orhan Veli Kanık
29. Anadolu şairi / Deniz özlemi: Ömer Bedrettin Uşaklı
30. Kaldırımlar şairi / Çile şairi : Necip Fazıl Kısakürek
31. Ankaralı Aşık Ömer : Behçet Kemal Çağlar
32. Çağdaş Karacaoğlu: Cahit Külebi

520. Anadolu'yu Anlatan Yazarlar Ve Romanları

1. Güney Anadolu, Toroslar ve Çukurova Yöreleri

Orhan Kemal: Vukuat Var

Kanlı Topraklar

Hanımın Çiftliği

Bereketli Topraklar Üzerinde

Yaşar Kemal: Teneke

Yer Demir Gök Bakır

Ortadirek

Ölmez Otu

İnce Memed

Demirciler Çarşısı Cinayeti

2. Orta Anadolu

Fakir Baykurt: Yılanların Öcü

Irazca'nın Dirliğı

Kaplumbağalar

Tırpan
Amerikan Sargısı

Kemal Tahir: Sağır Dere

Kör Duman

Rahmet Yolları Kesti

Yedi Çınar Yaylası

Köyün Kamburu

Büyük Mal

Talip Apaydın: Sarı Traktör,

Yarbükü

Ortakçının Oğlu

Define

Yoz Duvar

3. Ege Bölgesi

Necati Cumalı: Tütün Zamanı

Yağmurlar ve Topraklar

Susuz Yaz

Samim Kocagöz:

Yılan Hikâyesi

Bir Karış Toprak

4. Doğu Anadolu

Ferid Edgü: Kimse, O

Kemal Bilbaşar: Cemo, Memo

Ömer Polat: Mahmudo ile Hazel, Saragöl

5. Güneydoğu Anadolu:

Bekir Yıldız: Reşo Ağa, Kaçakçı Şahan

521. Doğu-Batı Çatışması, Yanlış Batılılaşma, Toplumsal Değişmeyi İşleyen Yazarlar ve Yapıtlar:

1. Ahmet Hamdi Tanpınar: Huzur, Saatleri Ayarlama Enstitüsü
2. Ahmet Mithat Efendi: Felatun Bey’le Rakım Efendi Halide Edip Adivar: Sinekli Bakkal
3. Peyami Safa: Fatih-Harbiye, Sözde Kızlar
4. Recaizade Mahmut Ekrem: Araba Sevdası
5. Reşat Nuri Güntekin: Miskinler Tekkesi, Yaprak Dökümü
6. Yakup Kadri Karaosmanoğlu: Sodom ve Gomore, Kiralık Konak

Kasaba Yaşamını Anlatan Yazarlar Ve Yapıtları

1. İlhan Tarus: Yeşilkaya Savcısı
2. Reşat Nuri Güntekin: Yeşil Gece, Kavak Yelleri
3. Sabahattin Ali: Kuyucaklı Yusuf
4. Samim Kocagöz: Bir Şehrin İki Kapısı

Osmanlının Kuruluşunu Ele Alan Yazarlar Ve Yapıtları

1. Kemal Tahir: Devlet Ana
2. Tarık Buğra: Osmancık

Önemli Hiciv Sanatçıları ve Yapıtları

1. Şeyhi: Harname
2. Fuzuli: Şikâyetname
3. Nef'î: Siham-ı Kaza
4. Ziya Paşa: Zafername
5. Neyzen Tevfik: Azab-ı Mukaddes

Kurtuluş Savaşını İşleyen Romanlar

1. Ahmet Hamdi Tanpınar: Sahnenin Dışındakiler
2. Aka Gündüz: Dikmen Yıldızı
3. Attila İlhan: Kurtlar Sofrası, Sırtlan Payı
4. Halide Edip Adıvar: Ateşten Gömlek, Vurun Kahpeye
5. Hasan İzzettin Dinamo: Kutsal İsyan
6. İlhan Tarus: Vatan Tutkusu, Hükümet Meydanı, Var Olmak
7. İlhan Selçuk: Yüzbaşı Selahattin'in Romanı
8. Kemal Tahir: Yorgun Savaşçı, Esir Şehrin İnsanları, Esir Şehrin Mahpusu
9. Mehmet Rauf: Halas
10. Mithat Cemal Kuntay: Üç İstanbul
11. Peyami Safa: Sözde Kızlar, Biz İnsanlar
12. Samim Kocagöz: Kalpaklılar, Doludizgin
13. Talip Apaydın: Toz Duman İçinde, Vatan Dediler, Köylüler
14. Tarık Buğra: Küçük Ağa, Küçük Ağa Ankara'da
15. Yakup Kadri Karaosmanoğlu: Yaban, Ankara, Sodom ve Gomore

522. Türk Edebiyatındaki Önemli Dergiler

1. Ağaç (1936): Necip Fazıl tarafından çıkarılmıştır.
2. A dergisi (1956-1960): II. Yeni akımına destek olmak için çıkarılmıştır.
3. Akbaba (1922-1977): Yusuf Ziya ve Orhan Seyfi tarafından çıkarılan haftalık, siyasi mizah dergisidir.
4. Büyük Doğu (1943-1955): Necip Fazıl Kısakürek'in çıkardığı dergidir.
5. Çınaraltı (1941-1944): Orhan Seyfi ve Yusuf Ziya'nın çıkardıkları Türkçü ve fikir ve sanat dergisidir.
6. Dergâh (1921-1923): İlki Mustafa Nihat Özön tarafından çıkarılmıştır. 1990'da ise Ezel Erverdi tarafından yeniden çıkarılmaya başlanmıştır.
7. Şiir Sanatı(1955): Sezai Karakoç
8. Diriliş (1966-1967): Sezai Karakoç tarafından çıkarılmıştır.
9. Şiir Sanatı: Sezai Karakoç
10. Genç Kalemler (1910-1912): Ömer Seyfettin ve Ali Cenap tarafından çıkarılmıştır.
11. Hisar (1950-1957/1964-1980): Munis Faik Ozansoy tarafından çıkarılmıştır.
12. Kadro (1932-1935): Yakup Kadri tarafından çıkarılmıştır.
13. Maveria (1976): C. Zarifoğlu, E. Beyazıt, R. Özdenören, M. Akif İnan bu derginin kurucuları arasındadır.
14. Papirüs (1966-1970): Cemal Süreya tarafından çıkarılmıştır.
15. Resimli Ay (1924-1930): Zekeriya Sertel'in çıkardığı "gerçekçi" halk dergisidir.
16. Türk Yurdu (1911-1931): Türk Yurdu Cemiyetinin yayın organıdır.
17. Türk Dili (1951-...): TDK tarafından çıkarılmıştır.
18. Ülkü (1933-1950): Halk evleri tarafından çıkarılmıştır.
19. Yeni Dergi (1964-1975): Mehmet Fuat (Fuat Bengü) tarafından çıkarılmıştır

523. Edebiyatımızda Önemli Roman Kahramanları

1. Tanzimat Edebiyatı

Araba Sevdası: Bihruz Bey, Periveş, Keşfi Bey

Cezmi: Cezmi, Adil Giray, Perihan, Şehriyar

İntibah: Ali Bey, Mahpeyker, Dilaşup

Karabibik: Karabibik, Yosturoğlu, Koca İmam, Huri, Hüseyin, Eftalya

Sergüzeşt: Asaf Paşa, Celal, Dilber, Taravet, Cevher

Zehra: Zehra, Suphi, Sırrı Cemal

2. Servetifünun Edebiyatı

Aşk-ı Memnu: Adnan Bey, Bihter, Behlül, Nihal, Firdevs Hanım

Eylül: Necip, Suat, Süreyya

Kırık Hayatlar: Ömer, Behiç, Vadide, Neyyir, Leyla, Selma

Mai ve Siyah: Lamia, Ahmet Cemil, Hüseyin Nazmi

Mürebbiye: Dehri Efendi, Matmazel Anjel, Şem'i, Sadri

Şık: Şatırzade, Şöhret Bey, Madam Potiş

Şıpsevdi: Meftun Bey, Edibe Hanım, Kasım Efendi

3. Milli Edebiyat

Yaprak Dökümü: Ali Rıza Bey, Hayriye Hanım, Ferhunde, Leyla, Necla, Fikret

Ateşten Gömlek: Ayşe, Peyami, Binbaşı İhsan

Çalıkuşu: Feride, Kamuran, Doktor, Hayrullah Bey

Handan: Neriman, Hüsnü Paşa, Refik Cemal

Nur Baba: Nur Baba, Ziba Hanım, Nigar Hanım, Süheyla

Sodom ve Gomore: Leyla, Necdet, Sami Bey

Vurun Kahpeye: Aliye, Hacı Fettah, Tahsin Bey

Yaban: Ahmet Celal, Emine, Mehmet Ali, İsmail

Sinekli Bakkal: Rabia, Osman (Peregrini), Kız Tevfik, Emine, Vehbi Dede

Yeşil Gece: Şahin, Kazım

Tatarcık: Lale

4. **Cumhuriyet Edebiyatı**

Aganta Burina Burinata: Mahmut, Halil Usta

Anayurt Oteli: Zebercet

Ayaşlı ve Kiracıları: Ayaşlı İbrahim, Hasan Bey, Buharalı Abdülkerim, Faika, Fuat, İffet Hanım, Şefik Bey

Bereketli Topraklar Üzerinde: İflahsızın Yusuf, Köse Hasan, Pehlivan Ali

Dokuzuncu Hariciye Koğuşu: Hasta Bir Çocuk, Nüzhet, Doktor Ragıp

Fatih-Harbiye: Neriman, Faiz Bey, Şinasi, Macit

Huzur: İhsan, Nuran, Suat, Mümtaz

İnce Memed: Memed, Hatce, Abdi Ağa

Kuyucaklı Yusuf: Yusuf, Muazzez, Selahattin Bey

Küçük Ağa: Mehmet Reşit Efendi (İstanbul Hoca), Çolak Salih

Matmazel Noralya'nın Koltuğu: Ferit, Nilüfer, Fotika

Sözde Kızlar: Behiç, Mebrure, Nafi Bey

Tutunamayanlar: Selim Işık, Turgut Özben

Yılanların Öcü: Kara Bayram, Haceli, Irazca Ana

524. Türkiye Dışındaki Çağdaş Türk Edebiyatı

1. Bulgaristan Türkleri Edebiyatı: Recep K p  
2. Kazak Türkleri Edebiyatı: Mağcan Cumabayulı
3. Kazan Türkleri Edebiyatı: Ayaz İshaki
4. Kıbrıs Türk Edebiyatı: Osman Türkay,  zker Yaşın
5. Batı Trakya Türkleri Edebiyatı: Mehmet Hilmi, Abdurrahim Dede
6. Kırgızistan Türk Edebiyatı: Cengiz Aytmatov
7. Kırım Türkleri Edebiyatı: İsmail Gaspıralı, Cengiz Dağcı
8. Özbekistan Türk Edebiyatı: Abdülhamit Süleymanoğlu Çolpan, Aybek
9. Türkmenistan Türk Edebiyatı: Ata Atacanoğlu
10. Doğu Türkistan-Uygur Türkleri Edebiyatı: Ziya Samedi
11. Yugoslavya Türkleri Edebiyatı: Nimetullah Hafız
12. Irak Türkleri Edebiyatı: Ata Terzibaşı
13. Azerbaycan Türk Edebiyatı: Bahtiyar Vahapzade, Hüseyin Şehriyar, Celil Mehmet Kulizade

